

Ο ΠΟΛΙΤΗΣ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ

ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ 84 ■ Τ.Κ. 114 72 ΑΘΗΝΑ ■ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2020 ■ ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 643 ■ 2,50 ΕΥΡΩ

Αγαπητοί αναγνώστες του Πολίτη

Διαφορετικά θα γιορτάσουμε φέτος τα Χριστούγεννα. Η πανδημία μας «αποξενώνει» από συγγενείς, φίλους και γνωστούς. Αλλά, όπως έλεγαν και οι παλαιότεροι «μπόρα είναι θα περάσει»!

Ας σκεφτούμε όμως θετικά, ας προσπαθήσουμε να βρούμε τα θετικά: Μπορεί η φετινή χρονιά, ο φετινός εορτασμός να μας επιτρέψει την ενδοσκόπηση, να αλλάξουμε τις προτεραιότητές μας στη ζωή, να γίνουμε περισσότερο «άνθρωποι», να καταλάβουμε καλύτερα το «αγαπάτε αλλήλους». Γιατί η αλήθεια είναι ότι είχαμε απομακρυνθεί αισθητά από το πνεύμα των Χριστουγέννων.

> ΣΕΛΙΔΑ 18

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ

ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΤΩΝ ΗΠΑ ΣΤΟ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ

Φωτό: Ν. Μαγγίνας

Επίσκεψη στην έδρα του Οικουμενικού Πατριαρχείου, στο Φανάρι, πραγματοποιήσε την, Τρίτη, 17 Νοεμβρίου 2020, ο Υπουργός Εξωτερικών των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής, κ. Michael R. Pompeo, ο οποίος έγινε δεκτός με ιδιαίτερη τιμή.

> ΣΕΛΙΔΑ 3

ΣΤΟ «ΧΕΙΛΟΣ ΤΟΥ ΓΚΡΕΜΟΥ» Η ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΔΙΕΞΟΔΟ ΜΕ ΑΠΕΙΛΕΣ ΚΑΙ ΤΡΙΚ ΑΠΟΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΨΑΧΝΕΙ Ο ΕΡΝΤΟΓΑΝ

Να εξωτερικεύσει την κρίση από το εσωτερικό της χώρας του επιχειρεί, για ακόμη μια φορά, ο Τούρκος Πρόεδρος Ταγίπ Ερντογάν, μόνο που τώρα η τουρκική οικονομία βρίσκεται στο χείλος του γκρεμού. Ωστόσο οι σπασμωδικές του ενέργειες εγκυμονούν κινδύνους για την ευρύτερη περιοχή. Η τουρκική λίρα παρά τις ενισχύσεις που δέχτηκε από τα μέσα Νοεμβρίου παραμένει επιεικώς ευάλωτη. Ο τουρκικός λαός βιώνει για τα καλά πλέον στο πετσί του τις οικονομικές συνέπειες. Το σχέδιο για οικονομική ανάπτυξη της Τουρκίας δεν αποτελεί πια τον άσο στο μανίκι για τον Ερντογάν. Παρά ταύτα ο Ερντογάν επιχειρεί να διώξει το φάντασμα

του ΔΝΤ, που άρχισε να αιωρείται και πάλι πάνω από τη χώρα του, ανακοινώνοντας μια νέα αναπτυξιακή στρατηγική που θα χρηματοδοτηθεί από διεθνείς επενδύσεις. Στο πλαίσιο αυτό προανήγγειλε επαφές με διεθνείς επενδυτές προκειμένου να τους ενημερώσει για τις ευκαιρίες της τουρκικής οικονομίας.

Ταυτόχρονα το θολό τοπίο στις σχέσεις με τη νέα ηγεσία των ΗΠΑ δεν αποτελεί πηγή αισιοδοξίας, αν και οι πιο έμπειροι εκτιμούν ότι θα βρεθεί η «χρυσή τομή».

Οι ρωγμές στο οικονομικό οικοδόμημα που επιχειρήσε να χτίσει ο Ερντογάν είναι ορατές πλέον από παντού. Το «κερασάκι στη τούρτα» ήταν η απο-

ΤΟΥ ΑΝΤΩΝΗ Ι. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

πομπή του γαμπρού του και υπουργού οικονομικών Μπεράτ Αλμπαϊράκ, κάτι που ορισμένοι κύκλοι συνδυάζουν με πρόθεση «συμμαζέματος» της οικονομίας, αφού ο γαμπρός του δεν τύγχανε και της καλύτερης υποδοχής. Δεν είναι λίγοι μάλιστα εκείνοι που του χρεώνουν μεγάλες ευθύνες για τον ολισθηρό κατήφορο της τουρκικής οικονομίας.

Στο πλαίσιο αυτό ο Ερντογάν, κατά τη προσφιλή του τακτική, αποπροσανατολίζει την κουβέντα «βάζοντας αλάτι στις πληγές» της Κύπρου με την ανακατωσούρα που προκαλεί στα Βαρώσια.

> ΣΕΛΙΔΑ 3

ΣΕ ΡΥΘΜΟΥΣ ΜΕΤΡΩΝ «ΑΚΟΡΝΤΕΩΝ» ΘΑ ΑΝΟΙΓΟΚΛΕΙΝΕΙ Η ΧΩΡΑ

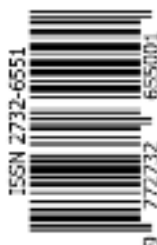
ΤΟΥ ΑΝΤΩΝΗ Ι.
ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

> ΣΕΛΙΔΑ 4

ΑΡΧΙΣΑΝ ΤΑ
ΟΡΓΑΝΑ ΣΤΗΝ
ΤΟΥΡΚΙΑ ΛΟΓΩ
ΤΗΣ ΚΟΝΤΡΑΣ ΜΕ
ΤΗ ΓΑΛΛΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ
ΚΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

> ΣΕΛΙΔΑ 5

ειδήσεις

Το Οικουμενικό Πατριαρχείο εκφράζει τη συμπαράστασή στους σεισμοπλήκτους της Σμύρνης και της Σάμου

Τη συμπαράσταση και τη συμπάθεια του Οικουμενικού Πατριαρχείου προς τους σεισμοπλήκτους της Σμύρνης και της Σάμου, αλλά και των γειτονικών περιοχών, οι οποίες επλήγησαν από τον ισχυρό σεισμό που σημειώθηκε στις 30/10/20 βόρεια της Σάμου, εκφράζει η Α.Θ. Παναγιώτης ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος, ο οποίος επικοινωνήσε με τους Σεβ. Μητροπολίτες Σάμου και Ικαρίας κ. Ευσέβιο και Σμύρνης κ. Βαρθολομαίο.

Το Οικουμενικό Πατριαρχείο, αυτές τις δύσκολες ώρες της δοκιμασίας για τους δύο γειτονικούς λαούς της Τουρκίας και της Ελλάδας, προσεύχεται για την ανάπαυση των ψυχών των συνανθρώπων μας που έχασαν τη ζωή τους, για την αποκατάσταση της υγείας των τραυματιών και την ανακούφιση όλων των πληγέντων. Εύχεται, ο Κύριός μας να ενισχύει τις αρμόδιες κρατικές και τοπικές αρχές στο έργο τους, και ιδιαιτέρως τα σωστικά συνεργεία στη Σμύρνη, τα οποία αγωνίζονται να εντοπίσουν και να διασώσουν εγκλωβισμένους σε κτήρια που κατέρρευσαν.

ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΕΓΑΛΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ

Την Κυριακή, 8 Νοεμβρίου 2020, επί τη εορτή της Συνάξεως των Αρχιστρατήγων Μιχαήλ και Γαβριήλ και των λοιπών Ασωμάτων Δυνάμεων, στον πανηγυρίζοντα Ι. Ναό Παμμεγίστων Ταξιαρχών της Κοινότητας Μεγάλου Ρεύματος Περιφέρειας Βοσπόρου τελέστηκε Πατριαρχική Θεία Λειτουργία, προεξάρχοντος του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου και συλλειτουργούντων ιεραρχών του Θρόνου και από το εξωτερικό.

Κατά την Θ. Λειτουργία τελέστηκε η εις Επίσκοπον χειροτονία του Θεοφιλ. Εψηφισμένου Επισκόπου Κομάνων κ. Μιχαήλ, Εξάρχου του Οικουμενικού Πατριαρχείου στο Κίεβο.

Συμμετείχε Αντιπροσωπεία της Αυτοκεφάλου Εκκλησίας της Ουκρανίας.

Μας τίμησαν με την παρουσία τους, η εντιμότατη πρόξενος της Ελλάδος κ. Δανάη Βασιλάκη, ο εντιμότατος πρόξενος της Ελλάδος στο Κίεβο κ. Αλέξανδρος Μπουντούρης, ο εντιμότατος πρόξενος της Ουκρανίας κ. Αλεξάντερ Γίκεμαν, ο ελλογιμότατος συντονιστής εκπαίδευ-

σης κ. Ιωάννης Γιγουρτσής, οι Εντιμολογιώτατοι οφφικιάριοι της Αγίας Του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας και εκπρόσωπος του Δήμου Διπλοκιονίου.

Κατά την προσφώνησή του ο Επόπτης της Περιφέρειας Βοσπόρου Μητροπολίτης Μυριοφύτου και Περιστασεως κ.κ. Ειρηνάιος καλωσόρισε με χαρά και βαθυτάτη αγαλλίαση τον Προκαθήμενο της Ορθοδοξίας τον Οικουμενικό μας Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο, στη συνέχεια συνεχάρη την εις τον τρίτον βαθμόν της ιεροσύνης του ήδη κεκτημένου την χάριν της αρχιεροσύνης Θεοφιλεστάτου επισκόπου Κομάνων κ. Μιχαήλ, έξαρχο της Μητροπόλεως Εκκλησίας εν Κιέβω.

Ο Μητροπολίτης μας μεταξύ άλλων επεσήμανε την μεγάλη σημασία της περαιτέρω σύσφιξης των σχέσεων μεταξύ της Μητροπόλεως Υμών Εκκλησίας και Κιέβου, επίσης και την ιστορική αυτή ημέρα αφού μετά την παρέλευση αιώνων γίνεται η επιλογή του θεοφιλεστάτου εξάρχου και η εγκατάστασή του στην έδραν του Σταυροπηγίου του Αγίου Ανδρέου.

Ο Σεβασμιότατος περαίνων την προσφώνησή του ευχαρίστησε όλους τους προσελθόντας στην πανήγυριν της κοινότητός μας ευχήθηκε τους εορτάζοντες και εορτάζουσες, ευχαρίστησε τον Πρόεδρο της κοινότητας Με-

γάλου Ρεύματος κ. Γεώργιο Παπαλιάρη και τα Μέλη της Εφοροεπιτροπής και της Φιλοπτώχου Αδελφότητας. Στην συνέχεια προσέφερε εκ μέρους της Κοινότητος μας εγκόλπιο εις τον Θεοφιλέστατον Έξαρχον ευχόμενος υγεία μακροήμερευση υπέρ ευοδώσεως του ιερού έργου του.

Κατά την προσφώνησή του ο Πρόεδρος της Κοινότητος Μεγάλου Ρεύματος κ. Γεώργιος Παπαλιάρης καλωσόρισε τον Πατριάρχη μας και την Τιμίαν Συνοδεία Του, τους εντιμοτάτους υψηλούς προσκεκλημένους και άρχοντας κατά το πρωτόκολλο και μεταξύ άλλων επεσήμανε την μεγάλη σημασία της παρουσίας του Οικουμενικού μας Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου, και πατέρα όλων μας, δια την ευχήν του και τον καλόν Του λόγον ο οποίος αποτελεί απτή παραμυθία για όλους μας στους δύσκολους αυτούς καιρούς που διανύουμε. Εξέφρασε την μεγάλη χαρά και ευλογία για όλους μας αφού θα διανύσουμε την τριακονταετή ευκλεούς Πατριαρχεία του πατέρα μας, ευχόμενος να ξεπεράσουμε τις δυσκολίες και να εορτάσουμε όλοι μαζί με μεγάλη λαμπρότητα την τριακονταετή πατριαρχεία Του. Στην συνέχεια ευχήθηκε τον Θεοφιλέστατο Έξαρχο Κιέβου βέβαιος ων διά την προσφοράν του στην πατρίδα του την Ουκρανία.

> Συνέχεια στη **ΣΕΛ. 13**

Μαυρομικάλη 84 & Καλλιδορίου, 114 72 ΑΘΗΝΑ
Τηλ. 210 8817341 - 210 8818992, Fax: 210 8818992
e-mail: ekdoseis.tsoukatou@yahoo.gr, www.tsoukatou.gr

ΙΔΡΥΤΗΣ: ΑΘΗΝΟΔΩΡΟΣ Π. ΤΣΟΥΚΑΤΟΣ
ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ Π. ΤΣΟΥΚΑΤΟΣ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ
ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥΡΚΙΚΩΝ: ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ
ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: ΑΝΤΩΝΗΣ Ι. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ: ΣΤΕΦΑΝΙΑ ΚΑΚΑΝΗ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ: NEW PRESS HOLD

Ωράριο γραφείων: Δευτέρα έως Παρασκευή 9.00-15.00

Τα ευνυπόγραφα άρθρα εκφράζουν τις απόψεις αυτών που τα υπογράφουν και όχι κατ' ανάγκη της εφημερίδας. Η εφημερίδα διατηρεί το δικαίωμα της αλλαγής ή περικοπής των κειμένων, όταν αυτό κριθεί αναγκαίο. Η εφημερίδα δέχεται κείμενα μέχρι τις 15 κάθε μήνα.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Ετήσια για όλη την Ελλάδα	30 ευρώ
Για τους Οργανισμούς	35 ευρώ
Για Σωματεία - Συλλόγους	35 ευρώ
Για την Ε.Ε.	53 ευρώ
Για την Τουρκία	53 ευρώ
Για τις υπόλοιπες χώρες	53 ευρώ

ΤΡΟΠΟΙ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ:

Στα γραφεία μας καθημερινά 9.00-15.00, με εισπράκτορα, μετά από τηλεφώνημα, με ταχυδρομική επιταγή, στις τράπεζες:

ΕΘΝΙΚΗ: 110/936221-54 - IBAN: GR8701101100000011093622154

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΤΩΝ ΗΠΑ ΣΤΟ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ

Στα προπύλαια του Πατριαρχείου τον κ. Υπουργό, ο οποίος συνοδευόταν από τη σύζυγό του κ. Susan Pompeo και τον Πρέσβη των ΗΠΑ στην Άγκυρα κ. David Satterfield, καλωσόρισε ο Σεβ. Μητροπολίτης Γαλλίας κ. Εμμανουήλ, πλαισιούμενος από τους Πανοσιολ. Μ. Πρωτοσύγκελλο κ. Ανδρέα και Αρχιμ. κ. Ιωακείμ, Αρχιεραμματαίη της Αγίας και Ιεράς Συνόδου. Ακολουθώντας, ο κ. Pompeo, η σύζυγός του, ο κ. Satterfield και οι συνοδοί τους, προσκύνησαν στον πάνσεπτο Πατριαρχικό Ναό, όπου ο Πατριαρχικός διάκονος κ. Ιάκωβος Knochak τους ενημέρωσε για την ιστορία του, καθώς και για τα ιερά λείψανα και τα κειμήλια που φυλάσσονται σε αυτόν.

Στη συνέχεια, ο Μ. Πρωτοσύγκελλος κ. Ανδρέας, τον συνόδευσε στο Ευγενίδειο Μέγαρο, όπου στην Αίθουσα Ακρο-

νωνίας. Ακόμα, συζητήσαν θέματα ευρύτερου ενδιαφέροντος, όπως οι πρωτοβουλίες του Οικουμενικού Θρόνου για την ευαισθητοποίηση της παγκόσμιας Κοινής Γνώμης για την ανάγκη διαφύλαξης της Δημιουργίας και της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος, και για τον Διαθρησκευτικό διάλογο που έχει ως στόχο την προώθηση της ειρηνικής συνύπαρξης και της καταλλαγής μεταξύ διαφορετικών λαών και πολιτισμών. Υπήρξε ανταλλαγή απόψεων επί του ζητήματος του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων και της θρησκευτικής ελευθερίας στον κόσμο, για την εδραίωση της οποίας ενδιαφέρονται, όπως είναι γνωστό, οι ΗΠΑ. Ο Παναγιότατος επισήμανε την ανάγκη προστασίας των Χριστιανών και όλων των θρησκευτικών κοινοτήτων της Μ. Ανατολής, που τα τελευταία χρόνια δοκιμάζονται σκληρά από πολεμικές συγκρούσεις και ένας μεγάλος αριθμός τους βίωσε τον ξεριζωμό και την προσφυγιά.

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης αποχαιρέτησε τον Αμερικανό Υπουργό Εξωτερικών, στα προπύλαια του Πατριαρχείου τον ευχαρίστησε για την τιμητική επίσκεψή του στο Κέντρο της Ορθοδοξίας. **Δήλωση του Σεβ. Μητροπολίτη Γαλλίας κ. Εμμανουήλ**

Αμέσως μετά, ο Σεβ. Μητροπολίτης Γαλλίας κ. Εμμανουήλ, σε δήλωση προς τους εκπροσώπους των Μέσων Ενημέρωσης, χαρακτήρισε ιστορική την επίσκεψη του Υπουργού Εξωτερικών των ΗΠΑ στο Φανάρι, υπενθυμίζοντας ότι και άλλοι Αμερικανοί υπουργοί Εξωτερικών είχαν πραγματοποιήσει ανάλογες επισκέψεις στο Οικουμενικό Πατριαρχείο. Όπως είπε συζητήθηκαν θέματα θρησκευτικής ελευθερίας και θεμελιωδών δικαιωμάτων, η προστασία της παρουσίας των Χριστιανών στη Μ. Ανατολή, καθώς και ζητήματα των Ορθοδόξων σε όλο τον κόσμο.

«Ως Οικουμενικό Πατριαρχείο έχουμε την ευθύνη για την ενότητα και το καλό της Ορθοδοξίας και έναν σημαντικό ρόλο για την επικράτηση της ειρήνης στον κόσμο. Και οι θρησκευτικές Κοινότητες μπορούν να διαδραματίσουν έναν πολύ σημαντικό ρόλο για την διαφύλαξη της ειρήνης και της σταθερότητας στον πλανήτη, και όλοι το γνωρίζουμε αυτό».

Ερωτηθείς αν ετέθη από τον κ. Pompeo το ζήτημα της Αγίας Σοφίας ο Μητροπολίτης Γαλλίας είπε ότι το θέμα συζητήθηκε, αλλά δεν είναι στην ευθύνη του να κάνει κάποιο σχόλιο. Υπενθύμισε, ωστόσο, ότι ο Παναγιότατος επανειλημμένως έχει αναφερθεί στο ζήτημα και έχει εκφράσει τις απόψεις και τη λύπη του Οικουμενικού Πατριαρχείου για αυτή την πολιτική απόφαση.

ΣΤΟ «ΧΕΙΛΟΣ ΤΟΥ ΓΚΡΕΜΟΥ» Η ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Ο βουλευτής και καθηγητής Διεθνούς Δικαίου Άγγελος Συρίγος έβαλε στο τραπέζι και μια άλλη εκδοχή που μπορεί να κρύβεται πίσω από τη συμπεριφορά του Τούρκου Προέδρου: «Προσπαθεί να τραβήξει την προσοχή του κόσμου από την κατάσταση στο εσωτερικό της χώρας του, στην Αμμόχωστο. Όλα δείχνουν ότι πάει για εκλογές. Από ό,τι φαίνεται και από τον τρόπο που συμπεριφέρεται θα πάει σε εκλογές το επόμενο διάστημα». Πρόσθεσε μάλιστα ότι από τις 11 Δεκεμβρίου, που θα γίνει το επόμενο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, μέχρι τις 20 Ιανουαρίου που θα αναλάβει ο Μπάιντεν είναι μια εξαιρετικά επικίνδυνη περίοδος για κλιμάκωση στην Ανατολική Μεσόγειο. Αναφορικά δε με τις επικείμενες ευρωπαϊκές κυρώσεις εκτίμησε πως «Η ΕΕ δε μπορεί να βάλει κυρώσεις που «δαγκώνουν» πάρα πολύ, θα είναι κυρώσεις που θα ενοχλούν όμως».

Για το Κυπριακό δε, ο κ. Συρίγος πιστεύει πως «ο Τούρκος Πρόεδρος αδιαφορεί για τα ψηφίσματα του ΟΗΕ ενώ θεωρεί ότι οι αναφορές Τατάρ και Ερντογάν για λύση δύο κρατών «φωτογραφίζουν» την επιλογή της συνομοσπονδίας».

Η Τουρκία πάντως φαίνεται να έχει καταλήξει στη στρατηγική της έντασης σε όλα τα επίπεδα. Ο εκπρόσωπος του τουρκικού Υπουργείου Εξωτερικών, Χαμίλ Ακσόι απαντώντας στην έκκληση Μπορέλ για «συνολική διευθέτηση του Κυπριακού στη βάση διζωνικής, δικαιοδικής ομοσπονδίας» ανέβασε τους τόνους χαρακτηρίζοντας, την ΕΕ αποσυνδεδεμένη από την πραγματικότητα του νησιού και πως αγνοεί την ελεύθερη βούληση του τουρκοκυπριακού λαού, όπως αυτός εκφράστηκε μέσω των εκλογών. Η Ε.Ε. συνεχίζει σε επίπεδο δηλώσεων να καυτηριάζει τις τουρκικές ενέργειες. Έτσι, μετά τον Ζοζέπ Μπορέλ και ο εκπρόσωπος της Κομισιόν αρμόδιος για θέματα Εξωτερικών Υποθέσεων Πίτερ Στάνο τόνισε πως «τα τελευταία γεγονότα προστέθηκαν στη σειρά ενεργειών της Τουρκίας, οι οποίες είναι πηγή δυσάρεσκων για την Ε.Ε. Οι ηγέτες θα επανεξετάσουν όλες τις ενέργειες της Τουρκίας, τη συμπεριφορά της Τουρκίας στις συναντήσεις τους, και τον Δεκέμβριο η ΕΕ θα αποφασίσει πώς θα δράσει υπό το πρίσμα όλων αυτών των εξελίξεων».

Την ίδια στιγμή όμως η τουρκική προκλητικότητα στο Αιγαίο συνεχίζεται με την παρουσία του Ογus Reis νοτίως τη Ρόδου και του Καστελόριζου. Η Ελλάδα αντιμετωπίζει το θέμα με διπλωματία, ψυχραιμία και ετοιμότητα. Ωστόσο μέχρι την ορκωμοσία του νέου Προέδρου των ΗΠΑ στις 20 Ιανουαρίου, θα υπάρχει αυξημένη ετοιμότητα υπό τον φόβο πρόκλησης θερμού επεισοδίου στην ευρύτερη περιοχή.

άσεων τον ανέμενε και τον υποδέχθηκε, κατά την τάξη, ο Παναγιότατος Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος, ο οποίος εξέφρασε τη χαρά του για την επίσκεψη του επικεφαλής της αμερικανικής διπλωματίας.

Στην ιδιαίτερα εγκάρδια συνάντησή τους παρέστησαν οι Σεβ. Μητροπολίτες Γαλλίας κ. Εμμανουήλ και Σηλυβρίας κ. Μάξιμος, ο Πανοσιολ. Αρχιμ. κ. Ιωακείμ, ο Διάκονος της Σειράς κ. Καλλίνικος και ο κ. Παντελεήμων Βίγκας, Άρχων Μ. Χαρτοφύλαξ, καθώς και η κυρία Pompeo και Πρέσβης κ. Satterfield.

Στο επίκεντρο της συζήτησεως, που διήρκεσε περίπου μία ώρα, τέθηκαν θέματα που απασχολούν το Οικουμενικό Πατριαρχείο, την Ομογένεια της Πόλης και τους Ορθοδόξους πιστούς στη χώρα. Επίσης, συζητήσαν για την Ορθοδοξία στον κόσμο, αλλά και για την πορεία του διαχριστιανικού διαλόγου. Σε ό,τι αφορά στις ΗΠΑ, ο Παναγιότατος αναφέρθηκε στο πολυδιάστατο έργο της Ελληνορθόδοξης Αρχιεπισκοπής Αμερικής, αλλά και της Ομογένειας, η οποία αποτελεί λαμπρό και δυναμικό τμήμα της αμερικανικής κοι-

ΝΕΣΤΩΡ ΙΣΚΑΝΤΕΡ

*Η άλωση
της Βασιλεύουσας*

ΤΟ

1453

Μετάφραση Ελένη Κασιώλη

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ

ειδήσεις

ΣΕ ΡΥΘΜΟΥΣ ΜΕΤΡΩΝ «ΑΚΟΡΝΤΕΟΝ» ΘΑ ΑΝΟΙΓΟΚΛΕΙΝΕΙ Η ΧΩΡΑ

Αυστηρά μέτρα πρόληψης και μετά τη καραντίνα. Από το τέλος του 2021 βλέπουν «φως στο τούνελ» οι επιστήμονες.

ΤΟΥ ΑΝΤΩΝΗ Ι. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

Τη σταδιακή μείωση των κρουσμάτων κορονοϊού, που θα έχει ως αποτέλεσμα την αποσυμπίεση του συστήματος υγείας, προσδοκά η Κυβέρνηση έτσι ώστε να αρχίσει σταδιακά η επανεκκίνηση της χώρας σε μια τροχιά «τύπου» κανονικότητας. Το σύστημα υγείας λειτουργεί κυριολεκτικά «στο κόκκινο» και στηρίζεται στις υπεράνθρωπες προσπάθειες του νοσηλευτικού προσωπικού. Ωστόσο όλα δείχνουν ότι το ιικό φορτίο σε Αττική και Θεσσαλονίκη, σε συνδυασμό με τη μεταδοτικότητα του ιού, είναι ιδιαίτερα βαρύ και δεν επιτρέπει υπεραισιόδοξες προβλέψεις. Αυτό σημαίνει ότι είναι πολύ σοβαρό το ενδεχόμενο να υπάρξει παράταση της καραντίνας και τις πρώτες εβδομάδες του Δεκεμβρίου. Αλλά και για το άνοιγμα των σχολείων τα πράγματα δεν είναι ευσώιμα, καθώς συζητείται εντόνως να λειτουργήσουν μια και καλή τη νέα χρονιά.

Αναφορικά με την εστίαση και το λιανεμπόριο η έναρξη, όποτε αυτή θα γίνει, θα είναι τμηματικά. Προκρίνεται το σενάριο ακορντεόν δηλαδή «άνοιγμα-κλείσιμο» ανά περιοχές όπου θα παρατηρείται έξαρση του επιδημιολογικού φαινομένου. Ο αναπληρωτής υπουργός Ανάπτυξης, Νίκος Παπαθανάσης υποστήριξε πως από την 1η Δεκεμβρίου σχεδιάζεται το άνοιγμα της αγοράς, αρχικά με το λιανεμπόριο και την εστίαση. Μάλιστα με συγκρατημένη αισιοδοξία, ο υπουργός εκτίμησε ότι με τη συμπλήρωση μιας εβδομάδας καραντίνας, η κατάσταση φαίνεται ότι είχε αρχίσει να σταθεροποιείται και να υπάρχει σοβαρή μείωση της διασποράς.

Ωστόσο προανήγγειλε τη λήψη αυστηρών μέτρων που θα συνοδεύουν την επανέναρξη της αγοράς. «Κανείς δεν είπε ότι θα ανοίξουμε την αγορά χωρίς αυστηρά μέτρα ή πριν την 1η Δεκεμβρίου, εμείς ακούμε την επιστημονική γνώση, μας είπαν 3 εβδομάδες, 3 εβδομάδες εφαρμόζουμε», είπε με νόημα ο υπουργός. Διευκρίνισε μάλιστα ότι το σχέδιο θα βασίζεται στην εμπειρία της προηγούμενης καραντίνας. Υπενθυμίζεται ότι την περασμένη Άνοιξη η επανεκκίνηση έγινε με το άνοιγμα αρχικά των μικρών καταστημάτων, μια εβδομάδα μετά το λιανικό εμπόριο, σε δύο εβδομάδες ξεκίνησε η εστίαση και στις τρεις εβδομάδες, άνοιξαν οι εσωτερικοί χώροι. Το μήνυμα πάντως που πέρασε είναι πως η νέα κοινωνικοοικονομική δραστηριότητα θα διέπεται από αυστηρό καθεστώς πρόληψης υπογραμμίζοντας σε όλους τους τόνους ότι «δεν πρόκειται να ξεχυθεί ο κόσμος στους δρόμους».

Αυτό που πρέπει να γίνει σαφές είναι ότι με την πανδημία δεν πρόκειται να τελειώσουμε εύκολα, ακόμη και από τη στιγμή που θα έρθει το εμβόλιο. Ο επιστημονικός κόσμος διακρίνει «φως στο τούνελ» μετά το 2021,

όταν το εμβόλιο θα έχει τεθεί σε μαζική παραγωγή.

Δεν είναι τυχαίο πως ο διευθύνων σύμβουλος της BioNTech κι ένας από τους επιστήμονες που εργάζονται πάνω στο εμβόλιο της Pfizer, θεωρεί ότι «είναι απολύτως ουσιαστικό να υπάρχει υψηλό ποσοστό εμβολιασμού πριν το επόμενο φθινόπωρο για να έχουμε έναν κανονικό χειμώνα του χρόνου».

Πάντως αισιόδοξα είναι τα νέα από τον επιστημονικό κόσμο καθώς μετά την Pfizer, αναλύσεις που είδαν το φως της δημοσιότητας αναφέρουν ότι και το υποψήφιο εμβόλιο της αμερικανικής εταιρείας βιοτεχνολογίας Moderna έχει αποτελεσματικότητα 94,5%.

Πάντως το εμβόλιο της Moderna δεν αναμένεται να είναι διαθέσιμο εκτός των ΗΠΑ έως το επόμενο έτος. Η εταιρεία δήλωσε ότι θα έχει 20 εκατομμύρια δόσεις έτοιμες να αποσταλούν στις ΗΠΑ πριν από το τέλος του 2020 και ελπίζει να παρασκευάσει από 500 εκατομμύρια έως ένα δισεκατομμύριο δόσεις παγκοσμίως τον επόμενο χρόνο.

Την ίδια στιγμή η αγορά που έχει κατεβάσει ρολά αγωνιά για την κάλυψη των υποχρεώσεων που παίρνουν διαστάσεις χιονοστιβάδας. Η κυβέρνηση με τροπολογία που πέρασε από τη Βουλή ενεργοποίησε σειρά ρυθμίσεων που προβλέπουν:

- Επιστρεπτέα προκαταβολή (ενισχυμένη με 300 εκ. ευρώ).
- Αναστολές συμβάσεων και 800 ευρώ.
- Υποχρεωτικό «κούρεμα» ενοικίου 40% σε όλες δραστηριότητες που έχουν κατεβάσει «ρολά» και στους εργαζομένους σε αυτές (κύρια και φοιτητική κατοικία). Η αποζημίωση των εκμισθωτών ακινήτων με το 50% των «κουρεμένων» ενοικίων, θα είναι με πίστωση στους τραπεζικούς λογαριασμούς.
- «Πάγωμα» για 75 ημέρες των επιταγών που λήγουν από τις 6 Νοεμβρίου ως τις 31 Δεκεμβρίου.
- «Πάγωμα» ως το τέλος Απριλίου της εγγραφής στον Τειρεσία των επιταγών τουριστικών επιχειρήσεων.
- «Πάγωμα» ως το τέλος Απριλίου του ΦΠΑ και των δόσεων ρυθμίσεων Νοεμβρίου.
- Παράταση του μειωμένου Φ.Π.Α. 6% από 24% στα είδη ατομικής υγιεινής και προστασίας (ιατρικές μάσκες και γάντια, σαπούνι, αντισηπτικά, αιθυλική αλκοόλη).

Διαμαρτυρίες για την επίσκεψη του Υπουργού Εξωτερικών των ΗΠΑ στον Οικουμενικό Πατριάρχη

Εκνευρισμός επικράτησε στους κυβερνητικούς κύκλους της Τουρκίας όταν ο Υπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ κ. Mike Pompeo, στο ταξίδι που πραγματοποίησε στην Τουρκία, επισκέφθηκε μόνο τον Οικουμενικό Πατριάρχη κ. Βαρθολομαίο στο Φανάρι.

Επειδή ο κ. Mike Pompeo στο ταξίδι αυτό δεν συνάντησε κάποιο μέλος της Τουρκικής κυβέρνησης, ξεσήκωσε θύελλα αντιδράσεων με την Ένωση Τουρκικής Νεολαίας (TGB) να πραγματοποιεί συγκέντρωση διαμαρτυρίας, κατά την επίσκεψη κ. Mike Pompeo, της συζύγου του και άλλων επίσημων στο Οικουμενικό Πατριαρχείο στο Φανάρι. Την είδηση αναφέρει η Oda Tv (17/11/2020).

Ο κ. Mike Pompeo είχε συναντήσεις με τις αρχές όλων των χωρών που επισκέφθηκε στο πλαίσιο της διεθνούς περιοδείας του. Κατά την επίσκεψη του όμως στην Τουρκία προκάλεσε διαμάχη, επειδή συναντήθηκε μόνο με θρησκευτικούς ηγέτες και επισκέφθηκε εκκλησίες και (ένα τέμενος το οποίο σκόπιμα μάλλον δεν αναφέρει η είδηση).

Στον διπλανό δρόμο από το Οικουμενικό Πατριαρχείο, ομάδα της Ένωσης της Τουρκικής Νεολαίας (TGB) με αναρτημένα πανό φώναζαν συνθήματα κατά την είσοδο του κ. Mike Pompeo και της συνοδείας του στο Οικουμενικό Πατριαρχείο. Το πανό που άνοιξαν έγραφε: «Αυτά τα χώματα δεν τα φωτίζουν οι Αμερικανικοί Φάροι», ενώ φωνάζαν τα συνθήματα «Γιάνκη στο σπίτι σου» και «Κάτω ο Αμερικανικός ιμπεριαλισμός».

Ο υπεύθυνος της ομάδας και Πρόεδρος της Ένωσης Τουρκικής Νεολαίας (TGB) Yıldırım Gencer σε δηλώσεις του είπε: «Ο Υπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ Pompeo πάτησε το πόδι του στην Κωνσταντινούπολη για να επιδείξει την ιμπεριαλιστική του αυθάδεια. Με την επίσκεψή του στο Οικουμενικό Πατριαρχείο στο Φανάρι προσπάθησε να κάνει μια απόπειρα κατά της κυριαρχίας της Τουρκίας. Ο Pompeo επισκέπτεται 7 κράτη, αλλά κατά την επίσκεψη του στην Τουρκία δεν συναντά κυβερνητικά στελέχη, αλλά μόνο έναν ιεράρχη. Ο συνομιλητής στην Τουρκία με τις ΗΠΑ είναι ο Ρωμικός ιεράρχης, που είναι υπήκοος της Τουρκικής Δημοκρατίας και εισπράττει τον μισθό του από το Τουρκικό κράτος, όπως επίσης η Ορθόδοξη Εκκλησία του συνδέεται με το Επαρχείο της περιφέρειας Fatih». Η ομάδα μετά από λίγο διαλύθηκε χωρίς να δημιουργήσει επεισόδια.

ειδήσεις

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΜΕΣΩ
διαδικτύου στο Mardin

Τι άλλο θα ακούσουμε από τη γειτονική Τουρκία! Κάποιοι κάτοικοι, που δεν έχουν ούτε ιερό ούτε όσιο, πωλούν εκκλησία 1.700 ετών στο Mardin της Νοτιοανατολικής Τουρκίας. Μάλιστα σε μια ιδιαίτερη, μοναδική περιοχή της Τουρκίας όπου, όλα τα χρόνια, συμβιούν ειρηνικά πιστοί όλων των θρησκειών. Την πρωτοφανή είδηση προβάλλει η ιστοσελίδα Yeni Mesaj (27/10/2020).

Πωλείται στο ποσό των 7 εκατομμύριων 250 χιλιάδων Τ.Λ. ο Ι. Ναός του Αγίου Ιωάννη, ο οποίος είναι 1.700 ετών και βρίσκεται στην περιοχή του Mardin και, από ότι φαίνεται, ανήκει στους Συροχαλδαίους. Τη διαδικασία πώλησης ξεκίνησε ο ιδιοκτήτης του Ι. Ναού του Αγίου Ιωάννη, που βρίσκεται συγκεκριμένα στη συνοικία Teker της επαρχίας Artuklu του Mardin. Ο Ι. Ναός του Αγίου Ιωάννη των Συροχαλδαίων έχει χαρακτηριστεί από το Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού ως έργο πολιτιστικής κληρονομιάς, διαθέτει δύο ξεχωριστές αίθουσες για τμήματα ακολουθιών, ενώ υπάρχουν και τρεις τάφοι κληρικών. Υπάρχουν επιπλέον και δύο υπόγειες σήραγγες. Την εντολή για πώληση του ναού, ο οποίος εδώ και χρόνια δεν χρησιμοποιείται ως θρησκευτικός χώρος αλλά ως ξυλουργικό εργαστήριο, έδωσαν στον κτηματομεσίτη Mahsum Altay που βρίσκεται στο Diyarbakir. Μετά τον υπολογισμό της αξίας του ακινήτου από με τον Mahsum Altay, η τιμή πώλησης του ιστορικού ναού μέσω διαδικτύου προσδιορίστηκε στο ποσό των 7 εκατομμύριων 250 χιλιάδων Τ.Λ.

«Πιστεύουν ότι οι αγοραστές θα προέρχονται από την Κοινότητα των Συροχαλδαίων» Ο Mahsum Altay δήλωσε ότι υπάρχει ενδιαφέρον από την Κοινότητα των Συροχαλδαίων, σημειώνοντας ότι περιμένει την προσφορά τους για το κτίριο που θέλουν να το εκμεταλλευτούν για τον τουρισμό. Είπε: «Το κτίριο, που ήταν εκκλησία, είχε ξαναβγεί προς πώληση πριν από 5 έτη. Τον περασμένο μήνα ο ιδιοκτήτης μας ειδοποίησε ότι θέλει να προωθήσουμε ξανά την πώλησή του. Υπολογίσαμε την αξία του ακινήτου και προσδιορίσαμε τον τρόπο που μπορεί να πωληθεί. Όταν μας το πρωτοέφεραν μας κίνησε την περιέργεια ως εκκλησία, αλλά όταν είδαμε τα έγγραφα του κτηματολογίου (tapu) παρατηρήσαμε ότι ανήκει σε άτομο και βεβαιωθήκαμε ότι δεν υπάρχει νομικό κώλυμα για την πώλησή του.

Το χρησιμοποιούσαν παλιά ως ξυλουργείο. Για πολλά χρόνια μεταβιβαζόταν από πατέρα σε γιο. Ο σημερινός ιδιοκτήτης όμως, μουσουλμάνος και Τούρκος υπήκοος, θέλει να το πουλήσει. Αυτός ο χώρος για παραπάνω από 100 χρόνια δεν χρησιμοποιήθηκε ως τόπος λατρείας. Είναι ένα κτίσμα 1.700 ετών και περιέχει πολλά στοιχεία της χριστιανικής πίστης. Σύμφωνα με στοιχεία από το μουσείο, το κτίριο είναι καταχωρημένο ως Ι. Ναός του Αγίου Ιωάννη που ανήκε στους Συροχαλδαίους.

Κατά την εξέταση του πελατολογίου μας αντιληφθήκαμε ότι οι περισσότεροι ενδιαφερόμενοι ανήκουν στην Κοινότητα των Συροχαλδαίων. Ευχόμαστε να το αγοράσει κάποιος από αυτούς και να χρησιμοποιηθεί πάλι σαν τόπος λατρείας της Χριστιανοσύνης.

Διάφοροι λένε: πώς μπορείτε να πουλήσετε μια εκκλησία ή μπορείτε να πουλήσετε και ένα τζαμί; Στην ουσία όμως, δεν πωλείται ως εκκλησία. Μπορεί το κτίριο να κατασκευάστηκε και να διαμορφώθηκε ως εκκλησία, αλλά χρησιμοποιήθηκε ως ξυλουργικό εργαστήριο. Όποιος το αγοράσει μπορεί να το αναστηλώσει και να το χρησιμοποιήσει πάλι σαν τόπο λατρείας της Χριστιανοσύνης.

Μας έχουσε γίνει πέντε εκατομμύρια προτάσεις. Σε μετρήσεις που πραγματοποιήσαμε με λέιζερ είδαμε ότι υπάρχει χώρος 110 τ.μ., χωρισμένος σε ξεχωριστούς τομείς με μεγάλο ύψος. Οι ιδιοκτήτες μας είπαν ότι εντός του κτιρίου υπάρχουν και δύο υπόγειες σήραγγες, εκ των οποίων η μια σε βγάζει στη Μονή Dayrulzaferan και η δεύτερη στο φρούριο. Η ύπαρξή τους δίνει στο κτίριο εντελώς διαφορετική αξία. Στην πραγματικότητα ο αγοραστής πρέπει να προσέξει, ότι δεν έχουν υποστεί ζημιά θρησκευτικές περιοχές και νεκροταφεία».

ΑΡΧΙΣΑΝ ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ ΛΟΓΩ
ΤΗΣ ΚΟΝΤΡΑΣ ΜΕ ΤΗ ΓΑΛΛΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΚΗ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Ο Πρόεδρος της αντιπολίτευσης, του κόμματος CHP, Kemal Kılıçdaroğlu απευθύνθηκε σκληρά στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας της Τουρκίας και του AKP Recep Tayyip Erdoğan για την προτροπή του προς τον λαό «Μην αγοράζεται γαλλικά προϊόντα». Την είδηση δημοσίευσαν πάρα πολλά έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα. Από την εφημερίδα Sözcü (27/10/2020).

Συνεχίζεται η πολεμική για την «τσάντα»,* του Kemal Kılıçdaroğlu με τον Recep Tayyip Erdoğan μετά τις υποδείξεις του δεύτερου για μποϊκοτάζ «Μην αγοράζεται γαλλικά προϊόντα».

Ο Kılıçdaroğlu απάντησε στον Erdoğan, ο οποίος προηγουμένως τον είχε κατακεραυνώσει σκληρά για την κριτική που έκανε στη σύζυγό του Emine για τη γαλλική τσάντα των 50.000 δολαρίων. «Από τη μια έχετε έξω από τους φούρνους κρεμασμένα ψωμιά για τους φτωχούς και από την άλλη διαθέτεται τσάντα 50.000 δολαρίων. Πώς να μην το καυτηριάσω; Και το ανάστημα έχεις και το εκτόπισμα. Γιατί δεν βγαίνεις απέναντί μου;»

Ο Kemal Kılıçdaroğlu είχε συστήσει στον Tayyip Erdoğan, αναφορικά με το μποϊκοτάζ των γαλλικών προϊόντων: «Η κυρία Emine έχει τσάντα γαλλικής μάρκας 50.000 ευρώ και μπορεί να την κάψει στον κήπο του παλατιού» και ο Erdoğan είχε απαντήσει: «Αν έχεις μια στάλα καρδιά, να μιλάς για μένα προσωπικά και όχι για τη γυναίκα μου».

Από τη μια κρεμασμένο ψωμί για τους φτωχούς, από την άλλη τσάντα 50.000 δολαρίων «Η συζήτηση για την τσάντα των 50.000 δολαρίων και του κρεμασμένου ψωμιού πρέπει να μας απασχολεί. Από τη μια υπάρχουν ψωμιά στις κρεμάστρες για τους φτωχούς, από την άλλη τσάντα 50.000 δολαρίων. Για τον Θεό τι πράγματα είναι αυτά; Δεν μπορώ να μην τα επικρίνω. Σε όλη την υφήλιο οι αρχηγοί κρατών και οι πρώτες κυρίες παρακολουθούνται από τον λαό τους. Γι' αυτό και πρέπει να αποτελούν παράδειγμα για την κοινωνία».

Έλα να λογαριαστούμε

«Τώρα εμφανίστηκε και κοινωνία του Παλατιού. Αμάν, φτάνει πια. Εσείς θα κρατάτε τσάντα 50.000 δολαρίων και εγώ θα σφραγίσω το στόμα μου με ταινία; Γιατί; Με ποια αιτία; Μίλα μου... εγώ σου μιλάω. Εάν έχεις θάρρος έλα. Εάν έχεις καρδιά έλα. Εάν έχεις το ανάστημα και το εκτόπισμα έλα. Γιατί δεν με αντιμετωπίζεις; Έλα λοιπόν να λογαριαστούμε».

Δεκάδες χιλιάδες άτομα διαβούν από τα περισσεύματα του Παλατιού

Ο Kılıçdaroğlu έκανε κριτική στα όσα είχε πει ο Erdoğan: «Υπάρχει άτομο στην Τουρκία σήμερα που δεν πηγαίνει ψωμί στο σπίτι του... Τα πιστεύεται αυτά τα πράγματα;»

«Εσείς κουβαλάτε μια τσάντα αξίας 50.000 δολαρίων. Καβαλάτε αεροπλάνα μάρκας Airbus... έχετε 13 αεροπλάνα στον στόλο σας. Έχετε περισσότερα παλάτια από όσα θα μπορούσε να έχει ένας Οθωμανός σουλτάνος. Εσείς κοιτάτε το παλάτι, που ο καθένας εκεί έχει το ψωμί του. Εκεί όλοι είναι χορτάτοι. Όλοι εισπράττουν μισθούς από πολλές μεριές και λέτε ότι ο κόσμος δεν έχει προβλήματα. Ποιος ξεκίνησε την καμπάνια για ψωμί στις κρεμάστρες; Ο αξιότιμος κύριος Bahçeli. Γιατί το ξεκίνησε; Είναι αλήθεια ότι το ξεκίνησε για άτομα που δεν έχουν ψωμί στο σπίτι τους; Ήταν μια σωστή κίνηση. Υπάρχουν άτομα που βρίσκουν τα απαραίτητα στα σκουπίδια και υπάρχουν χιλιάδες άτομα που εξασφαλίζουν τα απαραίτητα από τα περισσεύματα του παλατιού».

* Τσάντα της γαλλικής μάρκας HERMES.

Τούνελ
DELICATESSEN

Κωνσταντίνος Δουκάνης

σε ΝΕΑ διεύθυνση

Λεωφ. Κυθηρίων 4 στον Άηλιο

ΩΡΑΡΙΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ

9-21:00 Καθημερινές και Σάββατο

11-14:30 τις Κυριακές

Καλές Τιπορές

ΣΑΣ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΜΕ!

ειδήσεις

ΔΙΑΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΡΜΕΝΙΑΣ ΣΤΗΝ Κωνσταντινούπολη με σημαίες Αζερμπαϊτζάν

Αυτή τη φορά οι γνωστοί κύκλοι της Τουρκίας ξεσηκώθηκαν κατά της Αρμενίας με την ευκαιρία των μαχών που εξελίσσονταν με το Αζερμπαϊτζάν για τη διαφιλονικουμένη περιοχή του θύλακα του Ναγκόρνο Καραμπάχ. Μετά τις διαδηλώσεις, που πραγματοποιήθηκαν πρώτα στις περιοχές του Κοντοσκαλίου και του Μπαλατά, οι ομάδες αυτές με μηχανοκίνητα οχήματα συνέχισαν και στην κεντρική περιοχή της Πόλης το Osmanbey, όπου υπάρχει το Κέντρο Μνήμης στο όνομα του δολοφονηθέντος από παρακρατικούς, Αρμένιου δημοσιογράφου Hrant Dink. Την είδηση κατέγραψαν οι ιστοσελίδες Davul και Agos. Ήδη το κλίμα είναι πολύ βαρύ αν δει κάποιος τα μηνύματα στο tweeter κατά των Αρμενίων μεταναστών που βρίσκονται στην Κωνσταντινούπολη.

Κατά την περίοδο που συνεχίζονταν οι συγκρούσεις μεταξύ Αρμενίας και Αζερμπαϊτζάν, μηχανοκίνητες ομάδες με σημαίες του Αζερμπαϊτζάν διαδήλωσαν στην περιοχή Osmanbey όπου ζουν αρκετές οικογένειες Αρμενίων.

Οι ομάδες αυτές, πάλι με σημαίες του Αζερμπαϊτζάν, είχαν διαδηλώσει τις προηγούμενες εβδομάδες σε δρόμους του Κοντοσκαλίου, όπου βρίσκεται το Αρμενικό Πατριαρχείο καθώς και στην περιοχή Μπαλατά του Φαναριού. Οι ίδιες ομάδες πραγματοποίησαν ίδιου τύπου διαδήλωση στις 5 Νοεμβρίου και εκεί που βρίσκεται το Κέντρο Μνήμης του δολοφονηθέντα Αρμένιου δημοσιογράφου Hrant Dink και συγκεκριμένα στην πολυκατοικία Sebat Apartman, στην περιοχή Osmanbey-Şişli.

Νάρκη σε δίκτυα ψαράδων

Ψαράδες που πήγαν να μαζέψουν τα δίκτυα τους στην περιοχή Rumeli Feneri, στην έξοδο του Βοσπόρου προς τη Μαύρη Θάλασσα, αντίκρισαν φοβισμένοι μια σκουριασμένη

μεταλλική μπάλα που είχε σκαλώσει στα δίκτυα τους και δεν ήταν άλλο από νάρκη, που δεν είχε εκραγεί και δημιουργήσει, όπως είναι φυσικό, πανικό στους ψαράδες. Μετά τις πρώτες έρευνες πιστεύεται ότι βρισκόταν εκεί από την οθωμανική περίοδο. Την είδηση «αλιεύσαμε» από την ιστοσελίδα Haberler.com (26/10/2020).

Στην περιοχή Rumeli Feneri, στην έξοδο του Βοσπόρου προς τη Μαύρη Θάλασσα, μπλέχτηκε στα δίκτυα ψαράδων μαζί με τα ψάρια και μια νάρκη. Οι ψαράδες που την αλιεύσαν αισθάνθηκαν για λίγο πανικό, όταν είδαν ότι η νάρκη δεν είχε εκραγεί. Ομάδα αστυνομικών και ακτοφυλακής περικύκλωσαν το σκάφος που πλησίασε το λιμάνι. Μετά από προκαταρκτικές έρευνες, εξετάζουν όλοι την πιθανότητα η νάρκη να προέρχεται από την οθωμανική περίοδο.

Δεν αντιληφθήκαμε από την αρχή ότι ήταν νάρκη

Ο ψαράς Taha Deniz, που στα δίκτυα του μπλέχτηκε η νάρκη, δήλωσε: «Ανοιχτήκαμε στη θάλασσα του Rumeli Feneri πρωί. Κάποια στιγμή νιώσαμε πολύ μεγάλο βάρος στα δίκτυα μας. Δεν γνωρίζαμε ότι ήταν νάρκη. Την τοποθετήσαμε μέσα στο σκάφος και τότε αντιληφθήκαμε ότι ήταν νάρκη. Ειδοποιήσαμε αμέσως το λιμενικό σώμα. Μας είπαν ότι θα έρχονταν ειδικοί πυροτεχνουργοί για να ελέγξουν αν υπάρχει πιθανότητα να εκραγεί. Φοβηθήκαμε πολύ. Απομακρυνθήκαμε όσο το δυνατόν από εκεί που βρισκόταν η νάρκη, αλλά όσο και να απομακρυνόμασταν βρισκόμασταν μέσα στο ίδιο σκάφος».

ΛΥΠΗΡΗ ΕΙΔΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΓΚΛΙ, τη γάτα σύμβολο της Αγίας Σοφίας

Όλες οι εφημερίδες της Κωνσταντινούπολης ασχολούνται με την Γκλι, τη γάτα σύμβολο της Αγίας Σοφίας η οποία έπεσε σε μαρασμό από την πολυκοσμία στον χώρο από τότε που μετατράπηκε σε τέμενος. Την είδηση δημοσίευσε η ειδησεογραφική ιστοσελίδα Cumhuriyet.com (29/10/2020). Λέτε να είναι κακό σημάδι για τους γείτονες;

Η γάτα σύμβολο της Αγίας Σοφίας, η Γκλι, η οποία ζει μέσα στον χώρο αυτό επί 16 έτη έπεσε σε μαρασμό από τον κόσμο που αυξήθηκε από την περίοδο που εγκαινιάστηκε για λατρεία. Είπαν ότι από μεγάλο στρες πρέπει να έπαθε γρίπη. Δήλωσαν ότι η κατάστασή της Γκλι είναι άσχημη παρ'όλο που βρίσκεται υπό ιατρική παρακολούθηση.

Με το άνοιγμα της Αγίας Σοφίας για λατρεία, μεγάλο ήταν το ενδιαφέρον των επισκεπτών για τη γάτα που ζει στον χώρο 16 χρόνια. Στο Instagram γίνονταν αναρτήσεις γράφοντας ότι η ηλικία των 16 ετών, αντιστοιχεί με του 81χρονου ανθρώπου. Ακόμη σχολίαζαν ότι της δημιουργούσε ανησυχία το μεγάλο ενδιαφέρον που έδειχναν για αυτήν. Αυτός ήταν και ο λόγος που η Γκλι αρρώστησε και την έστειλαν για ιατρική παρακολούθηση.

Πιστεύουμε ότι θα χάσουμε την Γκλι

Πολλά μέλη του Twitter στέλνουν μηνύματα ενδιαφέροντος για την κατάσταση της Γκλι. Κάποιος έστειλε το εξής: «Αυτή είναι η τελευταία κατάσταση της πανέμορφης γάτας της Αγίας Σοφίας Γκλι. Η απότομη αλλαγή της ζωής της, το μεγάλο ενδιαφέρον για αυτήν της δημιούργησε μεγάλο στρες. Μάλλον σύντομα θα τη χάσουμε. Πιστεύω ότι θα φύγει από κοντά μας λόγω της μεγάλης ηλικίας της αλλά και του μεγάλου στρες που της δημιουργήθηκε. Είμαι πολύ στεναχωρημένος».

Η σκληρή δουλειά των ψαράδων στον Βόσπορο

Η εποχή της εντατικής αλιείας των παλαμίδων ξεκίνησε στην Κωνσταντινούπολη. Δεκάδες ψαρόβαρκες πλέουν στον Βόσπορο και η θέα, με την ανατολή του ηλίου, είναι καταπληκτική όπως την αποθανάτισαν drones. Την προσπάθεια των ψαράδων δημοσίευσε η ιστοσελίδα Haberler.com (12/10/2020). Πόσοι από τους πατεράδες μας δεν έτρεχαν τότε στη γέφυρα να προμηθευτούν παλαμίδες με χαμηλή τιμή για να τις φέρουν στο σπίτι!

Το ψάρεμα ξεκινά νύκτα από δεκάδες σκάφη που πλέουν στα ανοικτά του Sarayburnu και συνεχίζεται μέχρι την ανατολή του ήλιου δημιουργώντας μια εικόνα ίδια με αυτές των καρποστάλ. Την περίοδο του ψαρέματος, που ξεκινά την 1η Σεπτεμβρίου, οι ψαράδες που συγκεντρώνονται από τον Βόσπορο, την Προποντίδα και τη Μαύρη Θάλασσα δημιουργούν τέτοιες καταπληκτικές εικόνες. Το ψάρεμα παντού ξεκινά νύκτα και συνεχίζεται μέχρι την ανατολή του ηλίου. Τα σκάφη ξεκινούν με αναμμένα τα φώτα πορείας στο σκοτάδι και μετακινούνται κατά ομάδες στο πέλαγος, δημιουργώντας πολύχρωμες φαντασμαγορικές εικόνες.

Ο ουρανός, με το κίτρινο χρώμα της ανατολής, όταν ενώνεται με το μπλε της θάλασσας, δημιουργείται μια μοναδική εικόνα. Οι ακτίνες του ήλιου που προβάλλουν μέσα από τα σύννεφα βοηθούν σε αυτές τις υπέροχες εικόνες.

ειδήσεις

www.tsoukatou.gr

ΠΥΡΓΟΣ ΤΟΥ ΓΑΛΑΤΑ: ΑΛΛΟΙΩΘΗΚΕ Η ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Μεγάλες αντιδράσεις μετά την αναστύλωση

Να πιστέψουμε τελικά ότι η αναστύλωση που πραγματοποιήθηκε στον Πύργο του Γαλατά δεν ήταν επιτυχημένη; Αναρωτιέται η ιστοσελίδα Onedio (24/10/2020) για την όλη διαδικασία και παραθέτει σχόλια αναγνωστών και φωτογραφίες που απεικονίζουν τη νέα εσωτερική μοντέρνα εμφάνιση μετά την αναστύλωση του ιστορικού πύργου.

Θυμάστε λέει. Σας είχαμε ενημερώσει για τη σκανδαλώδη ανανέωση και αναστύλωση του εσωτερικού τμήματος του Πύργου του Γαλατά που η διαχείρισή του μεταβιβάστηκε από τον Μητροπολιτικό Δήμο Κωνσταντινούπολης στη Γενική Διεύθυνση Βακουφίων. Σοκ δημιούργησε και στους επισκέπτες η νέα σημερινή εσωτερική εμφάνιση του ιστορικού πύργου. Παραθέτουμε φωτογραφίες από το εσωτερικό του πύργου που τα δάπεδα έχουν επιστρωθεί με πλακάκια πορσελάνης και έχουν τοποθετηθεί τεράστια μοντέρνα πολύφωτα στις οροφές, ενώ δεν διακρίνουμε πια την αυθεντική ιστορική κατασκευή των γύρω τοίχων. Επιπλέον παραθέτουμε και κάποιες από τις αντιδράσεις των ανθρώπων που τον επισκέφτηκαν μετά τη νέα αναστύλωση.

Για μια φορά κάνετε μια σωστή εργασία. Να φτύσω την αρχιτεκτονική σχολή που αποφοιτήσατε.

Διαλύσατε ένα καταπληκτικό ιστορικό έργο τέχνης. Φτιάξατε το ιστορικό έργο να μοιάζει με μεσιτικό γραφείο. Τι θέλησαν να φτιάξουν; Εμπλέξαν πάλι τα πράγματα κατασκευάζοντας ένα εκλεπτυσμένο αντικείμενο. Φαίνεται ποιοι ήταν αυτοί που έκαναν την απαράδεκτη αναστήλωση.

Είμαστε ηγέτες του κόσμου στην κακογουστιά και στο να γκρεμίζουμε τις ιστορικές αξίες. Δεν έμεινε τίποτα από την παλιά μας ιστορία. Είμαστε ξένοι μπροστά στον πολιτισμό μας. Έκαναν αυτές τις αναστυλώσεις δήθεν για να αποδείξουν την πρόοδό μας. Ντρέπομαι και στεναχωριέμαι για αυτό.

Είναι μια από τις στιγμές που ντρέπομαι για πρώτη φορά στη ζωή μου για την ανθρωπότητα. Πραγματικά στεναχωρήθηκα πολύ.

Όταν πας στους τουαλέτες νομίζεις ότι βρίσκεσαι σε κατάσταση που πουλά πίτες. Νομίζω ότι στιγμή δεν ντράπηκαν για αυτό που έφτιαξαν. Δεν έχουν την ελάχιστη διαφορά από τους βάρβαρους και τον στρατό των Μογγόλων. Δεν παρέμεινε στην πατρίδα μας έργο που αναστυλώθηκε για να μείνει για πάντα.

Ακολουθούν και πάρα πολλά άλλα σχόλια στο ίδιο μοτίβο. Το έργο εγκαινιάστηκε στις 6 Οκτωβρίου 2020 από τον υπουργό Πολιτισμού και Τουρισμού Mehmet Nuri Ersoy. Η εκδήλωση διανθίστηκε με ψηφιακές απεικονίσεις (video mapping) στους τοίχους του ιστορικού πύργου του Γαλατά στην οποία συμμετείχε και η τραγουδίστρια Zeynep Basti, ενώ όλο το θέαμα μεταδόθηκε από την τηλεόραση.

ΕΚΛΕΙΣΕ ΠΑΛΙ Η ΜΟΝΗ ΣΟΥΜΕΛΑ ΜΕΧΡΙ ΤΕΛΟΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2021

Λόγω πτώσης βράχων από το βουνό έκλεισε εκ νέου η Μονή Σουμελά μέχρι τις 31 Ιανουαρίου 2021. Την είδηση δημοσίευσε Haber Türk (6/11/2020).

Ένας από τους διάσημους τουριστικούς προορισμούς της Τουρκίας, η ιστορική Μονή Σουμελά που βρίσκεται στη Μάτσκα της Τραπεζούντας, η οποία είχε κλείσει για 5 χρόνια προκειμένου να γίνουν αναστυλώσεις, επαναλειτούργησε φέτος για τους επισκέπτες από τις 31 Ιουλίου 2020. Όμως αυτήν τη στιγμή, για

να αντιμετωπίσουν την πτώση βράχων και να προστατεύσουν τη Μονή, ξαναέκλεισαν την πρόσβαση για τους επισκέπτες μέχρι τις 31 Ιανουαρίου 2021.

Οι εργασίες, που συνεχίζονται στη Μονή, πραγματοποιούνται από μια ομάδα 24 έμπειρων ορειβατών και 5 μηχανικών. Τα συρματόσχοινα που τοποθετούνται για σταθεροποίηση θα προστατεύσουν τη Μονή με

ένα σύστημα ασφάλισης δικτύου που θα είναι τεταμένο επί της πλαγιάς, προκειμένου να αποτρέψει την πτώση βράχων. Η όλη εργασία αυτή όπως και η απομένουσα τελική περαίωση της αναστύλωσης θα διαρκέσει μέχρι τις 31 Ιανουαρίου 2021, ώστε να μπορούν οι επισκέπτες να επισκέπτονται με ασφάλεια τη Μονή Σουμελά.

Λεπτομέρειες σχετικές με το θέμα έδωσε ο Δήμαρχος Τραπεζούντας İsmail Ustaoglu, γνωστοποιώντας και τη μείωση στο ελάχιστο των επισκεπτών το τελευταίο διάστημα, λόγω της πανδημίας. Δήλωσε δε τα εξής: «Εμειναν λίγες εργασίες για την εξασφάλιση ασφαλείας, με την τοποθέτηση ασφάλινων δικτύων που θα προστατέψουν κατά 20% τη δεξιά πλευρά της Μονής Σουμελά. Ήδη η κίνηση επισκεπτών στη Μονή είχε μειωθεί στο ελάχιστο. Για να ολοκληρωθούν οι εργασίες αυτής της διαδικασίας, η Μονή έκλεισε πάλι για τους επισκέπτες για μια περίοδο 3 μηνών, καλύπτοντας τους μήνες Νοέμβριο, Δεκέμβριο και Ιανουάριο. Πρώτα ο Θεός σε αυτήν το την περίοδο του τριμήνου θα ολοκληρωθούν και οι απομένουσες ελλείψεις της αναστύλωσης και θα λειτουργήσει τον επόμενο χρόνο, όταν η Μονή θα ανοίξει για τον τουρισμό και θα είναι προσβάσιμη σε όλα της τα σημεία».

NOMIKA KAI SYMBOYΛEYTIKA ΓΡΑΦΕΙΑ GÜMÜSKAPI & SILVERGATE

Αγαπητοί φίλοι και συμπατριώτες
Ανεξάρτητα από την αιτία που εγκαταλείψατε την Τουρκία και κατοικείτε στην Ελλάδα, αν έχετε προβλήματα περιουσιακά, κληρονομικά, συνταξιοδοτικά ή διεκδικείτε οτιδήποτε σε οποιαδήποτε πόλη της Τουρκίας, σας γνωρίζουμε ότι η δικηγορική μας εταιρεία είναι ικανή να σας συμβουλεύσει για νομικά και εμπορικά ζητήματα, υπηρεσίες που προσφέρει εδώ και 30 χρόνια στην Κωνσταντινούπολη και σε άλλα σημεία της Ευρώπης και του κόσμου με γραφεία που διατηρεί στην Κωνσταντινούπολη και το Ρότερνταμ.
Σας δίνουμε τη δυνατότητα να μας πληρώσετε κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας της υπόθεσής σας. Είμαστε πρόθυμοι να συζητήσουμε μαζί σας σε ταξίδια μας στην Ελλάδα. Έχετε τη δυνατότητα να συνεννοηθείτε μαζί μας στην Τουρκική, Αγγλική και Ελληνική γλώσσα τηλεφωνικά 5 ημέρες την εβδομάδα και με email όλο το 24ωρο, στα κάτωθι τηλέφωνα και διευθύνσεις:
www.mustafademir.av.tr, www.arabulucumustafademir.com
www.silvergate.nl, www.silvergate-legal-consulting.nl
Ελληνικά και Τουρκικά: Nalan Chasanoglou (0090 532 574 82 75)
Αγγλικά και Τουρκικά: Mustafa Demir (0090 555 222 94 89)
Αγγλικά με όλους τους υπόλοιπους νομικούς συνεργάτες μας στα τηλ.: 0090 212-274 47 64, 272 74 68, 275 63 56, Fax: 0090 212-275 63 56.
Email: gumuskapi.hukuk@gmail.com, avukatmustafademir@hotmail.com, nhasanoglu74@gmail.com
Ortaklar Cad. No:12/10, Mecidiyeköy/İstanbul/Turkey

μελέτη

ΜΟΝΗ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ (Kariye Camii)

ΕΝΑ ΥΠΕΡΟΧΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Η Αρχιτεκτονική

Το κτηριακό συγκρότημα που βλέπουμε σήμερα ανήκει στην περίοδο της δυναστείας των Κομνηνών, 11ος-12ος αιώνας, εκτός από τους δύο παράλληλους νάρθηκες με τα θαυμάσια ψηφιδωτά και το νεκρικό παρεκκλήσιο της Αναστάσεως που καλύπτει όλη τη νότια πλευρά, με της απaráμιλλης τέχνης τοιχογραφίες, οφείλεται στον Μέγα Λογοθέτη του Γενικού Θεόδωρο Μετοχίτη, που έγινε στις αρχές του 14ου αιώνα.

Ο κυρίως ναός είναι τετράγωνος, στεγάζεται από ένα μεγάλο τρούλο με νευρώσεις, ο οποίος επικάθεται σ' ένα υψηλό τύμπανο με 14 φωτιστικά παράθυρα. Ακολουθεί η στήριξη πάνω σε 4 καμάρες και 4 ογκώδεις πεσσούς (κτιστά στηρίγματα), εκ των οποίων οι δύο βορινοί είναι ενωμένοι μεταξύ τους με παχύ τοίχο. Έτσι το κεντρικό τμήμα του ναού αποτελεί τον τύπο ο οποίος στη Βυζαντινή Ναοδομία αποκαλείται «Κιβώριον».

Το ιερό βήμα-κόγχη του κυρίως ναού έχει έντονη προεξοχή και ενώνεται δεξιά κι αριστερά με δύο χώρους, την πρόθεση και το διακονικό, με μικρές προεξοχές καλυπτόμενες με χαμηλούς τρούλους χωρίς τύμπανο. Την Ύστερη Βυζαντινή Περίοδο, η προεξοχή του ιερού βήματος, λόγω στατικών προβλημάτων, στηρίχθηκε εξωτερικά με μία μεγάλη αντηρίδα, αποτελούμενη από δύο μεγάλα επανωτά τόξα.

Τα άκρα του εσωνάρθηκα καλύπτονται με μικρούς τρούλους, κατασκευασμένους με νευρώσεις και ανάλογα τύμπανα, εκ των οποίων ο βορινός έχει 8 φωτιστικά παράθυρα και 10 έχει ο νότιος. Κάτω από τον νότιο τρούλο ο Ισαάκιος Α' Κομνηνός (1057-1059) διαμόρφωσε τον δικό του νεκρικό χώρο.

Όπως συνθίζεται στους περισσότερους Βυζαντινούς Ναούς, με κυριότερη την Αγία Σοφία, έτσι κι εδώ η βάση των τοίχων εσωτερικά στον κύριο ναό ακόμη και στα παραρτήματα, καλύπτονται με σημαντικές ορθομαρμαρώσεις.

Το νεκρικό παρεκκλήσιο του Θεόδωρου Μετοχίτη στα νότια του ναού, ενώ είναι βασικά ένας στενόμακρος χώρος, η διακριτική αντιπαράθεση υψηλών και χαμηλών χωρικών όγκων, η γεμάτη χάρη μείωση και υπερύψωση των θόλων, η κομψή συνάφεια του προθαλάμου με το παρεκκλήσιο και η βαθμιαία συγκέντρωση του φωτός προς το κεντρικό διαμέρισμα, πραγματοποιούνται με αριστουργηματικό, εκλεπτυσμένο τρόπο καθιστώντας έτσι το αρχιτεκτόνημα πραγματικό κόσμημα (R. Krautheimer).

Το συνολικό μήκος του παρεκκλησίου ανέρχεται στα 28 μ. Ο ίδιος αυτός χώρος επαναλαμβάνεται και σ' έναν υπόγειο χώρο. Το σύνολο της δυτικής όψης του εσωνάρθηκα ανέρχεται στα 27 μ.

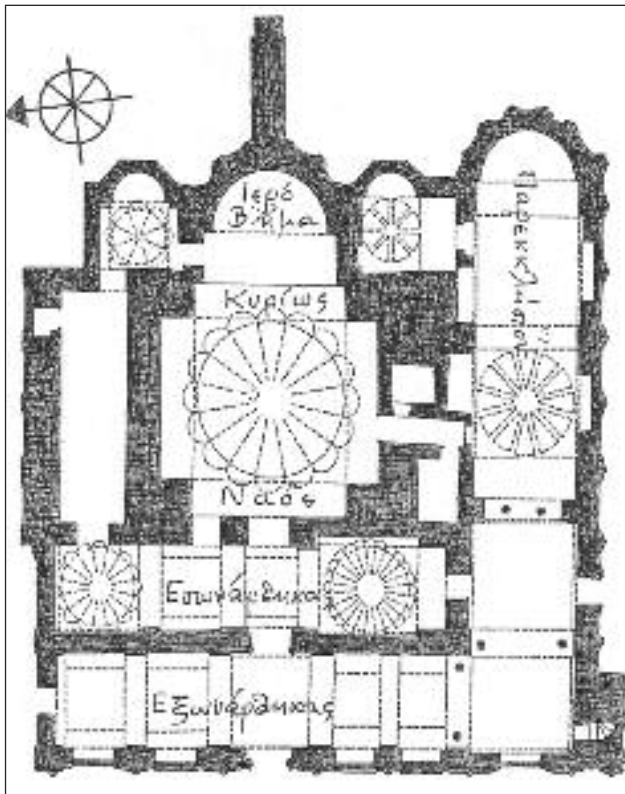
Στους εξωτερικούς τοίχους οι κόκκινες και οι λευκές λωρίδες υποτάσσονται στην έμφαση των δομικών στοιχείων: στην ασίδα του ιερού βήματος, ποδαρικά τόξων, ημικίονες και δύο σειρές τόξων σε υποχώρηση, που περικλείουν παράθυρα με υπερυψωμένα τα τόξα των λοβών τους.

Νεκρικές Εσοχές, Τάφοι

Μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα 8 κοιλώματα μέσα στους τοίχους του ναού. Αυτά χρησίμευαν να τοποθετούνται οι νεκρικές λάρνακες αξιωματούχων, πριγκιπισσών, ακόμη και αυτοκρατόρων. Στο δυτικό τοίχωμα του εσωνάρθηκα υπάρχουν τρία, στο βορινό του εσωνάρθηκα ένα και τέσσερα στο παρεκκλήσιο.

Ο πρώτος νότιος τάφος του εσωνάρθηκα ήταν της Ειρήνης Ραούλαινας Παλαιολογίνας, κόρη του Ιωάννη Ραούλ και της Θεοδώρας Παλαιολογίνας. Ήταν ακόμη συμπεθέρα του Θεόδωρου Μετοχίτη και ο γιος της Ιωάννης Παλαιολόγος παντρεύτηκε την κόρη του Ειρήνη. Δεξιά κι αριστερά από τον τάφο υπάρχουν οι μορφές ενός μοναχού και μιας μοναχής. Από πάνω υπάρχει η μορφή της Βρεφοκρατούσας Παναγίας και δεξιά-αριστερά οι Αγ. Κοσμάς και Ιωάννης Δαμασκηνός οι υμνογράφοι.

Ο δεύτερος τάφος του εσωνάρθηκα με τα υπολείμματα εικόνων και επιγραφών που σώζονται, δείχνουν να έχουν χρησιμοποιηθεί για μέλη ή συγγενείς κάποιας αυτοκρατορικής οικογένειας.

Καθολικό της Μονής της Χώρας. (Kariye Camii). Κάτοψη των Giroux και W. Müller-Wiener.

Ο τρίτος τάφος στο βόρειο άκρο του εσωνάρθηκα είναι ο νεότερος από τους οκτώ, φαίνεται δε να ανοίχθηκε λίγα χρόνια πριν το 1453. Η τοιχογράφηση του έχει έκδηλη δυτική επίδραση και φαίνεται πως ήταν τάφος γυναίκας.

Στον τέταρτο τάφο του εσωνάρθηκα σώζεται μία παράσταση της Παναγίας με τις επιγραφές «MP ΘΥ Η Ζωοδόχος Πηγή» και «Ζωή συ πηγής ως Θεού μήτηρ λόγου. Δημήτριος δ' έλωγε σος δούλος πόθω».

Στ' αριστερά σώζεται τμήματα από το κάλυμμα της κεφαλής του νεκρού, του Δημητρίου, και υπόλειμμα επιγραφής: «... Δημήτριος Δούκας», που σημαίνει πως κι αυτός ήταν μέλος της οικογένειας των Παλαιολόγων, ίσως ο Δεσπότης Δημήτριος, ο νεότερος, γιος του Ανδρόνικου Β', που πέθανε λίγο μετά το 1340. Κάποιο υπόλειμμα γυναίκευ κάλυμματος στα δεξιά δείχνει ότι πιθανόν να είχε θαφτεί εδώ και η γυναίκα του.

Ως προς το παρεκκλήσιο: στο βόρειο τοίχωμα βρίσκονται οι 5ος και 6ος τάφοι. Ο προς τα δυτικά πιθανόν είναι ο

ΤΟΥ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΑΝΑΠΝΙΩΤΗ

Αρχιτέκτονα -
Ερευνητή

τάφος του Θεόδωρου Μετοχίτη, που πέθανε το 1332. Στο νότιο τοίχωμα υπάρχουν οι 7ος και 8ος τάφοι. Ο ανατολικός διατηρεί σχεδόν ανέπαφη την τοιχογράφηση του, αλλά δεν έχουν διασωθεί ίχνη από τις επιγραφές.

Ο προς τα δυτικά τάφος είναι ο μεγαλοπρεπέστερος και πιο ενδιαφέρον απ' όλους τους άλλους. Στο κέντρο δεξιά κι αριστερά από μία Παναγία που διακρίνονται μόλις τα ίχνη τους, εικονίζονται ο Μέγας Κοντόσταβλος Μιχαήλ Τορνίκης και η γυναίκα του. Στα πλάγια οι εικόνες επαναλαμβάνονται με το μοναχικό σχήμα και τις αντίστοιχες επιγραφές.

Ο Μιχαήλ Τορνίκης ήταν στενός φίλος του Θεόδωρου Μετοχίτη. Μετά την πτώση του Ανδρόνικου Β', ήρθε και μόνασε μαζί με τον φίλο του στη Μονή της Χώρας, όπου εκεί τελείωσε και η ζωή του. Ο τάφος του περιβάλλεται από μία θαυμάσια γλυπτή διακόσμηση και στο επάνω μέρος διατηρείται ένας ιδιαίτερα επαινετικός επιτάφιος.

Οι Τοιχογραφίες-Νωπογραφίες στο Νεκρικό Παρεκκλήσιο

Το παρεκκλήσιο της Ανάστασης, όπως αποκαλείται η προσθήκη που έγινε νότια της εκκλησίας, η διακόσμηση και γενικά όλη η σύλληψη της καλλιτεχνικής δημιουργίας του συνόλου, όπως αναφέρθηκε και στα προηγούμενα, είναι έργο του Θεόδωρου Μετοχίτη, που σημάδεψε μία από τις κρίσιμότερες περιόδους του Βυζαντίου.

Στο πέρασμα από τον 13ο στον 14ο αιώνα, η Κωνσταντινούπολη είναι το κέντρο των νέων πνευματικών αναζητήσεων και της ανάπτυξης των ανθρωπιστικών σπουδών. Μέσα σ' αυτό το κλίμα της εποχής, οι τοιχογραφίες του παρεκκλησίου αποβλέπουν στο να τονίσουν την ελπίδα της αναστάσεως των νεκρών, οι οποίες αποτελούν αριστουργήματα τέχνης όσο και τα μωσαϊκά της. Πρόκειται για ένα σύνολο καταπληκτικής ομορφιάς και γοητείας. Όλα είναι εκφραστικότητα και ζωντανά και όμως απόλυτα Βυζαντινά.

Στον τρούλο η Βρεφοκρατούσα Παναγία πλαισιωμένη από 12 αγγέλους και από τους υμνογράφους Ιωάννη Δαμασκηνό, Κοσμά, Ιωσήφ, Θεοφάνη, στα τέσσερα σφαιρικά τρίγωνα.

Η επιφάνεια από τον τρούλο ως τον Άγιο Κοσμά καλύπτεται από τη μεγαλειώδη Δευτέρα Παρουσία με τον Χριστό ενθρονισμένο σ' ένα ουράνιο τόξο, πλαισιωμένο από την Παναγία, τον Πρόδρομο, τους Αποστόλους, τους Αγγέλους. Στην κόγχη του ιερού, αριστούργημα μέσα στ' αριστουργήματα, δεσπόζει σ' ένα έντονο γαλάζιο βάθος η εις Άδη Κάθοδος και η Ανάσταση κατά τον Βυζαντινό τύπο. Κατά την ομόφωνη κρίση των ξένων, είναι μία από τις μεγαλύτερες συνθέσεις στον κόσμο, από τις ελάχιστες που συναρπάζουν με την πρώτη ανατίεση.

Το έργο αυτό είναι ίσως το υψηλότερο δημιούργημα της Βυζαντινής Τέχνης, που γεννήθηκε σε μία εποχή της πολιτικής ιστορίας του Βυζαντίου, τη λεγόμενη παρακμή. Τουναντίον, από την πνευματική και καλλιτεχνική πλευρά, χαρακτηρίστηκε «Παλαιολόγεια Αναγέννηση».

Την ίδια εποχή η Ιταλία ζει την πρώιμη Αναγέννησή της με τα έργα του Giotto. Στην Κωνσταντινούπολη η πνευματική και καλλιτεχνική αναγέννηση δεν είχε την ευκαιρία να εξελιχθεί.

Η Άλωση ανέκοψε την πορεία της (Π. Κομνηνός).

Συνεχίζεται

μουσειοδιαδρομές

Στο κάστρο της Ναυπάκτου

«Πολύ λίγοι είν' αυτοί που ξέρουνε τις μυστικές χαρές που κρύβει το ανέβασμα σ' ένα κάστρο. Φυσικά, δε φτάνει ν' ανέβεις, μα πρέπει και να γνωρίζεις, να σεργιανάς ανάμεσα στα χαλάσματα και στις ερημιές, να φαντάζεσαι, να 'χεις και κάτι διαβασμένο για να συνομιλάς καλλίτερα με τα περασμένα, τ' ανεξήγητα πολλές φορές». Ιω. Γκίκας

ΤΗΣ ΚΑΛΛΙΟΠΗΣ ΜΑΖΟΚΟΠΟΥ
Φιλολογος - Ιστορικός

Ναύπακτος, μια πόλη κόσμημα

Μια ηλιόλουστη μέρα του Οκτώβρη βρεθήκαμε στη μικρή πόλη – κόσμημα της Ρούμελης που κτισμένη αμφιθεατρικά στην καταπράσινη πλαγιά, νιώθει προστατευμένη στην αγκαλιά του ξακουστού φρουρίου της, στην ιστορική Ναύπακτο. Την πόλη που ίδρυσαν οι Δωριείς και που πήρε τ' όνομά της από τα πλοία που αυτοί κατασκεύαζαν (ναυς + πήγνυμι = κατασκευάζω) προκειμένου, κατά την παράδοση, να περάσουν στις απέναντι ακτές της Πελοποννήσου (1100 π.Χ.). Περιδιαβάζοντας στο γραφικό λιμάνι με το στενό άνοιγμα (μόλις 35 μέτρων) όπου κάποτε, στα βάθη των χρόνων, μπαινόβγαιναν τα πλοία αδίστακτων πειρατών και ένδοξων ναυμάχων, η σκέψη πισωγυρίζει στην περιπετειώδη ιστορία του τόπου.

Το ιστορικό της πόλης

Κατά το 454 π.Χ. η πόλη καταλαμβάνεται από τον αθηναίο ναύαρχο Τολμίδη, ο οποίος έδωσε τους κατοίκους αντικαθιστώντας τους με Μεσσήνιους πρόσφυγες. Αργότερα, κατά τον πελοποννησιακό πόλεμο, γίνεται θέ-

η Ήπειρος επιδικάζεται στους Βενετούς, οι οποίοι αδυνατώντας να εκστρατεύσουν στο εσωτερικό της προβαίνουν στην υπογραφή συνθήκης το 1210 παραχωρώντας την στον Μιχαήλ Δούκα. Η Παλαιά Ήπειρος, όπως ήταν γνωστή, εκτεινόταν από το Δυρράχιο μέχρι τη Ναύπακτο, το νοτιότερο όριό της. Οι κυριότερες πόλεις της ήταν τα Ιωάννινα, η Άρτα και η Ναύπακτος, η οποία καθώς βρισκόταν κοντά στο στόμιο του Κορινθιακού κόλπου κατείχε ιδιαίτερα σημαντική θέση. Ο Μιχαήλ Δούκας, τον οποίο αναγνώριζαν ως πολιτικό και στρατιωτικό ηγέτη όλοι οι Ηπειρώτες, αλλά και οι γείτονες, εχθροί και φίλοι, διέθετε αρκετά ισχυρό στρατό συγκροτούμενο από Ηπειρώτες και λατίνους μισθοφόρους. Το ίδιο ισχυρό ήταν και ο στόλος που διέθετε καθώς τον χρηματοδοτούσαν με τους φόρους τους η Ναύπακτος και οι άλλες παράλιες πόλεις. Αργότερα, όταν ο Θεόδωρος Δούκας (1215) ανεβαίνει στο θρόνο της ελληνικής αυτοκρατορίας της Θεσσαλονίκης, αναβιώνει τον θεσμό των «θεμάτων» και διορίζει τον αδελφό του Κωνσταντίνο διο-

Βενετσιάνικη γαλέρα του 15ου αιώνα.

ζουν τα φρούριά της. Ο ιστορικός της Ενετικής Δημοκρατίας Cappelletti στο έργο του «Storia della Repubblica di Venezia» δίκαια αποκαλεί τη Ναύπακτο «il piu forte baluardo, che avessero i populi christiani». Θεωρούν τη Ναύπακτο «ως την κυριότεραν κατοχήν επιμαρτυρούσαν την εν Ελλάδι ισχύ των». Οι Τούρκοι από την πλευρά τους επιθυμούν διακαώς να την καταλάβουν. Γι' αυτό και οι δύο αντίπαλες δυνάμεις αναμετρήθηκαν πολλές φορές προ των τειχών της.

Αλλεπάλληλες πολιορκίες

Τον Νοέμβριο του 1463 οι Οθωμανοί με πολυάνθρωπη στρατιά πολιορκούν στενά την πόλη. Ο ενετός ναύαρχος Loredan μη μπορώντας να αντικρούσει τους πολιορκητές μεθοδεύει αντιπερισπασμό πυρπολώντας τη Βοστίτσα και συλλαμβάνοντας πλήθος κατοίκων. Οι Οθωμανοί αναγκάζονται να λύσουν την πολιορκία.

Η δεύτερη πολιορκία της πόλης, το 1477, ανατέθηκε στον Σουλεϊμάν πασά, στον οποίο διατέθηκε δύναμη 30.000 ανδρών. Ο Loredan από το Ναύπλιο όπου στάθμευε έσπευσε στον κόλπο της Ναυπάκτου με 30 γαλέρες. Ταυτόχρονα το φρούριο εφοδιάστηκε με ενισχύσεις σε στρατιώτες και ζωοτροφές. Τα κανόνια των πολιορκητών άνοιξαν ρήγμα που επέτρεψε την έφοδο. Τα εχθρικά στρατεύματα όμως αποκρούστηκαν από τους υπερασπιστές του φρουρίου, Έλληνες και Βενετούς, οι οποίοι βοηθήθηκαν από το στόλο. Τελικά, ο οθωμανός αρχιστράτηγος πείσθηκε ότι χωρίς τη σύμπραξη του στόλου δεν θα μπορούσε να φτάσει στο ποθούμενο αποτέλεσμα κι έλυσε την πο-

λιορκία λυσώντας για την αποτυχία του. Οι Οθωμανοί όμως δεν έμειναν αδρανείς. Έτσι, το καλοκαίρι του 1499 ξεκίνησε η τρίτη απόπειρα κατάληψης της Ναυπάκτου και οι δύο στόλοι με ναύαρχους, ο μιν ενετικός τους Loredan, Grimani και Almerio, ο δε οθωμανικός τους καπετάν πασά Νταούτ, Κιαμάλ και Μπουράκ μπέη, έμπειροι και ικανοί αμφοτέρω, συγκρούστηκαν κοντά στο νησί Σαπιέντζα.

Η ναυμαχία των έξι ναυάρχων

Οι ναύαρχοι Loredan και Almerio αποκόπηκαν από το στόλο τους για να προσβάλλουν το πλοίο του Μπουράκ μπέη. Έριξαν τις αρπάγες και πήδησαν στο εχθρικό κατάστρωμα αιχμαλωτίζοντας πλοίο και ναύαρχο. Την τελευταία, όμως, στιγμή ο αντίπαλος, απελπισμένος, έβαλε φωτιά στα δύο ενετικά πλοία, ανάμεσα στα οποία ήταν και το δικό του. Ταχύτατα τα τρία πλοία μετατράπηκαν σε πυρίνο σίφωνα οδηγώντας τα πληρώματα και τους ναύαρχους σε οικτρό τέλος.

Ο κακεντρεχής και φιλόδοξος Grimani δεν έσπευσε να βοηθήσει την πόλη κι έτσι η είσοδος του κόλπου της Ναυπάκτου έμεινε ελεύθερη για τον οθωμανικό στόλο. Ο ενετός διοικητής Ζουάνος Μόρη βλέποντας να εγκαταλείπεται αναγκάστηκε να παραδώσει το φρούριο (Αύγ. 1499). Και ο σουλτάνος Μπεγιαζήτ Β' έγινε κύριος του σημαντικού αυτού προμαχώνα των Βενετών. Για να διασφαλίσει δε την είσοδο του κόλπου αποφάσισε να οικοδομήσει δύο φρούρια στα ακρωτήρια Ρίου και Αντιρρίου αναθέτοντας, όπως λέγεται, το έργο στον περίφημο μηχανικό Σινάν πασά.

Συνεχίζεται

ατρο ναυμαχίας (431 π.Χ.). Ο 4ος αι. είναι περιπετειώδης καθώς η πόλη γνωρίζει διάφορους κυρίαρχους για να γίνει πεδίο σύγκρουσης κατά τον Συμμαχικό πόλεμο (220 π.Χ.) και πρωτεύουσα της Αιτωλικής Συμπολιτείας το 218 π.Χ. Η πόλη ακολουθώντας την κοινή μοίρα των άλλων ελληνικών πόλεων υποτάσσεται στους Ρωμαίους το 146 π.Χ. Θα καταστραφεί από τους Βησιγόθους το 396 μ.Χ. ενώ επί Ιουστινιανού, το 553, φονικοί σεισμοί που πλήττουν οκτώ ελληνικές πόλεις, θα καταστρέψουν και τη Ναύπακτο, η οποία θα δοκιμαστεί αργότερα, κατά το 747 και 1054, από επιδημία πανώλης.

Η τύχη της Ναυπάκτου μετά το 1204

Μετά την Δ' Σταυροφορία κατά τη διανομή των εδαφών της Βυζαντινής αυτοκρατορίας

κτητή Ακαρνανίας και Αιτωλίας με έδρα τη Ναύπακτο. Εδώ, ιδρύεται και η κυριότερη Μητρόπολη της Παλαιάς Ηπείρου με τους επισκόπους Άρτας, Αστακού, Αχελώου, Αιτωλικού, Βόνιτσας να υπάγονται σ' αυτήν.

Η πόλη παραδίνεται στους Ταραντίνους το 1388 μέχρι να την αρπάξει ο αλβανός φύλαρχος Ιωάννης Σπάτα για να κυριευθεί αργότερα από τους Βενετούς. Οι περιπέτειες της Ναυπάκτου δεν έχουν τέλος. Οι Βενετοί την παραχωρούν στον αυτοκράτορα Κωνσταντίνου Παλαιολόγου, ο οποίος όμως «αδυνατών να την διατηρήσει επώλησεν αυτήν αντί πεντακοσίων δουκάτων» στους Ενετούς.

Ενετοκρατία

Οι Βενετοί ενισχύουν τις οχυρώσεις της πόλης, επισκευάζουν τα τείχη της και εξοπλί-

πολιτισμός

Η Επίδραση των Μικρασιατών Προσφύγων στον Νεοελληνικό Πολιτισμό

Είναι γνωστή η δράση και η προσφορά του Κέντρου Σπουδής και Ανάδειξης του Μικρασιατικού Πολιτισμού, που στεγάζεται σε ιδιόκτητους χώρους στη Νέα Ιωνία. Κάνει σοβαρή και σπουδαία δουλειά εδώ και χρόνια.

Μόνο τα μουσεία που διατηρεί, η βιβλιοθήκη, το περιοδικό που εκδίδει αποδεικνύουν την αγάπη και τη δουλειά που γίνεται. Η αλήθεια είναι ότι έχει τη στήριξη και του Δήμου αλλά και της Μητροπόλεως, αλλά οι ώρες, το μεράκι, οι ιδέες, ο κόπος που καταβάλλεται από τη διοίκηση είναι τεράστιος.

Και σαν να μην έφταναν όλα αυτά, διοργανώνει, κάθε δύο χρόνια, τριήμερα συμπόσια, με θέματα που πάντα είναι ενδιαφέροντα και ομιλητές εξέχουσες προσωπικότητες. Και την επόμενη χρονιά εκδίδει τα Πρακτικά του συνεδρίου, που τη χρονιά που μας πέρασε είχε θέμα «Η επίδραση των Μικρασιατών Προσφύγων στον Νεοελληνικό Πολιτισμό».

Εξαιρετικοί εισηγητές, όπως σε κάθε συνέδριο, πολλοί οι επίσημοι και ο κόσμος που παρακολουθούν τις εργασίες.

Οι εργασίες του Συνεδρίου, το 9ο στη σειρά, ξεκίνησαν με προσφωνήσεις και χαιρετισμούς επισήμων και απονομή τιμητικής διάκρισης στη Γενική Πρόξενο της Ελλάδας στη Σμύρνη κ. Αργυρώ Παπούλια, ενώ οι σύνεδροι είχαν τη δυνατότητα ξενάγησης στα μουσεία, μία ώρα πριν την έναρξη των συνεδριών.

Βέβαια η παρακολούθηση του συνεδρίου δεν είναι πολύ εύκολη υπόθεση! Αν και η αίθουσα είναι μεγάλης χωρητικότητας, η προσέλευση του κοινού είναι τέτοια, που πρέπει να πάει κανείς νωρίτερα για να μπορέσει να το παρακολουθήσει. Αποδεικνύεται έτσι η αποδοχή, η σπουδαιότητα αλλά και το ενδιαφέρον του κοινού για κάθε συνέδριο!

Τα πρακτικά του 9ου συνεδρίου λοιπόν, τυπώθηκαν σε έναν καλαίσθητο τόμο 290 σελίδων, που δίνουν τη δυνατότητα να ενημερωθούν όσοι δεν παρακολούθησαν το συνέδριο, αλλά και σε όσους το παρακολούθησαν να το έχουν στη βιβλιοθήκη τους και να ανατρέχουν για στοιχεία.

Συγχαρητήρια στο Διοικ. Συμβούλιο του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ. για την άρτια οργάνωση, όπως κάθε φορά. Να έχει δύναμη και να διοργανώσει ένα ακόμη ενδιαφέρον συνέδριο, όπως κάνει μέχρι τώρα. Με ανυπομονησία το περιμένουμε, καθώς και το θέμα του.

Π. Τσουκάτου

Κριτική Θεάτρου

ΤΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗ

«Γιούγκερμαν» του Μ. Καραγάτση (1908-1960)

Όποτε διαβάζω τη βιογραφία ενός μεγάλου συγγραφέα προσέχω τις ημερομηνίες γέννησης και θανάτου. Ο Καραγάτσης έζησε μόνο 52 χρόνια και ποιος ξέρει αν ζούσε περισσότερο με πόσα άλλα ωραία έργα θα πλούτιζε την ελληνική λογοτεχνία. Δεν νομίζω ότι μπορεί να υπάρχουν Έλληνες που αγαπούν το βιβλίο και δεν έχουν διαβάσει κάποια από τα γνωστά μυθιστορήματά του (*Συνταγματάρχης Λιάπκιν*, *Μεγάλη Χίμαιρα*, *Γιούγκερμαν*). Και σίγουρα δεν θα είναι λίγοι αυτοί που έχουν διαβάσει μερικά από τα άλλα πολύ γνωστά έργα του όπως: *Ο Κοτζαμπάσης του Καστρόπυργου*, *Αίμα χαμένο και κερδισμένο*, Τα στερνά του Μίχαλου, το πολύ αγαπημένο μου *Σέργιος* και *Βάκκος*, το *Μυθιστόρημα των τεσσάρων* μαζί με τους: Βενέζη, Μυριβήλη, Τερζάκη, το ημιτέλες *10*. Πολυγραφώτατος συγγραφέας της γενιάς του '30. Μου έκανε εντύπωση αυτό που διάβασα: ότι δεν άλλαζε τίποτα και ούτε έκανε επιμέλεια στα έργα του. Έχοντας γράψει πολλά βιβλία, στα οποία κάνω προσωπικά την επιμέλεια, τις διορθώσεις και τα «χτενίσματα» καταλαβαίνω πολύ καλά πόσο σίγουρος ήταν για όσα έγραφε και ας έχει κατηγορηθεί για αυτό.

Ο Μ. Καραγάτσης προερχόταν από εύπορη οικογένεια με πατέρα δικηγόρο και πολιτικό. Το πραγματικό του όνομα ήταν Δημήτριος Ροδόπουλος. Το ψευδώνυμο Καραγάτσης ξέρουμε ότι το εμπνεύστηκε από το δέντρο φτελιά/καραγάτσι στη σκιά του οποίου διάβαζε στα νεανικά του χρόνια, στο εξοχικό της οικογένειας. Σε ότι αφορά στο Μ τα πράγματα είναι κάπως μπερδεμένα. Υπάρχει η εκδοχή για το ότι προέρχεται από το Μίτια (ρωσικά ο Δημήτρης), όνομα που του είχαν δώσει οι συμφοιτητές του γιατί του άρεσε ο Ντοστογιέφσκι. Πολλοί ερμήνευαν το Μ ως το αρχικό του Μιχάλη και περισσότεροι είναι αυτοί που δεν ξέρουν κάτι συγκεκριμένο, μια και ο ίδιος δεν είχε ποτέ εξηγήσει τη σημασία του.

Η ιστορία ότι σπούδασε νομικά χωρίς ποτέ να ασκήσει δικηγορία είναι γνωστή και από τις περιπτώσεις πολλών άλλων που τους κέρδισε η λογοτεχνία. Έγραψε ποιήματα, διηγήματα, μυθιστορήματα και κριτική θεάτρου. Παντρεύτηκε τη γνωστή ζωγράφο Νίκη Καραγάτση, απέκτησε μια κόρη, ταξίδεψε, για ένα μικρό διάστημα πολιτεύτηκε χωρίς επιτυχία και πέθανε από πρόβλημα καρδιάς.

Το έργο του χαρακτηρίζεται από μεγάλη αφηγηματική ευχέρεια, δημιουργία πρωτότυπων χαρακτήρων και πλοκή που κρατάει αμείωτο το ενδιαφέρον του αναγνώστη. Υπάρχουν πολλές διασκευές των βιβλίων του για τηλεοπτικές σειρές. Υπάρχουν και οι θεατρικές διασκευές της *Μεγάλης Χίμαιρας* και του έργου *Το 10* όπως και *Ο Γιούγκερμαν*.

Το θέμα του έργου: Περίοδος μεσοπολέμου. Υπάρχουν πολλά από τα γεγονότα και τις καταστάσεις που σημάδεψαν αυτήν την πολύ δύσκολη εικοσαετία. Υπάρχει η επανάσταση στη Ρωσία. Ο Γιούγκερμαν αξιωματικός του τσαρικού στρατού με πολύ βεβαρυμμένο παρελθόν—φόνος, κραιπάλη, γυναίκες, ναρκωτικά, εκβιασμοί, χαρτοπαίξια, απάτες—έχοντας μαζί του και ένα χρηματικό ποσό ύποπτης προέλευσης έρχεται στην Ελλάδα. Έξυπνος, πονηρός, αδίστακτος κατορθώνει με θεμιτές και αθέμιτες μεθόδους να επιτύχει κοινωνικά και οικονομικά. Ένας αριβίστας που όμως έχει κάποιες δικαιολογίες. Είναι γόνος μιας περιεργής οικογένειας, νόθος γιος ερωτομανούς Φινλανδής αστής και Γάλλου αλκοολικού τυχοδιώκτη και—όπως είναι πολύ καλά γνωστό—τα παιδικά χρόνια σηματοδοτούν όλη μας τη ζωή. Δεν είχε ποτέ τη θαλπωρή του σπιτιού, μιας ζεστής αγκαλιάς, δεν τον είχε αγαπήσει κανείς ούτε και αυτός είχε αγαπήσει κανέναν. Και ενώ είναι ικανοποιημένος για αυτά που κατάφερε ανακαλύπτει συμπτωματικά ότι ένας στενός του συνεργάτης στην τράπεζα που εργάζεται, ο Μιχάλης

Καραμάνος, είναι διάσημος συγγραφέας και διανοούμενος. Ξεκινάει μια πολύ βαθιά εκτίμηση και στενή φιλική σχέση. Ο Καραμάνος (Χ. Μαλάκης) τον κάνει να καταλάβει ποιες είναι οι πραγματικές αξίες στη σύντομη ζωή μας, σε φάση που ο Γιούγκερμαν έχει ικανοποιήσει ως έναν μεγάλο βαθμό τις φιλοδοξίες του. Στην υπόθεση υπάρχει η τραγική για την Ελλάδα μικρασιατική καταστροφή (πρόσφυγας ο Γιούγκερμαν όπως και οι δύο ευγενικές κυρίες). Υπάρχουν ακόμα οι σχέσεις μεταξύ ζευγαριών, που χαρακτηρίζουν την εποχή εκείνη. Ο υποψήφιος γαμπρός (σπουδάζει ιατρική) που βρίσκεται επί οκτώ χρόνια στο εξωτερικό χωρίς να έχει επικοινωνήσει ούτε με επιστολή, επιστρέφει σαν να μην έχει γίνει τίποτα. Υπάρχει δείγμα από τις γνωστές ιστορίες οικογενειών που πίεζαν τις κόρες να παντρευτούν αυτούς που δεν ήθελαν για οικονομικούς λόγους, ώστε να σωθούν από την καταστροφή και την αλλαγή κοινωνικού στάτους. Υπάρχει και ο έρωτας του Γιούγκερμαν με το νεαρό καταπιεσμένο κορίτσι. Δυστυχώς όμως στο τέλος όλα πάνε στραβά. Ο λόγιος φίλος χάνει τα λογικά του και κλείνεται σε ψυχιατρείο, ενώ η νεαρή νοσεί από φυματίωση και πεθαίνει. Η φυματίωση είναι γνωστό ότι αποτελούσε τη μάστιγα της εποχής και υπάρχει ειδική λογοτεχνία, αλλά όσο καλπάζουσα και αν ήταν δύσκολα σκότωνε τον άρρωστο μέσα σε έναν μήνα, στην ιατρική όμως δύο και δύο δεν κάνουν πάντα τέσσερα, πόσο μάλλον σε ένα μυθιστόρημα. Όλα αυτά παρουσιάζονται με έναν τρόπο σαν να έρχονται στη μνήμη του πρωταγωνιστή, σαν να βλέπει ξανά τη ζωή του. Ο Γιούγκερμαν είναι αυτός που ο συγγραφέας ήθελε να ήταν, ο Καραμάνος είναι αυτός που ήταν. Στη φράση «Η μοίρα των ανθρώπων είναι ο θάνατος» δεν διακρίνω καμιά βαθιά φιλοσοφία εκτός από το ότι εκφράζει τη μελαγχολία και την απαισιοδοξία του Καραγάτση.

Συντελεστές: Η θεατρική δισκευή του Στρατή Πασχάλη αποτελεί πολύ σημαντικό επίτευγμα. Το να μεταφέρει στο θέατρο ένα τόσο πολυσέλιδο βιβλίο αποτελεί άθλο. Δυστυχώς όμως εκεί βρίσκεται και η αδυναμία του έργου κάτι που θα έπρεπε να προσέξει και ο Σκηνοθέτης. Οι τριώρες θεατρικές παραστάσεις κουράζουν τον θεατή και υπήρχαν πάρα πολλά που θα μπορούσαν να μην συμπεριληφθούν. Η σκηνοθεσία του Δημήτρη Τάρλου, ο οποίος γνωρίζει πολύ καλά τα έργα του συγγραφέα που ήταν παππούς του, είναι πολύ καλή χωρίς ωστόσο κάτι ιδιαίτερο εκτός από λίγα σκηνοθετικά ευρήματα. Φυσικά πρέπει κανείς να λάβει υπόψη και το πολυπρόσωπο του έργου. Τονίζω ξανά το ότι θα πρέπει να προσέχει το θέμα της διάρκειας των παραστάσεων που σκηνοθετεί μια και με έχει κουράσει και άλλη φορά (Αγριόπαπια). Τα σκηνικά και τα κοστούμια της Έλλης Παπαγεωργακοπούλου ικανοποιητικά. Μουσική Κατερίνα Πολέμη. Φωτισμοί Αλέκος Αναστασίου. Χορογραφία—Επιμέλεια κίνησης Κορίνα Κόκκαλη. Μουσική ζωντανά παίζει η Λένα Χατζηρηγορίου.

Παίζουν: Γιούγκερμαν ο Γιάννης Στάνκογλου ερμήνευσε ικανοποιητικά τον δύσκολο ρόλο που του ταιριάζει πολύ. Εμπειρος ηθοποιός, ο οποίος έπαιξε σε πολλές σειρές στην τηλεόραση, σε κινηματογραφικούς ρόλους αλλά και στο θέατρο. Μπορεί να πει κανείς ότι τα έβαλε πολύ καλά πέρα στην τρίωρη απαιτητική ερμηνεία του. Ο Χρήστος Μαλάκης ως Καραμάνος ξεχωρίζει. Οι άλλοι ηθοποιοί, πολλοί, περισσότεροι από είκοσι, ερμήνευσαν με συνέπεια τους ρόλους τους, άλλοι λιγότερο καλά άλλοι περισσότερο: Ντάινα: Βασιλική Τρουφάκου, Γιώργος Μάζης: Γιάννης Σοφολόγης, Κλεό: Αλέξανδρος Βαμβούκος και οι: Ειρήνη-Ερωφίλη Κλέπκου, Στεφανία Γώγου, Στέλλα Ζιοπούλου.

Διάρκεια: 180 λεπτά.

πολιτισμός

ΕΝΑΛΙΑΙ ΤΕΡΨΕΙΣ ΤΗΣ ΒΟΣΠΟΡΙΔΟΣ

ΥΠΟ ΓΕΡΟΝΤΟΣ ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Ο διαπρεπής Abdülhak Şinasi Hisar γράφον περι του τρόπου ζωής της Βασιλίδος έχρησιμοποίησεν τον χαρακτηρισμόν “Πολιτισμός του Βοσπόρου”.

Ούτως πολλά ἦσαν τὰ ἀξιοθέατα τὰ κοσμοῦντα τὸν Βόσπορον, ὡς τὰ πανέμορφα ἀνάκτορα καὶ ἀρχοντικά (Yalı, Köşk, Kasır) εἰς τὰ χεῖλη τῆς θαλάσσης (Leb-i Derya), ὡσάν πολύτιμα καὶ πολύχρωμα πετράδια αὐτῆς.

Ἐκτὸς λοιπὸν αὐτῶν ὑπῆρχον καὶ πολλὰ κτήρια ἀποβαθρῶν (βαπορόσκαλες) χαριτωμέναι, μαρτυροῦσαι τὴν λεπτότητα καὶ φινέτσαν τῆς ὀθωμανικῆς ἀρχιτεκτονικῆς, πολλὰ τῶν ὁποίων σήμερον δὲν ὑπάρχουν, ἔχουν δυστυχῶς “μεταμορφωθεῖ” ἀπὸ μεταγενεστέρas ἐπεμβάσεις διὰ λόγους συχνάκις ὠφελιμιστικούς καὶ ἄλλους, ἢ κατασκευάσθησαν ἐκ νέου.

Καὶ εἰς αὐτὰς τὰς βαπορόσκαλας ἄραζαν τὰ πλοῖα τοῦ γραφικοῦ στόλου τῆς ὀνομαστῆς τότε Şirket-i Hayriye ποὺ διέθετεν ἐντὸς 100 ἐτῶν τρία μεταγωγικά, ἑβδομήκοντα τέσσερα ἐπιβατικά, τρία τοῦ ἄνθρακος καὶ περιπάτου, συνολικῶς 80, μετὸς ἑλικας πλαγίως (Yandan Çarklı) πλεούμενα καὶ τοὺς πολλοὺς μέλαινας καπνοὺς τοῦ καρβούνου ἀπὸ τὰ ὑψηλὰ “περήφανα” φουγάρα τους, ποὺ ἐνοχλοῦσαν πολλοὺς¹.

Μεταξὺ λοιπὸν τῶν ἀποβαθρῶν ποὺ σώθηκαν μέχρι σήμερον ὑπάρχουν 37, τῶν ὁποίων μικρὰς μακέτας παρουσιάζει τὸ εἰδικὸν διὰ ναυτιλιακὰ ἀντικείμενα, μετὴν πλουσίαν συλλογὴν τοῦ Μουσείου τοῦ μεγάλου ἐπιχειρηματίου, φιλοτέχνου Rahmi M. Κορ καὶ φίλου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου, εἰς τὸ ἄλλοτε νεώριον τοῦ Hasköy (Πικριδίου).

Οὕτως εἰς τὴν Ἀσιατικὴν πλευρὰν τοῦ Βοσπόρου ὑπῆρχον 16, εἰς τὴν εὐρωπαϊκὴν 19, καὶ εἰς τὸν Κεράτιον 1 ἀποβάθρα. Αὐταὶ ἦσαν συμφώνως πρὸς τὸν τότε πληθυσμὸν γενικῶς μικραῖ². Ἀρχικῶς εἰς τὰς σκάλας δὲν ὑπῆρχαν αἶθουσαι ἀναμονῆς διὰ τὸ κοινόν καὶ ἡλεκτρικόν. Εἰς τὴν ἀνατολικὴν λοιπὸν τοῦ Βοσπόρου πλευρὰν σώζονται καὶ αἱ ἀκόλουθοι:

1- Τοῦ Καδήκιοι (Χαλκηδόνος): Αὕτη ἐκτίσθη ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Σουλτάνου Abdülmecit περὶ τὸ 1840 ὑπὸ τῆς Fevaid-i Osmaniye διευθύνσεως. Εἶχεν δὲ παρ’ αὐτὴν μερικὰ μικρὰ καταστήματα ἐδωδίων. Οἱ ἐρχόμενοι σιδηροδρομικῶς μετεφέροντο ἐκ τοῦ Haydarpaşa, τὸ ὅποιον ἐκόσμη καὶ ἰδιαίτερα σκάλα, διὰ λέμβων εἰς αὐτήν. Οἱ ἐπιβάται διὰ τῶν ἐλικοφόρων πλοίων μετέβαινον εἰς τὸ Sirkeci, τὰς νήσους καὶ τὸν Βόσπορον. Ὑπῆρχον δὲ διὰ τὴν εὐταξίαν ὡς καὶ εἰς τὰς λοιπὰς σκάλας, οἱ φύλακες (Kolağası) καὶ μία καλύβη διὰ τὰ εἰσιτήρια. Ὅτε τὸ 1908 ἔγιναν ἐπιχωματώσεις εἰς τὴν παραλίαν τοῦ Καδήκιοι, ἡ βαπορόσκαλα καθιέρωθη. Ἐπειτα ἐκτίσθη τὸ σημερινὸν οἰκοδόμημα, τὸ ὅποιον δυστυχῶς ἐγνώρισε διαφόρους οἰκοδομικὰς καὶ χρηστικὰς ἀλλαγὰς, αἱ ὁποῖαι ἀφῆρσαν ἐξ αὐτοῦ τὸν ρυθμολογικὸν τοῦ χαρακτῆρα.

2- Τοῦ Suadiye: Αὕτη ἔφθανεν μέχρι ἐνὸς ὀρισμένου βάθους τῆς θαλάσσης. Τὸ μήκος τῆς ἦτο 58 μέτρων. Εἰς τὸ μέσον δὲ αὐτῆς ὑπῆρχεν μικρὸν κτίσμα πρὸς τὰ ἀριστερά. Τὸ 1950 ἐκλείσεν λόγω κατασκευῆς τοῦ παραλιακοῦ δρόμου καθιέρωθη τελείως καὶ ἀργότερον κατασκευάσθη τελείως ἀπλὴ καὶ μοντέρνα.

3- Τοῦ Caddebostan (Ρουφιανῶν). Ἐπειδὴ ἡ παραλία τῆς ἀποβάθρας ἦτο ἀβαθὴς, εἰσῆρχετο τις εἰς τὸ βαπόριον ἀπὸ μίαν ἐπιμήκυνσιν ξηρᾶς. Εἰς τὸ Caddebostan καὶ τὸ Erenköy εὐρίσκοντο ὀλίγα μόνον ἀρχοντικά. Μετὰ ὅμως τὴν κατασκευὴν τῆς ἀποβάθρας ἡ περιοχὴ ἐξηλίχθη, ἐνῶ μετέπειτα λόγω τῆς ἀνοιχθείσης παραλιακῆς ὁδοῦ ἡ σκάλα ἐκλείσθη. Ἀργότερον πιθανὸν νὰ εἶχε ἀνακαινισθεῖ.

4- Τοῦ Μοδίου (τὰ Προμότου). Αὕτη κατασκευάσθη ὑπὸ τοῦ ἀξιολόγου ἀρχιτέκτονος τῆς νεοκλασσικῆς Τουρκικῆς Ἀρχιτεκτονικῆς Vedat Bey³, κατὰ τὰ ἔτη 1916-1917. Τὸ 1957 ἡ ἀποβάθρα ὑπέστη μεγάλας ζημίας ὑπὸ μίας λίαν ισχυρᾶς νοτίας, καταστραφέντος τοῦ ἀνωτέρου ὀρόφου αὐτῆς. Μετὰ δὲ 30 ἔτη ἔλαβε τὴν παλαιότεραν τῆς μορφήν διὰ μίας συστηματικῆς ἀναστηλώσεως. Ἡ ἀποβάθρα ἡ ὁποία κοσμεῖται μετὰ λεπτὰ πλακίδια τῆς Κιουτάχειας, ἀπὸ τὸ 1989 μεταλλαγεῖσα τμηματικῶς καὶ πάλιν ἐχρησιμοποιήθη ὡς καφετέρια, ἀρθέντων καὶ τῶν παλαιότερων δρομολογίων τῶν βαποριῶν. Κατὰ τοὺς “παλαιούς τότε καλοὺς καιροὺς”, τὸ ἐσπέρας αἱ κυραὶ κατήρχοντο εἰς τὴν προβλήτα “πεποικιλμένα κροσσώτοις χρυσοῖς” διὰ νὰ προῦπαντήσουν τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὴν Πόλιν καὶ ἐπιστρέφοντας συζύγους τῶν.

5- Τοῦ Μποσταντζή: Αὕτη ἐκτίσθη τὸ 1912 ὑπὸ ἀγνώστου ἀρχιτέκτονος. Τὸ οἰκοδόμημα αὐτῆς, τὸ ὅποιον εὐρίσκεται ἔμπροσθεν τοῦ ἀρχαίου λιμένος εἰς τὴν ἄκρην μίας λιθίνης προβλήτης διακρίνεται διὰ τὸν μικρὸν καὶ συμπαθεῖ τροῦλλον, ὁ ὁποῖος εὐρίσκεται εἰς τὴν στέγην τῆς.

Ἡ βαπορόσκαλα ἔχει ἀπέναντι τῆς ἀποβάθρας ὑπόστεγον με ἀντερίδας ἐκ ξύλου, σήμερον μεταλλικὰς, κατασκευασθεῖσας ἐξ ἐπιδράσεως τῆς ὀθωμανικῆς ἀρχιτεκτονικῆς καὶ τῆς σελτζουκικῆς ξυλογλυπτικῆς. Ἐντυπωσιάζει διὰ τὴν λεπτότητα καὶ φινέτσαν τῆς διατηροῦσα τὴν πρωταρχικὴν τῆς εὐτυχῶς μορφήν. Χαῖρε Βοσπόριο Κατάστενο, τὸ κάλλος τῆς Προποντιδος.

.....

1. A. Giz, Bir zamanlar Kadıköy... (1900-1950), Ἰστανμποῦλ 1986, 21-29. G. Uygun, İstanbul'un denize açılan kapısı İskeleler, Gazete Kadıköy ἄρ. 1061 (2020) 9.

2. H. Y. Şehsuvaroğlu, Boğaziçi'ne dair, Ἰστανμποῦλ 1988, 119-286.

3. M. Sözen, Cumhuriyet dönemi Türk Mimarlığı (1923-1983), Ἰστανμποῦλ 1984, 58-64. S. Tansuğ, Çağdaş Türk Sanatı, Ἰστανμποῦλ 1986, 145, 390-391.

Σήμερα

Τα αἰσθήματα δὲν δακρύζουν
Τα μάτια δὲν κλαίνε
Μάρτυρες μίας μελαγχολίας
περιγράφουν τὸν ὠκεανὸ
ὅσοι τὸ γαλάζιο στερήθηκαν.
Ξεχύνονται ποτάμια ἀπεθυμίας
με ἐπὶ κλησὶ μνήμης
χθεσινῆς ἀνάμνησης.
Ὁ φόβος πάνω στὸν καθρέπτη
ἐνὸς ἀγαπημένου εἰδώλου
κράμα λογικῆς καὶ συναισθήματος
κορύφωση πλατωνισμοῦ ὁ ἔρωτας.
Κι ὅμως δὲν χάθηκαν τὰ μεγέθη
μονάχα ἐκεῖνη ἡ ζεστασιά, τὸ κούρνιασμα,
ἡ μυρωδιά.
Κι ἐκεῖνη ἡ φωτιά που συνεχίζει
να βγαίνει ἀπ’ τὰ μάτια
ὅταν κοιτοῦν τὰ ουράνια σύγνεφα
καὶ ἀναζητοῦν τὴ φοβερὴ σκληρότητα
που ἔχει μέσα στο αἷμα τῆς τὸν θάνατο.

Ζωή Τατάκη Ἰωσηφίδου

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΙΩ ΤΣΟΚΩΝΑ

Εἰς ΚΛΗΜΑ

στον

ΙΑΝΟ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ

Μαδρας

1975

Τα πάντα γύρω ἀπὸ τὸ τσάι

Εἰσάγουμε περισσότερα ἀπὸ 400 εἴδη τσαγιού ἀπὸ δώδεκα χώρες παραγωγῆς κι ἐξάγουμε σὲ ἄλλες πέντε.

Διανέμουμε τὸ τσάι μας σὲ μεγάλα super market, σὲ ἐπιλεγμένα καταστήματα καὶ στὰ καταστήματά μας

✦ **στο Σύνταγμα,**
Βουλῆς 7, ἐντὸς στοῆς Μπολάνη
Τηλ: 210 3242777

✦ **καὶ στὸν Πειραιά,**
Νοταρὰ 21 / Τηλ: 210 4118067

κάτω ἀπὸ τὰ ἐμπορικὰ μας σήματα:

Pop's Cup Madras Chinese Dragon

Tips & Tricks Champion

Εἰδικὰ γιὰ σὲς βολεύσαμε νὰ βρεῖς τὰ γένη σου, φτιάχνοντας τὰ δικά σου χαρμόνια.

Τέχνη του λόγου**ΣΤΗ ΔΙΝΗ ΤΗΣ ΣΙΩΠΗΣ**

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΤΗΣ
ΖΩΗΣ
ΤΑΤΑΚΗ-
ΙΩΣΗΦΙΔΟΥ

Σίγουρα κάποιοι από τους λόγους πρέπει να ήταν το ότι έβλεπε μετά από χρόνια τον γιο της ευτυχισμένο, χαρούμενο και περισσότερο ζεστό απέναντί της. Με τις συχνές επισκέψεις του έδιωχνε τις ανασφάλειές της. Κάποια στιγμή η Αγγέλα σκίρτησε, σαν θυμήθηκε την πρώτη βραδιά που βρέθηκαν μόνοι σ' εκείνο το δωμάτιο, που ήταν μια ερωτική φωλιά. Ο διάκοσμός του εξέπεμπε μια αύρα, που σε καλούσε να ονειρευτείς, να ζήσεις το σήμερα και να μην σκέπτεσαι την επόμενη μέρα.

Μια ονειρική υπέρβαση ήταν όταν τον είδε, πολύ διακριτικά να ανεβαίνει τα σκαλιά και με αργά, μικρά βήματα να την πλησιάζει. Μόλις του έριξε μια γρήγορη ματιά κατάλαβε ότι δεν θα μπορούσε να του αντισταθεί. Κάθισε στην άκρη του κρεβατιού, σταύρωσε τα χέρια στα πόδια της και με το κεφάλι σκυμμένο παρατηρούσε τα δικά του πόδια που όλο και πλησίαζαν κοντά της. Εκείνος, χωρίς καμία κουβέντα, την άρπαξε απ' τους ώμους και την έριξε πάνω στα μεταξωτά σεντόνια. Δεν είχε προλάβει να βγάλει όλα του τα ρούχα. Την ήθελε, την ήθελε πολύ. Της έκανε έρωτα χωρίς να νοιάζεται για το δικό της κορμί, που έμενε σχεδόν ακίνητο και αμέτοχο στη δική του ηδονή. Πρέπει να πέρασε τουλάχιστον ένας μήνας μέχρις ότου να νιώσει κι εκείνη το πάθος που προσπαθούσε εκείνος να της μεταδώσει. Τώρα όμως ήταν ένας άλλος άνθρωπος. Μια γυναίκα παθιασμένη για έρωτα, που της ήταν αδύνατον να ξεφύγει από μια τέτοια αγκαλιά. Δεν ήταν σίγουρη αν ήταν ερωτευμένη μαζί του, όμως απόλυτα εξουσιασμένη απ' αυτόν τον άντρα οπωσδήποτε ήταν. Αφού αναζητούσε σαν τρελή την αγκαλιά του.

Κοίταξε πάλι πέρα στον ορίζοντα. Από στιγμή σε στιγμή θα έφτανε το βαπόρι στην αποβάθρα της Πριγκήπου. Ήταν μια από τις ωραιότερες καλοκαιρινές μέρες. Σε λίγο θα έκανε την εμφάνισή του ο Αστέρης και όπως πάντα θα σκόρπιζε ζωντάνια και ανεμελιά στο γύρω του μέχρι να ξαναφύγει να πάει πίσω στην Πόλη. Το ιατρείο του πρέπει να δούλευε καλά. Η άνεση που υπήρχε μέσα στο σπίτι το αποδείκνυε. Η Αγγέλα δεν είχε με τίποτε να ασχοληθεί, εκτός από το να κάνει παρέα της

μητέρας του και να της διαβάζει ότι βιβλία έβρισκε στην απέραντη βιβλιοθήκη του σπιτιού. Μερικές φορές πήγαιναν με την άμαξα, συνοδεύοντας την ηλικιωμένη γυναίκα, στο ωραιότερο σουλατισοδρόμιο της πα-

ραλίας, συνοδεία της Μακμπουλέ που έσερνε το αναπηρικό της καροτσάκι. Έως ότου καθίσουν σε κάποιο από τα πολυτελέστατα ζαχαροπλαστεία να πάρουν τον καφέ, το γλυκό ή το παγωτό τους. Της είχε κάνει εντύπωση της Αγγέλας η χλιδή που επιδεικτικά προβάλλονταν σ' αυτό το νησί. Οι κυρίες, ντυμένες με τα μεταξωτά φορέματα και με φίνα κοσμήματα, περνούσαν από μπροστά τους για να καταλήξουν στο καζίνο, που βρισκόταν μια δρασκελιά από το ζαχαροπλαστείο της παραλίας. Στην κυρία Μαριάνθη δεν άρεσε να παίζει χαρτιά, όμως έκανε παρέα με την αφρόκρεμα του νησιού, που ήταν τότε οι οικογένειες Καραθεοδωρή, Σκυλίτση, Μαυρογένη, και είχαν τα πολυτελέστατα αρχοντικά τους κατά μήκος της παραλίας και όχι μόνον. Όταν η Πρίγκηπος μετρούσε 10.250 μόνιμους κατοίκους. Κάποιες φορές αντάλλασαν επισκέψεις, έχοντας πάντα δίπλα της τη νεαρή Αγγέλα, που τη σύστηνε σαν «νταμ ντε κομπανί». Όσο για τη δική της γκαρνταρόμπα είχε φροντίσει ο Αστέρης, που την προμήθευε με τα ωραιότερα υφάσματα αγορασμένα από τα καλύτερα καταστήματα της Οδού του Πέρα. Ευτυχώς στην Πρίγκηπο βρισκόταν μια απ' τις πιο καλόγουστες μοδίστρες, η Αριάν, που αναλάμβανε να ντύνει τις αριστοκρατικές κυρίες μαζί και την Αγγέλα. Όταν φορούσε εκείνα τα αιθέρια φορέματα δεν διέφερε καθόλου από τις κυρίες της υψηλής κοινωνίας. Επιπλέον εκείνη είχε να επιδείξει και τη φρεσκάδα των νιάτων της μαζί με την απaráμιλλη ομορφιά της. Αφού και η ίδια καμάρωνε εμπρός στον καθρέπτη του δωματίου της και προσπαθούσε να αναγνωρίσει τον εαυτό της. Ο Αστέρης της είχε δώσει την ευκαιρία να θαυμάζει το κορμί της μέσα σε όλα εκείνα τα ολομέταξα νυχτικά και κομπινεζόν. Ακόμη και με ένα υπέροχο παριζιάνικο μαγιό, που με μεγάλη περηφάνια της το είχε δωρίσει μέσα σε ένα πολυτελέστατο κουτί, αφήνοντάς την έκθαμβη εμπρός στη

θέα του. Όταν το φόρεσε ήταν μια αποκάλυψη και για τους δυο τους. Ήταν μια κούκλα, μια γοργόνα της θάλασσας. Για πρώτη φορά ένιωσε η Αγγέλα να ερωτεύεται τον ίδιο της τον εαυτό και να καταλαβαίνει πως άξιζε να είναι ερωτεύσιμη. Ακόμη αναθυμώταν εκείνη την ημέρα που ο Αστέρης την είχε οδηγήσει σε μια ερημική παραλία, τονίζοντάς της με στόμφο: «Δεν αντέχω να σε θωπεύουν ξένα μάτια, είσαι δική μου, ολάκερη δική μου». Τα λόγια του έφταναν σαν γλυκό τραγούδι σ' αυτιά της. Κυρίως όταν κάποια στιγμή τον άκουσε να παραληρεί φωνάζοντας παθιασμένα την ώρα που βρισκόταν μέσα στο νερό «Σ' αγαπώ! Σ' αγαπώ περισσότερο από χτες και κάθε μέρα περισσότερο».

Άλλο που δεν ήθελε η Αγγέλα, όμως τι ήταν αυτό που την μπλόκαρε και που δεν άφηνε τελείως τα συναισθήματά της να εκδηλωθούν; Σίγουρα η ανασφάλεια της επόμενης μέρας, των επόμενων μηνών, των επόμενων ακόμη χρόνων. Ποιος ξέρει τι θα της ξημέρωνε στο εγγύς μέλλον;

Ξαναζώντας στο παρόν, ανασηκώθηκε στην πολυθρόνα της και κοίταξε κάτω. Όλα ήταν τέλεια. Ολάνθιστα τα παρτέρια και τα γιασεμιά έφερναν επάνω όλη την ευωδιά τους. Μια ευωδιά που σε προετοίμαζε για ένα ερωτικό κάλεσμα, για μια ερωτική ακόμη νύχτα.

Είχε σουρουπώσει και το βαπόρι είχε αράξει στην προκυμαία του νησιού. Σε λίγο θα έφτανε στο σπίτι ο Αστέρης. «Το δικό της αστέρι;» αναρωτήθηκε και πήγε να ρίξει μια τελευταία ματιά στον καθρέπτη.

Το είδωλό της, την έστελνε μηνύματα ερωτικά. Σήκωσε το τσουλούφι της λίγο πάνω από τα λαμπερά γκρίζα μάτια της. Τίναξε με περηφάνια το ωραίο της κεφάλι και έβαλε τα δάκτυλά της ανάμεσα στα υπέροχα, πλούσια, κυματιστά μαλλιά της για να τους δώσει περισσότερο όγκο. Ναι, η νύχτα προμήνυε πάθος και έρωτα.

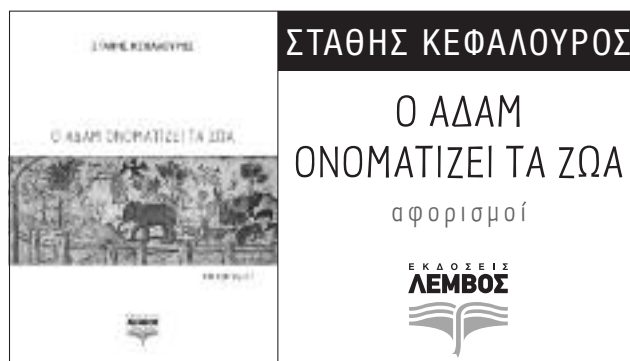
Η Πόλη σε αναμονή των εξελίξεων

Εκείνο τον χειμώνα του 1920 η Πόλη είχε βυθιστεί σε νάρκη. Το χιόνι έπεφτε ασταμάτητα και οι δρόμοι ήταν σχεδόν αδιάβατοι. Το ονειρεμένο, με θέα τη θάλασσα, σπίτι της Μαρί-

τσας και του Γιάγκου είχε ντυθεί με ένα κάτασπρο πάπλωμα που ξεχώριζαν μόνον τα παράθυρα και οι πόρτες του. Μια μαγευτική εικόνα ενός παραμυθένιου τοπίου πρόβαλε η απέναντι ακτή του Βοσπόρου. Ωστόσο μέσα στο σπίτι επικρατούσε παγωνιά. Οι σόμπες και τα μαγκάλια δεν έφταναν να ζεστάνουν τα απλόχωρα δωμάτια. Μέσα σ' αυτό το σκηνικό, μέσα σ' αυτήν την ατμόσφαιρα με μια άγρια ψύχρα στην ψυχή, η Κατερίνα σκυμμένη πάνω από την κορούλα της, την Ελινίκη, προσπαθούσε να μαντέψει την κατάσταση της. Η γρίπη που την είχε ρίξει στο κρεβάτι αποδείχτηκε αρκετά βαριά και ο πυρετός την είχε καταβάλει. Η ασθένεια εκείνη τη χρονιά είχε προσβάλει αρκετά παιδιά. Μαζί και τη μικρή, που είχε ξεκινήσει στην πρώτη τάξη του Δημοτικού σχολείου του Νεοχωρίου. Όμως εμπρός στον κίνδυνο μιας επιδημίας είχε κλείσει προληπτικά. Αυτός ήταν και ο λόγος που βρισκόταν στο σπίτι και ο μικρός Ανδρέας, με κίνδυνο να προσβληθεί κι εκείνος από το μικρόβιο. Αφού το δέσιμο και η αγάπη που είχαν μεταξύ τους αυτά τα δύο παιδιά ήταν μια πραγματικότητα. Με πολύ δυσκολία προσπαθούσαν να τα κρατήσουν το ένα μακριά απ' το άλλο. Η μικρή συνέχισε μέσα στο παραλήρημά της τον αναζητούσε κι εκείνος στημένος έξω από την κλειστή πόρτα του δωματίου της, φώναζε το όνομά της.

Η Κατερίνα, που προσπαθούσε να κρατηθεί μέσα σε μια αξιοπρεπή σιωπή, ένιωθε να ματώνει ξανά η πληγή της ανεπανόρθωτης αλλαγής της ζωής της. Καμιά είδηση, κανένα μήνυμα, κανένα σημάδι ύπαρξης ζωής δεν είχε από τον Νικόλαο. Ένιωθε τη θλίψη ν' ανεβαίνει μέσα της, να την τυλίγει ολάκερη. Όσο και να προσπαθούσε εκείνη τη στιγμή εμπρός στο άρρωστο παιδί της, ήταν αδύνατο να μην νιώσει την αγωνία μιας μάνας που φοβόταν. Όσο και αν τους διαβεβαίωναν οι γιατροί πως η μικρή είχε αντοχές και θα το ξεπερνούσε, η Κατερίνα ένιωθε πανικό. Τα γιατροσόφια της Μαρτίτσας και της Ερασμίας έκαναν, κατά κάποιον τρόπο, τη δουλειά τους. Ο πυρετός της υποχωρούσε, όμως σε λίγες ώρες επανερχόταν δριμύτερος.

Συνεχίζεται

εκδηλώσεις

> Συνέχεια από τη ΣΕΛ. 2

ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΕΓΑΛΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ

Καλωσόρισε και παρουσίασε τους κ.κ. Ελένη Τσάρα και Χρίστο Δαφνοπατίδη, οι οποίοι θα παρατηρούν εθελοντικά εκ του σύνεγγυς τις εργασίες της Εφοροεπιτροπής ώστε να εκπαιδευτούν στην τέλεση των κοινών.

Περαίνων την προσφώνησή του ευχαρίστησε θερμά τον Πατριάρχη μας για όλα όσα έχει κάνει για την Ομογένεια και την ανθρωπότητά αλλά και για τον καθένα μας ξεχωριστά, ευχαρίστησε τον Επόπτη της Περιφέρειας Βοσπόρου Μητροπολίτη Μυριοφύτου και περιστάσεως κ. Ειρηναίο, διά την εξαιρετική συνεργασία του, την εντιμότητα πρόξενο της Ελλάδος κ. Δανάη Βασιλάκη διά την συνεργασία και την προσφορά της στην κοινότητά μας, τα μέλη της Εφοροεπιτροπής και την πρόεδρο Φιλοπτώχου Αδελφότητος κ. Λοξάνδρα Δημοπούλου, και τέλος ευχήθηκε τα χρόνια πολλά δια τα

ονομαστήρια τον Πρόεδρο της Κοινότητας Μεσαχώρου κ. Ευστράτιο Δολτσιανάδη και τον κ. Μιχαήλ Χανούτογλου μέλος της Εφοροεπιτροπής.

Στην Συνέχεια ο Πατριάρχης μας ετέλεσε το καθιερωμένο τρισάγιο στους προκατόχους πατριάρχες Σωφρονίου β', Γαβριήλ δ', Κωνσταντίνου β', και Γρηγορίου στ' μνήμα των οποίων βρίσκεται στην νότια κεντρική είσοδο του Ναού μας.

Στο τέλος της εορταστικής αυτής πανηγυρις ακολούθησε υπαίθριος δεξίωσης με εδέσματα. Καθ' όλη τη διάρκεια τηρηθήκαν όλα τα μέτρα προστασίας και προφύλαξης.

ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ! ΑΞΙΟΣ!

ΝΕΑ ΖΩΝΤΑΝΗ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ «DISCOVERING YENIKÖY»

Στις 13 Οκτωβρίου 2020 τα μέλη του Facebook και οι φίλοι της ιστοσελίδας «Νεοχώρι Βοσπόρου / Yeniköy Bo azici» παρακολούθησαμε τη μετάδοση μιας ζωντανής συνέντευξης μέσω του YouTube από το διαδίκτυο. Σε αυτή ο Επίτροπος του Παναγίου Τάφου Σεβ. Αρχιεπίσκοπος Ανθήδωνος κ. Νεκτάριος ξενάγησε το ακροατήριο στη Μονή του Αγίου Γεωργίου του Κρημνού της Χάλκης.

ΤΟΥ ΣΤΑΘΗ ΑΡΒΑΝΙΤΗ

Η μετάδοση αυτών των ενημερωτικών εκπομπών πραγματοποιείται στα πλαίσια του προγράμματος «Discovering Yeniköy» για το οποίο είχαμε αναφερθεί αναλυτικά σε προηγούμενα τεύχη της εφημερίδας μας. Οι διαδικτυακές αυτές συναντήσεις έχουν σκοπό την ανάδειξη του πολιτισμού της Ρωμιοσύνης της Πόλης πριν το 1964, αλλά και τη σημερινή δράση των ομογενειακών κοινοτήτων έστω και αν αυτές απαρτίζονται πια από μια μικρή ομάδα Ρωμιών που έχουν απομείνει γενεά μας.

Ο Σεβασμιότατος κ. Νεκτάριος που βρίσκεται για 18 έτη στην Κωνσταντινούπολη ως επίτροπος του Παναγίου Τάφου, ξεκινά την ξενάγησή του στο πρώτο μέρος του ντοκιμαντέρ στην τουρκική γλώσσα, φυσικά με ελληνικούς υπότιτλους, διαβαίνοντας αρχικά μέσα στον χώρο από την κεντρική είσοδο της Μονής του Αγίου Γεωργίου του Κρημνού του Μετόχιου του Παναγίου Τάφου στην Κωνσταντινούπολη. Μιλάει αναλυτικά για τον τάφο της οικογενείας Καγκελάρη εξηγώντας τις παραστάσεις που είναι χαραγμένες στον οβελίσκο του μνημείου και συμβολίζουν γενικά τη ζωή του ανθρώπου. Μετά σειρά είχε η στέρνα, και δίπλα τα απομεινάρια των βυζαντινών λουτρών και η επιγραφή του σουλτάνου, η οποία έχει κλαπεί από χρόνια.

Στο δεύτερο μέρος η ξενάγηση γίνεται στη ελληνική γλώσσα με υποτίτλους στα τουρκικά και ξεκινά από το καθολικό της Μονής του Αγίου Γεωργίου του Κρημνού που τα θεμέλια ανάγονται στον 10ο αιώνα και την ιδιοκτησία, η οποία μετά τον 15ο αιώνα πέρασε από πολλούς ιδιοκτήτες, μιας και τότε να μοναστήρια ανήκαν σε ιδιώτες. Η ξενάγηση συνεχίστηκε αναλυτικά με το ιστορικό της Μονής αλλά και την αφήγηση του ιστορικού όλων των τάφων που βρίσκονται στον εσωτερικό και εξωτερικό χώρο του ναού. Από αυτό το σημείο και πέρα για αρκετή ώρα απαντήθηκαν από τον Σεβασμιότατο κ. Νεκτάριο οι ερωτήσεις που του υποβλήθηκαν από τον κ. Νίκο Παπαϊωάννου, που ήταν σχετικές με τα Μετόχια του Παναγίου Τάφου στο Φανάρι, στο Νεοχώρι και τη Χάλκη, όλα αφιερωμένα στον Άγιο Γεώργιο. Επίσης εκ μέρους του Σεβασμιότατου έγιναν λεπτομερείς αναφορές και στο ιστορικό του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων.

Τέλος προς ενημέρωση των Κωνσταντινουπολιτών, σας γνωρίζουμε ότι όσοι από εσάς θέλουν να παρακολουθήσουν τις μέχρι σήμερα συναντήσεις και εκπομπές που πραγματοποιήθηκαν, να ανατρέξουν από τον υπολογιστή τους στην ιστοσελίδα Discovering Yeniköy στο YouTube, ή στην ιστοσελίδα Νεοχώρι Βοσπόρου-Yeniköy Bogazici στο Facebook. Απαραίτητη η γνώση της τουρκικής γλώσσας.

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.

Διαδικτυακά πραγματοποιήθηκαν οι προγραμματισμένες συνεδριάσεις της Επιτροπής με εκπροσώπους των σωματείων μας.

Για πρώτη φορά στις 18:00 το απόγευμα της 7ης Οκτωβρίου 2020 συναντήθηκαν –μετά από ειδοποίηση μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου– τα μέλη της επιτροπής τροποποίησης του καταστατικού της Οι.Ομ.Κω. για να προτείνουν τις τροποποιήσεις άρθρων του καταστατικού.

Οι τρεις συνολικά συνεδριάσεις της επιτροπής, εξαιτίας της πανδημίας του κορωνοϊού, τροποποίησης του καταστατικού πραγματοποιήθηκαν μέσω του διαδικτύου με το σύστημα Zoom, το οποίο επιμελήθηκε ο εθελοντής της Οι.Ομ.Κω. κ. Παναγιώτης Κρανιδιώτης.

Ο αριθμός των μελών που παρευρίσκονταν σε όσες συνεδριάσεις πραγματοποιήθηκαν, ήταν κάθε φορά διαφορετικός, λόγω απουσίας ορισμένων εκπροσώπων, εξαιτίας προσωπικών υποχρεώσεων. Μάλιστα παρατηρήθηκε να απουσιάζουν από τις συνεδριάσεις αρκετά μέλη-εκλέκτορες σωματείων που απαρτίζουν την Οι.Ομ.Κω.

Όλες οι συνεδριάσεις, τις οποίες συντόνισε ο Πρόεδρος της Οι.Ομ.Κω. κ. Νίκος Ουζούνογλου, διήρκησαν σχεδόν πάνω από μια ώρα και σε αυτό το διάστημα συζητήθηκαν αναλυτικά οι προφορικές ή γραπτές προτάσεις που υπέβαλαν τα μέλη, μετά τη μελέτη του καταστατικού από τους ίδιους

ή και τα σωματεία που εκπροσωπούσαν. Οι αλλαγές αυτές, μετά από αρκετή συζήτηση σε κάθε συνεδρίαση, σημειώνονταν με διαφορετικό χρώμα επί του παλαιού καταστατικού, το οποίο ο Πρόεδρος της Οι.Ομ.Κω. προωθούσε τις επόμενες ημέρες με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, για έλεγχο στα μέλη της επιτροπής.

Οι συνεδριάσεις πραγματοποιήθηκαν κατά σειρά στις 7/10, 22/10 και η τελευταία στις 5/11/2020.

Από τα μέλη της επιτροπής συμφωνήθηκε όλες οι προτάσεις και οι αλλαγές που προτάθηκαν, αφού ελεγχθούν από κάποιον έμπειρο νομικό, να παρουσιαστούν προς έγκριση στη Γενική Συνέλευση της Οι.Ομ.Κω. που θα πραγματοποιηθεί κατά πάσα πιθανότητα τον πρώτο μήνα του έτους 2021, αν μέχρι τότε δεν υπάρχουν προβλήματα.

Στις συνεδριάσεις μετά από αρκετή συζήτηση της επιτροπής διαμορφώθηκαν και υποβλήθηκαν γραπτές ή προφορικές προτάσεις από τους κ.κ. Φ. Κουβαρά, Α. Καθαρόπουλο, Α. Αγγελίδη, Χ. Βρεττόπουλο, Νίκο Αναγνωστόπουλο, Αιμ. Θεμπούλου, Στράτο Νικήτα, Πολύβιο Στράντζαλη και Στάθη Αρβανίτη εκ μέρους της Μεγάλης Σχολής.

Στάθης Αρβανίτης

Γιορτινά έθιμα της Πόλης

Παρατηρώντας τις γιορτινές προετοιμασίες στο πολιτικό σπίτι, όπως αυτές διαμορφώθηκαν στην πορεία των αιώνων, διαπιστώνουμε ότι πραγματώνονται πάνω στις αρχές της παραδοσιακής πατριαρχικής οικογένειας, που ήταν κυρίαρχες στην τοπική κοινωνία.

ΤΗΣ ΣΟΥΛΑΣ ΜΠΟΖΗ - ΦΩΤΟ ΛΙΖΑ ΕΒΕΡΤ

Αν τύχαινε να γιορτάζει ο νοικοκύρης του σπιτιού, κορυφώνονταν οι προετοιμασίες της νοικοκυράς για τα «τραταμέντα», τα κεράσματα, που έπρεπε να προσφέρει. Οι εργασίες αυτές την απασχολούσαν πάνω από εβδομάδα. Ο άνδρας, όπως σε όλες τις παραδοσιακές κοινωνίες, ήταν το κυρίαρχο πρόσωπο της οικογένειας. Επόμενο ήταν, λοιπόν, να απολαμβάνει τις πρέπουσες τιμές, μέσα και έξω από το σπίτι. Φυσικά, δεν αγνοείται και η ονομαστική γιορτή της νοικοκυράς. Στις ονομαστικές γιορτές το σπίτι ήταν «ανοιχτό» πάνω από δεκαπέντε μέρες, για να δέχεται ο εορτάζων επισκέψεις.

Εκτός από τις ονομαστικές γιορτές, εδώ πρέπει να μνημονεύσουμε και το «τσάι κυριών», την Πολιτική «ζουρ-φιξ», που συγκέντρωνε ευρύ κύκλο συγγενών και φίλων, σε καθορισμένη ημερομηνία κάθε μήνα. Για τα συγκεκριμένα απογεύματα, οι οικοδεσπότες ετοίμαζαν ποικιλία αλμυρών και γλυκισμάτων που συνόδευαν το τσάι.

Ανάμεσα στα διάφορα γλυκά του κουταλιού που έφτιαχνε η πολιτίσσα νοικοκυρά, την πρώτη θέση είχε το «άσπρο γλυκό», η γνωστή σε όλους βανίλια. Επίσημο κέρασμα του Πατριαρχείου, καθιερωμένο δείγμα επιτηδειότητας και τελετουργίας ως προς τον τρόπο σερβιρίσματος στις σημαντικές γιορτινές στιγμές του πολιτικού σπιτιού, από τα λογοδοσίματα ως τις ονομαστικές γιορτές. Συνήθεια άγνωστη για τις άλλες εθνότητες της Βασιλεύουσας, καθώς και για τους ελληνικούς πληθυσμούς της επαρχίας της Μικρής Ασίας, διαδόθηκε στην Πόλη από τους χιώτες ζαχαροπλάστες που άνοιξαν τα πρώτα τοπικά παραδοσιακά ζαχαροπλαστεία στο Γαλατά το 17ο αιώνα, όπως μαθαίνουμε από τον Enliya Celebi. Με τα χρόνια το «άσπρο γλυκό» εμπλουτίστηκε με διάφορα τοπικά ή εισαγόμενα υλικά, όπως το καϊμάκι, το γάλα, το κακάο, η ινδική καρύδα, η μαστίχα, τα φρούτα εποχής - Βερίκοκο, βύσσινο, σμέουρο (φραμπουάζ), πορτοκάλι, λεμόνι και, σπανιότερα, ανθοί ακακίας ή γαζίας.

Η κυρία Κ. Αγνίδου, από την Πρίγκιπο, μας αφηγήθηκε ότι, ανάμεσα στα διάφορα γλυκά του κουταλιού που έφτιαχνε η μητέρα της, όπως πορτοκάλι φλούδα καρουλάκι, κυδώνι πελτέ, τριαντάφυλλο, φράουλα, συκαλάκι, ξεχώριζε το άσπρο γλυκό με γαζία.

Γόνος της οικογένειας του εθνικού ευεργέτη Γεώργιου Ζαρίφη μας ανέφερε ότι στο εξοχικό τους, στα Θεραπεία, συνήθιζαν να παρασκευάζουν άσπρο γλυκό με φραμπουάζ. Καθώς ο λόφος του Ροσινιόλ στα Θεραπεία παρήγαγε σμέουρα, όσοι έμεναν σ' αυτό το χωριό του Βοσπόρου συνήθιζαν να τα καταναλώνουν με διάφορους τρόπους: γλυκό κουταλιού, σιρόπι, αλλά και ως επίστρωση σε παντεσπάνι μαζί με σαντιγί (ανέκδοτο υλικό Κέντρου Λαογραφικών και Ιστορικών Ερευνών «Βοσπορίς»). Φυσικά, κάθε πολιτίσσα νοικοκυρά που σεβόταν τον εαυτό της δεν μπορούσε να μην έχει στα ντουλάπια της κουζίνας της Βάζα με γλυκά κουταλιού όλων των εποχών.

Τα κεράσματα που αγοράζονταν από τα καλά ζαχαροπλαστεία ήταν τα μαρόν γκλασέ, τα φρούι γκλασέ, τα πετί φουρ, οι σοκολάτες μαντέν, μπίτερ ή γάλακτος. Εκτός από τα σπιτικά γλυκά, η πολιτίσσα νοικοκυρά έφτιαχνε και σπιτικά λικέρ. Ανάμεσα σ' αυτά ήταν το βύσσινο, το πικραμύγδαλο, το μανταρίνι, το σμέουρο, τα κούμαρα και το μαύρο μούρο.

Στο σημείο αυτό θα δανειστούμε από το Βιβλίο της Miss Julie Pardoe,

The city of the sultan. Domestic manners of the Turks in 1836, μια περιγραφή για τα τραταμέντα σε Φαναριώτικο σπίτι ρωμιού εμπόρου από την Καισάρεια, το οποίο επισκέφτηκε με τον πατέρα της. Τους υποδέχτηκαν στο παραδοσιακό καθιστικό με τους χαμηλούς σκληρούς καναπέδες (σεντίρια) και τις μεγάλες μαξιλάρες και άρχισε το κέρασμα:

«Μόλις τακτοποιηθήκαμε άνετα γύρω από το ταντούρι, ένας υπηρέτης έφερε ένα δίσκο όπου υπήρχαν: ένα φαρδύ γυάλινο δοχείο που έμοιαζε με κομμένο βάζο, γεμάτο με ένα γευστικό γλυκό ελαφρά εμποτισμένο με ροδέλαιο (τριαντάφυλλο γλυκό), μια σειρά από κρυστάλλινα ποτήρια με πόδι γεμάτα νερό και ένα ασημένιο κύπελλο σε σχήμα καραβιού, που είχε για κουπιά επίχρυσα κουτάλια. Η οικοδέσποινα πήρε ένα από τα κουτάλια, το βύθισε στο γλυκό και το πρόσφερε σε μένα. Μετά, ξανάβαλε το κουτάλι μέσα στο καράβι και στη συνέχεια ήπια το νερό που μου πρόσφερε το ίδιο φιλόξενο χέρι. Το ίδιο τελετουργικό συνεχίστηκε με τον πατέρα μου και, όταν ο δίσκος εξαφανίστηκε, μπήκε ένας δεύτερος υπηρέτης με τον καφέ σερβιρισμένο σε μικρά κύπελλα (ζαφ) από πορσελάνη με διάφορα διακοσμητικά σχέδια, χωρίς πιάτα, τοποθετημένα σε βάσεις από λεπτοπλεγμένο ασήμι» σε σχήμα που θυμίζει τις αυγοθήκες της Ευρώπης».

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ - ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ

Στην Κωνσταντινούπολη, κατά τη διάρκεια του εορταστικού Δωδεκαημέρου, στο Πέραν, στα Ταταύλα, στο Φανάρι, στα χωριά του Βοσπόρου και της Προποντίδας, στις συνοικίες όπου υπερετερούσε το ρωμαίικο στοιχείο, επικρατούσε χαρμόσυνη και πανηγυρική ατμόσφαιρα. Οι αγορές του Σταυροδρομιού, του Γαλατά, η μεγάλη κεντρική αγορά του Εμίνονου (εκεί όπου στεγαζόταν παλιότερα η Βυζαντινή Αγορά του Περάματος) έσφιζαν από αφθονία υλικών αγαθών, παρουσιάζοντας θέαμα γραφικό και πανηγυρικό. Η γιορτινή ατμόσφαιρα στις αγορές καθώς και οι προετοιμασίες στα πολιτικά σπίτια αντικατόπτριζαν παραδόσεις μιας εύρωστης και ευήμερης οικονομικά κοινωνίας. Οι προετοιμασίες του γιορτινού τραπέζιού για τα Χριστούγεννα και την Πρωτοχρονιά ξεκινούσαν σχεδόν μια βδομάδα νωρίτερα.

τονα ανεπτυγμένη μεταξύ των Ρωμιών της Πόλης προς τις οικονομικά ασθενέστερες ομάδες, καθώς δεν υπήρχε κρατική μέριμνα. Οι μειονότητες που ζούσαν στην Οθωμανική Αυτοκρατορία, και κατόπιν στην Τουρκία, όφειλαν να επιληφθούν και να αντιμετωπίσουν μόνες τους τα τυχόν κοινωνικά προβλήματα.

Στις 27 Δεκεμβρίου γιόρταζε η συνοικία του Αγίου Στεφάνου -παραλιακό προάστιο στην Προποντίδα- τη μνήμη του αγίου. Ήταν το μόνο πανηγύρι, στη διάρκεια του οποίου, την παραμονή, στον αυλόγυρο της εκκλησίας του Αγίου Στεφάνου, έσφαζαν τάματα, κόκορες, πρόβατα κ.ά. Οι πιστοί «Ρωμιοί, Αρμένιοι και Τούρκοι έφερναν τα τάματα, τα σφαχτάρια στολισμένα με χρυσές τρέσες (χρυσές μεταλλοκλωστές, όπως αυτές με τις οποίες στόλιζαν τις νύφες), φιόγκους ή είχαν χρυσωμένα (\"βα-ρακωμένα\") τα κέρατα των ζώων, ενώ γινόταν χαλασμός κυρίου με τους πιστούς που ήθελαν να αλείψουν τα χέρια και το πρόσωπο με το αίμα της θυσίας \"για το καλό\", έγραφε η πολιτίσσα λόγια Αθηνά Γαϊτάνου-Γιαννίου. Αυτή η αρχέγονη, δοξαστική και λατρευτική συνήθεια για την ευκαρπία της αρχέγονης σοδειάς διασώθηκε ως τις μέρες μας σ' αυτόν το ναό.

Την παραμονή της Πρωτοχρονιάς τα εμπορικά κέντρα της πόλης έσφιζαν από κίνηση. Στην αγορά του Γαλατά, πριν από το 1924, ο πανηγυρισμός για την καλή χρονιά ξεκινούσε από το μεσημέρι με λατέρνες, βιαστικά πηγαινέλα και προκαταβολικές ευχές. Στις γειτονιές του Γαλατά, του Πέραν, των Ταταούλων και άλλου, προς το βράδυ, ομάδες από ρωμιόπαιδα τραγουδούσαν τα κάλαντα, κρατώντας χάρτινο καράβι φωτισμένο από μέσα, που το κινούσαν έτσι όπως κινείται και από τα κύματα της θάλασσας.

Από το 1950 η πρωτοχρονιάτικη κίνηση περιορίστηκε κυρίως στις γειτονιές του Πέραν. Τα καταστήματα με παιχνίδια που στεγαζόνταν στη Μεγάλη Οδό πλημμύριζαν από κόσμο. Στα πεζοδρόμια οι πλανόδιοι πωλητές διαφήμιζαν παιχνίδια, τόμπολες και κεράκια. Τα παντοπωλεία και τα αλλαντοπωλεία στην ψαραγορά του Γαλατά-σαράι ήταν γεμάτα με την πελατεία της τελευταίας στιγμής. Στους συνοικιακούς φούρνους ταψιά με μοσχομυρωδάτες βασιλόπιτες περίμεναν τα παραπαιδιά και τους θυρωρούς των πολυκατοικιών για να τα μεταφέρουν στα ρωμαίικα σπίτια. Εκτός από τις Βασιλόπιτες, στημένα στη σειρά ήταν και τα ταψιά με τους ροδοψημένους «κούρκους» (γαλοπούλες), γαρνιρισμένους με πατάτες.

Στην πρωτοχρονιάτικη προετοιμασία σημαντική θέση κατείχε η παρασκευή της βασιλόπιτας, όπως φαίνεται και μέσα από τα χειρόγραφα τετράδια γλυκισμάτων που μελέτησα. Θα πρέπει να τονιστεί ότι αυτή ήταν η μοναδική εργασία στην οποία συμμετείχαν και οι άνδρες του σπιτιού, καθώς η επιτυχία της βασιλόπιτας απαιτούσε πολύωρο ζύμωμα και μυϊκή δύναμη. Στο τετράδιο γλυκισμάτων της κυρίας Καλλιόπης Οχανίδου η βασιλόπιτα καταγράφεται με τον τίτλο «Πίτα Βικτοράκι», υποδηλώνοντας ότι τη ζύμωνε ο σύζυγός της Βίκτωρ. Τα υλικά που απαριθμούνται στη συνταγή αυτή είναι για 4 οκάδες αλεύρι.

Κάθε οικογένεια είχε την ειδική ορθογώνια ξύλινη σκάφη, που έβγαине από την αποθήκη δυο φορές το χρόνο, Πρωτοχρονιά και Πάσχα, για να ζυμωθούν οι πίτες και τα τσουρέκια. Η ιεροτελεστία της προετοιμασίας ξεκινούσε νωρίς, σχεδόν το απομεσήμερο. Από τη μια έβραζαν το γλυκάνισο, το σούρωναν και το διατηρούσαν χλιαρό. Από την άλλη ετοιμάζαν το προζύμι. Το ζύμωμα της βασιλόπιτας κρατούσε ώρες. Τελευταία σχεδίαζαν το σήμα του σταυρού πάνω στη ζύμη και τη σκέπαζαν με λευκή →

Τα χοιροσφάγια για το Χριστουγιαννιάτικο Τραπέζι, προέρχονται από την αρχαία Ελληνορωμαϊκή παράδοση, των Σατουρναλίων. Προς τιμήν του θεού Ήλιου – Απόλλωνα – Μύθρα θυσίαζαν χοίρους, τους οποίους και κατανάλωναν. Η κότα όπως και ο κόκορας από τους αρχαιότερους χρόνους, είναι γνωστά σύμβολα γονιμότητας. Ο νεοπλατωνικός φιλόσοφος Πορφύριος, (3ος αιώνας μ.Χ.) αναφέρει ότι τα φαγητά με κότα ή κόκορα συμβολίζουν την γενεσιουργό δύναμη των σπόρων. Κότα, κόκορας ή καπώνη (ευνουχισμένος κόκορας) και αργότερα γαλοπούλα παραγεμιστή με ρύζι, κουκουνάρι, σταφίδες, κάστανα και μπαχαρικά αποτελούσαν κύριο έδεσμα του χριστουγεννιάτικου και πρωτοχρονιάτικου τραπέζιού στο Πολίτικο σπίτι.

Από την παραμονή των Χριστουγέννων άρχιζαν το γλέντι, το τραγούδι και η απόλαυση στο καπηλειό για τον πολύ λαό, κατάσταση που συνεχιζόταν καθ' όλη τη διάρκεια του Δωδεκαημέρου, έγραφε ο Κωνσταντίνος Σπανούδης το 1907 στην Πολιτική εφημερίδα Πρόοδος. Οι νύχτες των Χριστουγέννων ντυμένες στο χιόνι γιορταζόνταν μέσα σε ατμόσφαιρα γαλήνης και θρησκευτικού μυστικισμού. Παλιότερα, ο καντηλανάφτης της ενορίας χτυπούσε τις πόρτες των χριστιανών καλώντας τους να ξυπνήσουν και να ετοιμαστούν για τη λειτουργία. Μετά τη λειτουργία των Χριστουγέννων, τα μεσάνυχτα ή τις πρώτες πρωινές ώρες, οι δρόμοι πλημμύριζαν από τους πιστούς που επέστρεφαν στα σπίτια τους. Το γιορτινό τραπέζι ξεκινούσε συνήθως με την αχιστή κοτόσουπα, ακολουθούσε ποικιλία από σπιτικά ορεκτικά, το κυρίως πιάτο, κότα αλανιάρική με πιλάφι, και τελείωνε με σπιτικά γλυκίσματα, όπως μπακλαβάδες και ροδοψημένα παραγεμισμένα τρίγωνα. Η μέρα των Χριστουγέννων ήταν αφιερωμένη στους εορτάζοντες Χρήστους και περνούσε με ανταλλαγές επισκέψεων. Οι Μανώληδες και οι Στέφανοι γιόρταζαν τις επόμενες μέρες.

Ανήμερα των Χριστουγέννων, στις ελληνικές συνοικίες, τα τοπικά παραρτήματα της «Φιλοπώχου Αδελφότητας Κυριών» παρέθεταν γεύμα αγάπης στις άπορες οικογένειες. Να σημειώσουμε ότι η κοινωνική αλληλεγγύη ήταν έν-

→ πεντακάθαρη πετσέτα ή τραπεζομάντιλο. Έρχιναν πάνω στη σκάφη μάλλινες κουβέρτες και την τοποθετούσαν δίπλα στη θερμάστρα. Στη διάρκεια της νύχτας παρατηρούσαν αν διπλασιάστηκε ο όγκος της ζύμης - 6 ώρες περίπου ήταν αρκετές. Αν την ξεχνούσαν, υπήρχε ο κίνδυνος να ξινίσει. Νωρίς το πρωί έπλαθαν και διακοσμούσαν τη βασιλόπιτα μέσα σε μπακιρένιο ταψί. Τις μικρότερες πίτες τις τοποθετούσαν σε λαμαρίνες που δανείζονταν από το φούρνο. Τις αφήναν λίγο ακόμη να φουσκώσουν και τις έστελναν να ψηθούν. Συνήθιζαν να τις διατηρούν τυλιγμένες μέσα σε τραπεζομάντιλα.

Να τονίσουμε ότι η βασιλόπιτα που παρασκεύαζαν οι ελληνίδες νοικοκυρές τους τελευταίους 2-3 αιώνες στους γεωγραφικούς χώρους εντός και εκτός των εθνικών συνόρων ήταν πίτες με χειροποίητο φύλλο και γέμιση, όπως γαλατόπιτες, τυρόπιτες, κρεατόπιτες, κοτόπιτες, μέσα στις οποίες πάντα τοποθετούσαν και το νόμισμα για γούρι. Οι Σμυρνιές παρασκεύαζαν τη βασιλόπιτα με ζύμη που θύμιζε σκληρό μπισκότο βουτύρου, πάχους 2-3 εκατοστών, και τη σφράγιζαν με το δικέφαλο αετό.

Η Πολίτικη βασιλόπιτα είναι ο μοναδικός γλυκός γιορτινός άρτος, ο οποίος παρασκευάζεται με προζύμι και, εκτός των βασικών υλικών, περιέχει γλυκάνισο, μαστίχα, μαχλέπι και σουσάμι. Πιθανότατα, η μεγάλη ποικιλία πρώτων υλών δημιούργησε τις προϋποθέσεις για να εμπλουτίσουν οι νοικοκυρές τη βασιλόπιτα, με συνέπεια να γίνει ο εκλεκτότερος άρτος όλης της χρονιάς.

Στη διάρκεια των εορτών έστελναν βασιλόπιτες σε συγγενείς και γείτονες. Τα κορίτσια, το βράδυ της Πρωτοχρονιάς, συνήθιζαν να βάζουν κάτω από το προσκέφαλό τους ένα κομμάτι βασιλόπιτας, με την ελπίδα να δουν στο όνειρό τους το νέο που θα παντρευτούν.

Το πρωί της παραμονής Πρωτοχρονιάς, στις ρωμαϊκές συνοικίες, ακούγονταν τραγούδια και σκοποί της λατέρνας από τους διάφορους εργάτες και πυροσβέστες που περνούσαν για να εισπράξουν το πρωτοχρονιάτικο φιλοδώρημα.

Τις μέρες του Δωδεκαημέρου, στα εικονοστάσια των πολιτικών σπιτιών -ιδιαιτέρα δε στα παλιά νοικοκυριά, όπου για εικονοστάσι υπήρχε ένα μικρό δωμάτιο γεμάτο εικονίσματα-, δίπλα στην καντήλα που έκαψε μερόνυχτα, δέσποζε η απεικόνιση της γέννησης του θείου βρέφους. Το δέντρο των Χριστουγέννων ήταν έθιμο των καθολικών. Ως τις αρχές του 20ού αιώνα δε συνηθιζόταν στο πολιτικό σπίτι.

Το βράδυ της παραμονής Πρωτοχρονιάς, «της Καλής Βραδιάς», όπως την ονόμαζαν οι Πολίτες, στρωνόταν το πολυτελέστερο τραπέζι όλης της χρονιάς, τόσο σε πλούτο φαγητού όσο και σε εκλεκτικότητα. Όταν σουρουπώνε, έβγαιναν τα παιδιά της γειτονιάς αλλά και οι σχολικές και κοινοτικές χορωδίες για τα κάλαντα, με στόχο να συνεισφέρουν στο ταμείο αλληλεγγύης της κοινότητας.

Στα γιορτινά τραπέζια αυτών των ημερών οι ξηροί καρποί, τα ρόδια, τα κάστανά έχουν την τιμητική τους. Το ρόδι καλλιεργήθηκε από τα αρχαία χρόνια σε όλη τη λεκάνη της Μεσογείου. Θεωρείται από τα παλαιότερα καρποφόρα και πιστεύεται ότι προέρχεται από τη μακρινή Περσία. Έμβλημα στα Ελευσίνια μυστήρια, στόλιζε τους κύκλους στο Ναό του Σολομώντα και το ένδυμα του ιερέα του έφερνε κεντημένα μοτίβα από ρόδια. Στην Ευρώπη διαδόθηκε δια μέσου των Αράβων. Στν αυλή του Λουδοβίκου του 14ου ήταν ιδιαίτερα αγαπητό φρούτο. Ήταν και είναι σύμβολο γονιμότητας για πολλούς λαούς, θεωρείται επίσης σύμβολο ευημερίας και αφθονίας γι' αυτό επικράτησε η παράδοση να το σπάμε στο κατώφλι του σπιτιού τα μεσάνυχτα μόλις αλλάζει ο χρόνος.

Την πρώτη μέρα της καινούργιας χρονιάς, οι Πολίτες συνήθιζαν να παρακολουθούν τη λειτουργία του Αγίου Βασιλείου, όχι μόνο στις ενοριακές εκκλησίες αλλά και στο αγίασμα του Αγίου Θεράποντα στο Σίρκετζι, στον Άγιο Βασίλειο στο Γεμίσι ή στο αγίασμα της Παναγίας του Βεφά. Κατόπιν ράντιζαν με αγίασμα τον εργασιακό χώρο και το σπίτι, για το καλό της νέας χρονιάς.

* Προδημοσίευση από το βιβλίο *Ο γευστικός πολιτισμός των Ρωμιών της Πόλης, της Θράκης, της Ιωνίας, της Καππαδοκίας, του Πόντου*, Εκδόσεις Τόπος.

ΣΤΑ ΔΙΚΤΥΑ ΤΟΥΡΚΩΝ ΨΑΡΑΔΩΝ γυναικείο μπρούντζινο άγαλμα

Η εφημερίδα *Hürriyet* (20/11/2020) δημοσίευσε την ανέλκυση αρχαίου αγάλματος γυναίκας 300 κιλών, το οποίο σκάλωσε στα δίκτυα ψαράδων της περιοχής Marmaris. Το άγαλμα το παρέδωσαν στο μουσείο της περιοχής. Ο ψαράς Hasan Önal (59 ετών), που ασχολείται με το επάγγελμα 40 χρόνια και βρήκε το άγαλμα, δήλωσε: «Πρώτη φορά μου συνέβη τέτοιο γεγονός».

Ψαράδες από την Αλικαρνασσό άπλωσαν τα δίκτυα τους σε απόσταση 70 χιλιομέτρων από την περιοχή Marmaris που συνορεύει με το Bozburun και το Selimiye. Μετά από 2,5 ώρες όταν άρχισαν να μαζεύουν τα δίκτυα τους από βάθος 50 μέτρων είδαν ότι είχαν αρκετό βάρος και χάρηκαν για την καλή ψαριά. Όταν μετά από μεγάλο κόπο έφεραν στην επιφάνεια της θάλασσας τα δίκτυα, αντίκρισαν με έκπληξη ότι αντί για ψάρια είχαν αλιεύσει ένα μπρούντζινο γυναικείο άγαλμα. Μόλις το ανέσυραν και το τοποθέτησαν στο σκάφος τους, επικοινωνήσαν με τον ασύρματο με το Λιμεναρχείο της περιοχής Marmaris που και αυτοί με τη σειρά τους ειδοποίησαν το αρχηγείο.

Άγαλμα 300 κιλών

Το σκάφος του Λιμενικού, που περιπολούσε στην περιοχή, κατευθύνθηκε άμεσα προς το Selimiye όπου ήταν το σκάφος των ψαράδων. Μετά από επιτόπιο έλεγχο στο σκάφος και το άγαλμα, το σκάφος του Λιμεναρχείου με το ψαράδικο πορεύτηκαν μαζί και άραξαν στην αποβάθρα του Bozburun. Εκεί οι υπεύθυνοι του Μουσείου της περιοχής Marmaris φόρτωσαν το άγαλμα με γερανό σε όχημα.

Το άγαλμα, ύψους 2 μέτρων και βάρους 300 κιλών, μεταφέρθηκε για προστασία στο μουσείο της περιοχής προκειμένου να εξεταστεί για την ιστορική του αξία και ποιας περιόδου είναι.

Οι υπεύθυνοι του Μουσείου της περιοχής Marmaris δήλωσαν ότι μετά τον έλεγχο και τη μελέτη του αγάλματος το Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού θα προβεί στις απαραίτητες ανακοινώσεις.

«40 χρόνια είμαι ψαράς και πρώτη φορά μου συμβαίνει».

Ο ψαράς Hasan Önal, 59 ετών, παντρεμένος και πατέρας δύο παιδιών, που αλιεύσε το άγαλμα δήλωσε: «Είχαμε φύγει για ψάρεμα νωρίς το πρωί και απλώσαμε τα δίκτυα μας στον κόλπο Hisarönü. Περιμέναμε 2,5 ώρες για να αρχίσουμε να τα μαζεύουμε. Όταν τα τραβάγαμε είδαμε ότι ήταν αρκετά βαριά. Νομίσαμε ότι ήταν καλή ψαριά. Στο τράβηγμα όμως νιώσαμε ότι το φορτίο ήταν παράξενο. Όταν τα δίκτυα έφτασαν στην επιφάνεια είδαμε ότι είχε σκαλώσει ένα μπρούντζινο άγαλμα. Στις 16:00 έφτασε το Λιμενικό σώμα για να το παραλάβει. Είμαι 40 χρόνια ψαράς και κάτι τέτοιο μου παρουσιάστηκε πρώτη φορά στη ζωή μου. Είμαι πολύ ξαφνιασμένος».

Ο ΔΟΛΟΦΟΝΟΣ ΤΟΥ ΣΟΛΩΜΟΥ ΣΕ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΜΕ ΕΡΝΤΟΓΑΝ ΚΑΙ ΤΑΤΑΡ ΣΤΑ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΑ

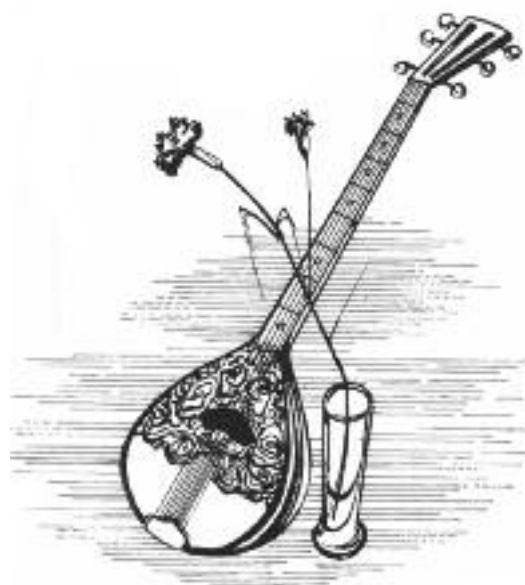
Σάλο και έντονες αντιδράσεις στην Κύπρο προκάλεσε η δημοσίευση μιας φωτογραφίας με έναν εκ των δολοφόνων του Σολωμού Σολωμού, τον Κενάν Ακίν με τον πρόεδρο της Τουρκίας, Ταγίπ Ερντογάν κατά την πρόσφατη επίσκεψή του στα κατεχόμενα.

Ο Κενάν Ακίν, ένας από τους δολοφόνους του Σολωμού Σολωμού στ' οδόφραγμα της Κερύνειας το 1996, ήταν υπουργός του ψευδοκράτους και πράκτορας των τουρκικών μυστικών δυνάμεων. Εναντίον του εκκρεμεί διεθνές ένταλμα σύλληψης, ενώ καταζητείται από την

INTERPOL, που τον έχει επικηρύξει με το ποσό των 460 χιλιάδων ευρώ. Μάλιστα σε συνέντευξη που έδωσε αργότερα είχε δηλώσει πως «θα τον πυροβολούσα ξανά».

Στη φωτογραφία, που ανήρτησε στον προσωπικό του λογαριασμό στο facebook, ο Κενάν ποζάρει ανάμεσα στον Τούρκο πρόεδρο Ταγίπ Ερντογάν και τον κατοχικό ηγέτη και «εκλεκτό» της Άγκυρας Ερσίν Τατάρ. Τη φωτογραφία δημοσιοποίησε η ιστοσελίδα tourkikanea.gr. **pipeata.gr**

μουσική

Το Ρεμπέτικο Τραγούδι

Κατάγεται από το δημοτικό τραγούδι του ελληνικού πληθυσμού της Μικράς Ασίας και των νησιών του Αιγαίου, από την τουρκική δημοτική μουσική καθώς και από τη βυζαντινή εκκλησιαστική μουσική συγχωνεύοντας αραβικούς ρυθμούς και διονυσιακά στοιχεία από την αρχαία Ελλάδα.

ΤΗΣ ΑΓΛΑΪΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ-ΚΛΟΥΚΙΝΑ

ΤΑ ΜΟΥΣΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΡΕΜΠΕΤΙΚΟΥ

Τα μουσικά όργανα που χρησιμοποιήθηκαν στο ρεμπέτικο τραγούδι, από το 1900 έως το 1922, είχαν δεχθεί επιρροές από το λεγόμενο δημοτικό τραγούδι. Τα μουσικά αυτά όργανα ήταν:

- Από τα έγχορδα: η άρπα, το βιολί, το βιολοντσέλο, η κιθάρα, το κοντραμπάσο, το λαούτο, το μαντολίνο, το ούτι, το πιάνο, το σαντούρι και το τσέμπαλο.
- Από τα πνευστά: η αρμόνικα, ο ζουρνάς, το κλαρίνο, η φλογέρα και όλα τα χάλκινα (ευφώνιο, κόρνο, τούμπα, τρομπέτα, τρομπόνι).
- Από τα κρουστά: η γκρανκάσσα, το κύμβαλο, το νταούλι, το ντέφι και το τουμπελέκι.

Από το 1922-1934 όμως το σμυρνέικο ρεμπέτικο τραγούδι άλλαξε την κατάσταση χρησιμοποιώντας τα εξής μουσικά όργανα:

- Στα έγχορδα: το βιολί, το κανονάκι, η κιθάρα, το κοντραμπάσο, το λαούτο, το ούτι, το πιάνο, η πολιτική λύρα, το σαντούρι, ο ταμπουράς και το τσέμπαλο.
- Στα πνευστά: η αρμόνικα και σε περιορισμένο βαθμό το κλαρίνο.
- Στα κρουστά: μόνο οι καστανιέτες.

Το 1934-1940 το πειραιώτικο ρεμπέτικο τραγούδι «επιβάλλει» τον δικό του ρυθμό και με αυτόν τον τρόπο και τα μουσικά όργανα που παίζουν μουσική τόσο στα μαγαζιά όσο και στις ηχογραφήσεις. Τα μουσικά αυτά όργανα είναι:

- Στα έγχορδα: το βιολί, η κιθάρα, το μισομπούζουκο, το μπαγλαμαδάκι, το μπάντζο και το μπουζούκι.
- Στα πνευστά: το ακορντεόν, που θεωρείται η εξέλιξη της αρμόνικας.

Αναλυτικά παρακάτω τα σημαντικότερα μουσικά όργανα που χρησιμοποιήθηκαν στους χώρους της κάθε εποχής και στις ηχογραφήσεις και αποτέλεσαν σημαντικό πυρήνα για τη συνέχεια του ρεμπέτικου τραγουδιού ως σήμερα. Στα έγχορδα όργανα ανήκουν τα εξής:

Βιολί: Το βιολί εμφανίζεται και με άλλες ονομασίες όπως «διολί», «βιολάριν», «βιολούδιν», «βικιολί». Έχει σημαντικό ρόλο στη σμυρνέικη ορχήστρα. Κουρδίζεται αλά

τούρκα (σολ-ρε-λα-ρε). Είναι μουσικό όργανο με σπουδαίες δεξιότητες «δυνάμεις» και μεγάλη «ηχητική ποικιλία». Είναι μονοφωνικό αν και μπορεί να αναδημιουργήσει συγχорδίες με ταυτόχρονο κτύπο των χορδών.

Κιθάρα: Προέρχεται από την αρχαιοελληνική κιθάρα και είναι κυρίως εξάχορδη. Είναι ένα από τα κυριότερα μουσικά όργανα στο ρεμπέτικο τραγούδι, με ιδιαίτερο ρόλο στη στήριξη του ρυθμού.

Μαντολίνο: Κατάγεται από τη Βόρειο Ιταλία και δημιουργήθηκε τον 17ο αιώνα. Χρησιμοποιήθηκε σε κομπανίες που έπαιζαν ρεμπέτικα τραγούδια. Η κατασκευή του οργάνου αυτού είναι πλέον σπάνια.

Λαούτο: Αυτό το όργανο έχει αχλαδόσχημο ηχείο, μακρύ χέρι λυγισμένο (σπαστό) στο πάνω μέρος, αποτελείται από τέσσερις χορδές και παίζεται με πένα. Παλαιότερα κατασκευάζονταν σε τρία μεγέθη, ανάλογα με τον σωματότυπο του εκτελεστή, ενώ τώρα έχει επικρατήσει το μεσαίο. Το όργανο αυτό έχει και άλλες ονομασίες, όπως «λαβούτο» ή «λαγούτο». Θεωρείται όργανο ρυθμικής και αρμονικής συνοδείας.

Ούτι: Όπως το λαούτο έτσι και το ούτι έχει αχλαδόσχημο ηχείο, κοντό και φαρδύ χέρι που καταλήγει σε ορθή γωνία. Παίζεται με πένα που είναι κατασκευασμένη από κέρατο βοδιού ή φύλλο κερασιάς. Παλαιότερα είχε δύο χορδές, ενώ σήμερα πέντε διπλές. Το μέγεθος του διαφέρει από τόπο σε τόπο. Το ούτι θεωρείται σολιστικό όργανο, ιδανικό για ταξίμια, δηλαδή αυτοσχεδιασμούς και συνοδεία τραγουδιού.

Σαντούρι: Είναι πολυφωνικό όργανο. Έχει σχήμα ισοσκελούς τραπεζίου, μεταλλικές χορδές κατά μήκος των δύο παράλληλων πλευρών του και παίζεται με μπαγκέτες, δηλαδή λεπτά ραβδάκια τυλιγμένα είτε με βαμβάκι είτε με δέρμα. Κατασκευάζεται σε διάφορα μεγέθη και από διαφορετικά ξύλα. Εκτός από τη μελωδία του τραγουδιού παίζει τα μελωδικά στολίσια και τους αμανέδες.

Κανονάκι: Ονομάζεται αλλιώς «κανόνι» ή «ψαλτήρι» και η ετυμολογία του προέρχεται από την αραβική λέξη «qanun» ή «qanoun». Έχει σχήμα τραπεζίου και οι χορδές είναι πα-

ράλληλες στις δύο πλευρές, ενώ στην αντιστερή πλευρά υπάρχουν τα «μανταλάκια», που με το ανεβοκατέβασμα τους υψώνουν ή χαμηλώνουν τους διάφορους φθόγγους. Παίζεται με δύο πένες και με δύο χέρια. Η χρήση του στο ρεμπέτικο τραγούδι είναι παρόμοια με αυτή του σαντουριού.

Λύρα: Είναι η πολιτική λύρα, όργανο των σμυρνέικων ρεμπέτικων τραγουδιών. Έχει τούρκικη προέλευση με όνομα «klasik kemençe» (κλασικός κεμετζές). Αχλαδόσχημο όργανο με κοντό χέρι, τρεις μονές χορδές και παίζεται με δοξάρι. Κατασκευάζεται από διάφορα είδη ξύλου και η κατασκευή του προσαρμόζεται στη σωματική διάπλαση του εκτελεστή. Κουρδίζονταν αλά τούρκα (σολ-ρε-λα-ρε).

Βιολοντσέλο ή μπάσα βιόλα: Ανήκει στην οικογένεια του βιολιού και παίζεται όπως και το βιολί με δοξάρι. Εμφανίζεται ως συνοδευτικό όργανο στα ρεμπέτικα και χρησιμοποιείται ως μπάσο για να ντουμπλάρει τη μελωδία ή για να κρατήσει τον ρυθμό. Στη θέση του χρησιμοποιήθηκε η κιθάρα και το κοντραμπάσο.

Ταμπουράς: Θεωρείται απόγονος του αρχαιοελληνικού οργάνου «πανδούρα». Εμφανίζεται και με άλλες ονομασίες, όπως «ταμπούρι», «ταμπούρο», «ταμπράς», «ταμπουράς». Έχει αχλαδόσχημο ηχείο και μακρύ λε-

πτό λαιμό. Παίζεται με πένα και παλαιότερα με τα δάκτυλα. Υπάρχουν διάφορα είδη ταμπουράδων ανάλογα με το μέγεθος, το κούρδισμα και τον αριθμό των χορδών, όπως το σάζι, γιογκάρι, μπουλγκαρί, κιτέλι, καβόντο, τζιβούρι, καραντουζένι και τα γνωστά μπαγλαμά και μπουζούκι.

Μπαγλαμάς: Οι Τούρκοι το χρησιμοποιούν για να χαρακτηρίζουν το μεγάλο σάζι, ενώ οι Έλληνες ένα μικρό όργανο, το μπαγλαμαδάκι. Η καταγωγή της λέξης προέρχεται από το τούρκικο «baglama». Ωστόσο και αυτό, όπως και ο ταμπουράς, αποτελεί μετεξέλιξη της αρχαιοελληνικής πανδούρας. Έχει αχλαδόσχημο ηχείο, μικρότερο λαιμό από το μπουζούκι και αποτελείται από τρεις διπλές χορδές. Ο ήχος του είναι οξύς και κουρδίζεται μία οκτάβα ψηλότερα από το μπουζούκι. Οι μικρές του διαστάσεις του επέτρεπαν να παίζεται και μέσα στις φυλακές και κατά τη διάρκεια της δικτατορίας, αφού μπορούσε εύκολα να κρυφτεί. *Συνεχίζεται*

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

Νίκος Σιδέρης, *Η ιστορία του ρεμπέτικου τραγουδιού*. Πάνος Σαββόπουλος, *Περί της λέξεως «ρεμπέτικο» το ανάγνωσμα*. Ηλίας Πετρόπουλος, *Ρεμπέτικα Τραγούδια*. Στάθης Δαμιανάκος, *Κοινωνιολογία του Ρεμπέτικου*. Βικιπαίδεια.

α-Πολίτης

ΤΟ ΑΜΑΡΑΝΤΟ ΓΑΡΥΦΑΛΛΟ

«...όσοι έμειναν πίσω φαντάζονται το δικό τους σενάριο που έχει κύματα λύπης κι έναν μακρύ αποχαιρετισμό ίσως κι έναν μισοτελειωμένο καμβά που θα ολοκληρώσει κάποιος άλλος που ενδέχεται να κάτσει στο ίδιο παράθυρο...»¹

ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ Θ. ΚΟΛΜΑΝ

Αναλαμβάνω τούτη την εποχή της πανδημίας του κορωνοϊού να συμπληρώσω, χωρίς να μπορώ να γνωρίζω αν θα μου το επέτρεπαν ο Νίκος Μπελογιάννης (1951-2020) και ο Δημήτρης Ελευθεράκης (1978-2020), το αποτύπωμά τους στον δικό μου κόσμο. Σαν να προσπαθώ να σκηνοθετήσω μια συνάντηση μεταξύ τους μετά το τέλος. Οι παρεμβάσεις τους, χαρακτηριστικές της ξεχωριστής ενθαλπίας που διέθεταν, να διεγείρουν συναισθήματα και να εμπνέουν έργα με όσους έτυχε να συνεργαστούν.

Ο Νίκος Μπελογιάννης, γιος του «ανθρώπου με το γαρύφαλλο», όπως πέρασε στην ιστορία με το σκίτσο του Picasso τη μέρα που εκτελέστηκε 30 Μαρτίου 1952 στο Γουδί για τις ιδέες του, γεννήθηκε στη φυλακή. «Απέφυγε συνειδητά κι επίμονα την οποιαδήποτε χρήση του επιθέτου του».² Το όνομά του το τίμησε με τη δική του αυτόφωτη αξία, εισήχθη 2ος στο ΕΜΠ στη σχολή χημικών μηχανικών, μεταπτυχιακά στη Γαλλία, διδακτορικό από το ΕΜΠ, εμπνευστής του κέντρου «Λίθος» για τη συντήρηση μνημείων. Η ειδικότητά του δεν τον περιχαράκωσε, αλλά αντίθετα διακρινόταν για την ευρύτητα των γνώσεών του στην ιστορία, παλαιοντολογία, κοσμολογία... Τον συνάντησα το 1977, μετά από πρότασή μου στη γραμματεία του «Ρήγα» να εκπονήσουμε έρευνα με σκοπό την ανίχνευση των ιδιαιτεροτήτων των οικότροφων φοιτητών στη ΦΕΠΑ (Φοιτητική Εστία Πανεπιστημίου Αθηνών). Στην πρώτη μας συνάντηση αισθανόμουν τρακ και δέος για το μέγεθος και την αξία που κουβαλούσε το όνομα «Νίκος Μπελογιάννης». Συναντούσα τον υιό του ήρωα Μπελογιάννη και της Έλλης Παππά, μεγαλωμένος από τη θεία του Διδώ Σωτηρίου... Μέσα σε λίγα λεπτά ο οξυδερκής, άμεσος, ευφυής, ηθικός, ταπεινός, εργατικός Νίκος αφενός με έκανε να αισθανθώ άνετος, αφετέρου εκπονήσαμε μέσα σε μια μέρα ένα ερωτηματολόγιο με τίτλο «Ερωτήσεις σε σχέση με τη ζωή στις φοιτητικές εστίες», αποτελούμενο από 3-5 ερωτήσεις. Το ερωτηματολόγιο απαντήθηκε από 161 φοιτητές παρά τις μικρόνες κατευθύνσεις των φοιτητικών παρατάξεων του ΠΑΣΟΚ και της ΚΝΕ να μην συμμετέχουν. Τα επεξεργασμένα ευρήματα δημοσιεύτηκαν στο περιοδικό *Δημοκρατικός Αγώνας*.³

Η μητέρα του Έλλη Παππά, όταν ο Νίκος ήταν έξη ετών, αποφάσισε κάθε μήνα να του στέλνει από τη φυλακή όπου ήταν κρατούμενη ένα βιβλιαράκι μινιατούρα διαστάσεων 7x5 εκ. «Της Ιόνιας θάλασσας ατίμητα κοχύλια το νου θαμπώνουν οι ωμορφιές σας/ Κι' η Ελλάδα, των Κάλβων και των Σολωμών πατρίδες έδωσε τη φωνή της στις φωνές σας». Ένα χαρακτηριστικό απόσπασμα από τα βιβλιαράκια που έγραφε, ζωγράφιζε και έδενε η μητέρα του για να μπορεί έστω μ' αυτόν τον τρόπο να επικοινωνεί με τον γιο της. Αυτά τα κράτησε ο Νίκος και εκδόθηκαν με τον τίτλο *Μικρογραφίες*.⁴

Τον Αύγουστο του 2000 ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος πραγματοποίησε ιστορική επίσκεψη στο χωριό Beloiannisz της Ουγγαρίας, όπου όπως αναμενόταν τον υποδέχθηκαν ως αρχηγό κράτους. Ο Παναγιότατος με ταξί άλλων δήλωσε: «εις τα θεμέλια της πόλεως αυτής ασφαλώς δεν υπάρχει μόνο δάκρυ, υπάρχει και αγάπη».

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης από το 2012 που πραγματοποιήθηκε το πρώτο Μαθητικό Συνέδριο «Α. Παπαδια-

μάντης» στο Ζωγράφειο μέχρι σήμερα θέτει υπό την αιγίδα του Πατριαρχείου και κηρύττει τις εργασίες των συνεδρίων. Ακριβώς έτσι πραγματοποιήθηκε και το δεύτερο Συνέδριο το διάστημα 11-14 Απριλίου του 2013.

Στο μαθητικό συνέδριο «Κ. Π. Καβάφη» συμμετείχε και η Σχολή Μωραΐτη με υπεύθυνο εκπαιδευτικό τον Δημήτρη Ελευθεράκη. Φιλολόγος, Ποιητής, Συγγραφέας. Από το επίπεδο και το περιεχόμενο των παρουσιάσεων, που πραγματοποίησαν οι μαθητές του σχολείου, αποκαλύφθηκε η καθοδήγηση του Δασκάλου. Η έμπνευση και το πάθος που τους μετέδωσε.⁵ Αυτός ο Δάσκαλος δεν απουσιάζει μόνο στους μαθητές που είχαν τη σύμπτωση να τον γνωρίσουν, αλλά και σ' εκείνους τους μελλοντικούς μαθητές που θα αναζητούν εμπνεύσεις. Η ελπίδα ελλοχεύει όπου υπάρχουν φωτεινές αναλαμπές, που θα έρθουν να συμπληρώσουν τον ανολοκλήρωτο καμβά. Το έργο του μας περιμένει, πέντε ποιητικές συλλογές, επιμέλειες για τον Καβάφη και τον Καρυωτάκη.⁶

Νίκο και Δημήτρη, ο πλούτος που γεύτηκαν όσοι είχαν τη χαρά να βρίσκονται κοντά σας τα χρόνια που περάσατε «ύστερα από μακρύ πηγαϊμό»⁷ φυσικά δεν συγκρίνονται με το απειροελάχιστο αποτύπωμα που μόλις καταχωρήθηκε σ' αυτό το σημείωμά μου, όμως «όλα είναι δρόμος». Δρόμος ανάμεσα σε διαδρομές που μπερδεύονται μεταξύ του «Ρήγα Φεραίου», του «Πολυτεχνείου», του «Καβάφη», του «Πατριάρχη», του «Μωραΐτη»... και όλα έχουν έναν συμπαγικό προορισμό, ή μήπως δεν έχουν; Πάντως ως αφουγκραζόμαστε αυτό που μας αποκαλύπτουν οι ποιητές:

«Από τα ρήγματα του χτες να βγαίνουν γαρίφαλα».⁸

ΥΓ: «Μαμά αυτή η ματωμένη σημαία είναι το αποτύπωμα της εισβολής του τανκς από την Πύλη του Πολυτεχνείου στις 17 Νοεμβρίου του 1973, εκείνη τη νύχτα σκοτώθηκαν φοιτητές όπως οι Διομήδης Κομνηνός, Ιωάννης Μικρόνης, Βασιλική Μπεκιάρη, Γιώργος Τσαρούχας, Έλενα Αντζελόνη, Κώστας Γεωργάκης, Μάρκος Καραμανή... κι εκείνη ως μάνα έκλαιγε σε κάθε όνομα σε κάθε στιγμή της αφήγησης...». Επίσκεψη στη Γιορτή επετείου του Πολυτεχνείου 1977... από τα ρήγματα βγαίνει αγάπη!

ΑΝΑΦΟΡΕΣ:

1. Δημήτρης Ελευθεράκης, *Φρέαρ*, 16/9/2019.
2. «Νίκος Μπελογιάννης (1951-2020) ένας μη παρωπιδοφόρος αριστερός», Γιάννης Καλογήρου 31/10/2020.
3. «Η Ζωή στις Φοιτητικές Εστίες», 16/1/1978, *Δημοκρατικός Αγώνας*.
4. *Μικρογραφίες βιβλία από τη φυλακή*, εκδόσεις Καλειδοσκόπιο, 2006.
5. «Ιστορική Αίσθηση» Μ. Δομνίκη, Α. Δόντη, Θ. Δουκάκης, Μ. Κασμάτη, Χ. Κατάμη, Θ. Κατσανούλη, Ι. Κοκκάλη, Χ. Μανιατάκου. Υπεύθυνοι: Δ. Ελευθεράκης Φιλολόγος, Α. Καρτάλης, Διευθυντής «Σχολή Μωραΐτη», 12/4/2013.
6. Τόμοι που εκδόθηκαν από τις εκδόσεις Πατάκη. Θα κυκλοφορήσει προσεχώς η νέα συλλογή του Δ. Ελευθεράκη, *Άσπρα Μήλα*, εκδ. Πατάκη.
7. «Φοινικιά» του Δ. Ελευθεράκη από την αναμενόμενη συλλογή *Άσπρα μήλα*.
8. Μήνυμα του Οικουμενικού Πατριάρχη Βαρθολομαίου στα θυρανοίξια του ναού Αγίου Δημητρίου και των ισαποστόλων Κωνσταντίνου και Ελένης στο χωριό Μπελογιάννης το 1996, *Ελευθεροτυπία*, 19/8/2000.

> Συνέχεια από τη ΣΕΛ. 1

Καταλαβαίναμε τις γιορτές ξεδεύοντας χρήματα, για πράγματα που πολλές φορές μας ήταν περιττά, κάνοντας δώρα που επιδείκνυαν την οικονομική μας ανωτερότητα, πηγαίνοντας εκδρομές σε τόπους άγνωστους και μακρινούς. Ενώ το κατ' εξοχήν πνεύμα των Χριστουγέννων ήταν άλλο: Να βοηθήσουμε τους συνανθρώπους μας, να δείξουμε την αγάπη μας σε συγγενείς, φίλους, αλλά και σε ανθρώπους που χρειάζονται τη βοήθειά μας.

Μήπως λοιπόν η πανδημία μας προσφέρει την ευκαιρία να αναθεωρήσουμε τις απόψεις μας, τη στάση ζωής μας;

Ας προσπαθήσουμε φέτος να είμαστε περισσότερο κοντά στον συνάνθρωπό μας, ας βοηθήσουμε –με όποιον τρόπο μπορούμε και μας επιτρέπεται– όποιον μας έχει ανάγκη. Ακόμα και ένα τηλεφώνημα μπορεί να δώσει χαρά, να βελτιώσει τη διάθεση ανθρώπων κοντινών μας που περνούν αυτή τη δοκιμασία μόνοι.

Σίγουρα ο κάθε Δήμος που κατοικούμε έχει κοινωνικό παντοπωλείο, μεριμνά για ανθρώπους αδύναμους οικονομικά. Ας προσφέρουμε κάτι εκεί. Κάνοντας μια βόλτα, που θα κάνει καλό και στην υγεία μας, ας προσφέρουμε αυτό που μπορούμε, όσο μικρό κι αν είναι αυτό. Σίγουρα κάθε Δήμος μεριμνά για τα αδέσποτα, ας θυμηθούμε και ας βοηθήσουμε και αυτά. Και ας το κάνουμε χωρίς τυμπανοκρουσίες, χωρίς να περιμένουμε επιβράβευση. Είμαι σίγουρη ότι το ίδιο θα μας ικανοποιήσει.

Και φυσικά ας μην ξεχνάμε τα σωματεία μας. Μας χρειάζονται, αυτή τη δύσκολη εποχή που διανύουμε. Ας τακτοποιήσουμε τις συνδρομές μας διαδικτυακά, ας προσφέρουμε από το υστέρημά μας για τους ανθρώπους που συντηρούν τα σωματεία. Πιστεύω ότι έτσι θα καταλάβουμε καλύτερα το μήνυμα των Χριστουγέννων.

Και μια και είπαμε για τα σωματεία μας, να σας θυμίσω και τη συνδρομή σας στον Πολίτη. Βλέπετε η εφημερίδα στηρίζεται αποκλειστικά στις δικές σας συνδρομές, στη δική σας ενίσχυση.

Όσο για τις ώρες στο σπίτι, ας ασχοληθούμε με πράγματα που μας ευχαριστούν. Ας ακούσουμε μουσική, ας δούμε ταινίες, ντοκιμαντέρ, ας διαβάσουμε βιβλία. Όλα αυτά θα «ανοίξουν» το πνεύμα μας, τους ορίζοντές μας. Και μην ξεχνάτε ότι μας δίνεται μια ευκαιρία να ανακαλύψουμε «ταλέντα» μας! Να ασχοληθούμε με πράγματα που ο ρυθμός της ζωής μας δεν μας επέτρεπε να το κάνουμε.

Λυπάμαι που φέτος δεν θα γίνει η γιορτή στο βιβλιοπωλείο «Μαγειρέψτε κι ελάτε». Ήταν μια ευκαιρία να βρεθούμε, να ανταλλάξουμε ευχές, να πούμε δυο κουβέντες παραπάνω. Όμως ας είμαστε καλά, ας προσέχουμε την υγεία μας –τόσο για μας όσο και για τους δίπλα μας– και του χρόνου θα κάνουμε μια μεγάλη γιορτή, από το πρωί μέχρι το βράδυ, θα χορέψουμε, θα διασκεδάσουμε και θα θυμόμαστε τη φετινή χρονιά σαν ...ένα κακό όνειρο!

Καλά Χριστουγέννα μέσα από την καρδιά μου. Προσέξτε τον εαυτό σας, την υγεία σας, ώστε τα Χριστούγεννα του 2021 να είμαστε όλοι μαζί!

Π. Τσουκάτου

ΘΑΝΑΣΗΣ Ν. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ

ΑΙΜΙΛΙΟΣ
ΚΟΜΠΟΠΟΥΛΟΣΡΩΜΙΟΣ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΗΣ ΗΘΟΠΟΙΟΣ
ΚΑΙ ΣΚΗΝΟΘΕΤΗΣ

Πρόλογος: Γιάννης Θ. Δεμιρτζόγλου

ελληνοτουρκικά

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΟΠΤΣΟΓΛΟΥ

Στέιτ Ντιπάρτμεντ (σε έκθεση) προς το Κογκρέσο: Δεν αναγνωρίζονται τα 10 ναυτικά μίλια εναέριου χώρου της Ελλάδας

Έντονο προβληματισμό, αρκετά ερωτηματικά ως και ευρύτερη ανησυχία προκάλεσε σε πολιτικούς και στρατιωτικούς κύκλους στην Αθήνα η έκθεση του Στέιτ Ντιπάρτμεντ προς το Κογκρέσο, δηλώνοντας «αδύναμο» να προσκομίσει κατάλογο των παραβατικών ενεργειών της Τουρκικής Αεροπορίας αφού –όπως αναφέρει– η Ελλάδα και οι ΗΠΑ «δεν έχουν την ίδια θέση ως προς το εύρος του εθνικού εναερίου χώρου», που για την Ελλάδα είναι από το 1931 στα 10 ν.μ., αλλά για την Τουρκία και τις ΗΠΑ είναι στα 6 ν.μ. (δηλαδή όσο τα ελληνικά χωρικά ύδατα).

Στην έκθεση επισημαίνεται ότι οι δύο χώρες θα πρέπει να αποφεύγουν τις προκλητικές ενέργειες και να διευκολύνουν την κατάσταση στο πλαίσιο της Ατλαντικής Συμμαχίας.

Τη σχετική εισήγηση και θέσεις παρέλαβαν οι επικεφαλής των επιτροπών Εξωτερικών και Άμυνας της Βουλής και της Γερουσίας. Οι συντάκτες της έκθεσης αναφέρουν, πως οι λόγοι, που δεν τους επιτρέπουν να παρουσιάσουν κατάλογο με τις τουρκικές παραβιάσεις είναι οι εξής:

«Η Ελλάδα διεκδικεί έναν εναέριο χώρο που εκτείνεται έως και 10 ναυτικά μίλια από την ακτογραμμή της και χωρικά ύδατα έως 6 ναυτικά μίλια. Σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο, ο εναέριος χώρος μιας χώρας συμπίπτει με τα χωρικά ύδατα. Έτσι, οι Ηνωμένες Πολιτείες αναγνωρίζουν έως και 6 ναυτικά μίλια εναερίου χώρου της Ελλάδας, σύμφωνα με τα χωρικά ύδατά της. Επομένως, η Ελλάδα και οι Ηνωμένες Πολιτείες δεν συμμερίζονται την ίδια άποψη σχετικά με την έκταση του εναερίου χώρου της Ελλάδας.

«Η Ελλάδα και οι γείτονές της δεν συμφώνησαν για οριοθέτηση συνόρων στις περιοχές όπου επικαλύπτονται τα νόμιμα θαλάσσια δικαιώματά τους. Η έλλειψη τέτοιας οριοθέτησης σημαίνει ότι δεν υπάρχει σαφήνεια ως προς την έκταση των χωρικών υδάτων της Ελλάδας και του αντίστοιχου εναερίου χώρου σε αυτές τις περιοχές, καθιστώντας αδύνατη οποιαδήποτε αξιολόγηση των συνολικών παραβιάσεων του εναερίου χώρου της Ελλάδας».

Το εξαγόμενο συμπέρασμα από την έκθεση του Στέιτ Ντιπάρτμεντ, η οποία αναδεικνύει μία σοβαρή αντίφαση της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής στην αντιπαράθεση με την Τουρκία είναι ότι ενώ η Ελλάδα κρατά τα χωρικά της ύδατα στα 6 μίλια, οριοθετεί τον εναέριο χώρο της στα 10 μίλια από τις ακτές – και κατηγορεί την Τουρκία ότι τον παραβιάζει.

Ως εκ τούτου, η Ελλάδα πρέπει να επεκτείνει τα χωρικά της ύδατα τουλάχιστον στα 10 ναυτικά μίλια, ή να περιορίσει τον εναέριο χώρο της στα 6 μίλια, για να βρίσκεται «εν δικαίω» στην αντιπαράθεση με την Τουρκία και να έχουν βάση οι συνεχείς καταγγελίες της για παραβιάσεις του εναερίου χώρου της από τουρκικά αεροσκάφη!

Τέλος, οι Αμερικανοί αναλυτές ενθαρρύνουν Αθήνα και Άγκυρα να επιλύσουν με ειρηνικό τρόπο τα εκκρεμή διμερή ζητήματα, αποφεύγοντας τις προκλητικές ενέργειες, ώστε να σταθεροποιηθεί η κατάσταση στην ευρύτερη περιοχή και να διευκολυνθεί η συνεργασία των δύο κρατών στο ΝΑΤΟ.

Αμυντικός άξονας Ελλάδας, Ισραήλ και Κύπρου – Και η Αίγυπτος θέλει αμυντική συμφωνία

Ελλάδα, Ισραήλ και Κύπρος συμφώνησαν μέσω των υπουργών Άμυνας να εντείνουν τη στρατιωτική συνεργασία, ξεκινώντας με δημιουργία ενός αμυντικού άξονα με δυνάμεις ειδικά προετοιμασμένες, για να ενισχύσουν την ασφάλεια στην Α. Μεσόγειο.

Ο υπουργός Άμυνας του Ισραήλ, Μπένι Γκάντς, δήλωσε επίσης ότι συμφωνήθηκε κατά τη διάρκεια συνομιλιών στη Λευκωσία να «προωθηθεί η βιομηχανική συνεργασία μεγάλης κλίμακας που θα ενισχύσει τις αμυντικές μας ικανότητες και θα δημιουργήσει χιλιάδες θέσεις εργασίας και για τις τρεις οικονομίες».

Οι τρεις χώρες έχουν δημιουργήσει στενούς δεσμούς εν μέσω περιφερειακής έντασης στην Ανατολική Μεσόγειο για τα δικαιώματα εκμετάλλευσης υπεράκτιων αερίων και είναι εταίροι σε ένα έργο μεταφοράς φυσικού αερίου από πεδία στα ύδατα του Ισραήλ και δυνητικά άλλων εθνών μέσω ενός υποθαλάσσιου αγωγού στην ηπειρωτική Ευρώπη. Την ίδια στιγμή ο πρόεδρος της Αιγύπτου Αλ Σίσι υλοποίησε μια σημαντική επίσκεψη στην Ελλάδα, αναζητώντας ουσιαστικά την πιθανή είσοδο της χώρας του σε αυτόν τον άξονα, αφού ο ίδιος γνωρίζει ότι ο Τούρκος πρόεδρος ετοιμάζει πρόκληση στην Α. Μεσόγειο πιθανόν πολυεπίπεδη και σοβαρών διαστάσεων.

Ο πρόεδρος Ερντογάν είχε επικρίνει την Αίγυπτο για την υποστήριξη της στον στρατηγό Χαφτάρ έναντι της Τρίπολης, η οποία υποστηρίζεται από την Τουρκία στον εμφύλιο της Λιβύης.

Φτιάχνει στρατό από καμικάζι μη επανδρωμένων αεροσκαφών (drones) η Άγκυρα

Τα τελευταία δύο χρόνια το πρόγραμμα drones της Τουρκίας έχει διογκωθεί, με την Ελλάδα να ακολουθεί από πολύ πίσω. Το τουρκικό πρακτορείο ειδήσεων Anadolu μετέδωσε ότι ο στρατός της Τουρκίας αναμένεται να παραλάβει 500 drones-καμικάζι που μπορούν να λειτουργήσουν τόσο αυτόνομα όσο και σε σμήνος. Τα drones Kargu-2 διαθέτουν υψηλό επίπεδο «νοημοσύνης», ενώ η δυνατότητα να επιχειρούν σε σμήνος αναβαθμίζει την τουρκική επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα σε ακόμη υψηλότερο επίπεδο.

Παράλληλα στον τομέα της εγχώριας παραγωγής, από το τέλος του 2017 έως σήμερα ο στόλος των μη επανδρωμένων αεροσκαφών Bayraktar TB2 υπερδιπλασιάστηκε από

περίπου 38 σε 94, τα μισά από τα οποία πιστεύεται ότι είναι οπλισμένα.

Τα TB2 Bayraktar έχουν συγκεντρώσει περισσότερες από 100.000 ώρες λειτουργίας πτήσης σε λίγο λιγότερο από τέσσερα χρόνια, μια ένδειξη για το πόσο σημαντικά είναι τα συγκεκριμένα αεροσκάφη για τους Τούρκους στρατιωτικούς αξιωματούς. Ακόμη, ο στόλος των επίσης τουρκικών Anka έχει αυξηθεί σε περίπου 30.

Τα δύο μοντέλα μη επανδρωμένων αεροσκαφών βρίσκονται στην υπηρεσία του τουρκικού στρατού, της τουρκικής αεροπορίας, της τουρκικής χωροφυλακής, του τουρκικού Εθνικού Οργανισμού Πληροφοριών και της Γενικής Διεύθυνσης Ασφάλειας της Τουρκίας.

Οι δύο τουρκικές εταιρείες παραγωγής drone, η Baykar Makina και η Turkish Aerospace Industries, παρουσίασαν πριν από λίγο καιρό ακόμα δύο νέα μεγάλα μη επανδρωμένα αεροσκάφη, το Ακιντζί και το Ακσουνγκούρ, αντίστοιχα. Η Ελλάδα διαθέτει δύο ισραηλινά μη επανδρωμένα αεροσκάφη Heron που αποκτήθηκαν με χρονομίσθωση από τις ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις με το ελληνικό οπλοστάσιο να διαθέτει περίπου 15 drones συνολικά.

(Και) Μη επανδρωμένα πολεμικά πλοία θα αναπτύξει στη Μεσόγειο η Τουρκία

Ειδική μνεία γίνεται στον ρουμανικό, ρωσικό και αγγλικό τύπο για τα μη επανδρωμένα πολεμικά πλοία που έφτιαξε η Τουρκία.

«Κίνδυνος στη Μαύρη Θάλασσα!» τιτλοφορείται το άρθρο του Οβιντίου Ντρουγκάλ στη σοβαρή ρουμανική εφημερίδα *Evenimentul Zilei*.

Σύμφωνα με το δημοσίευμα, αφού τα τουρκικά μη επανδρωμένα πολεμικά αεροσκάφη άλλαξαν τη μοίρα των πο-

λέμων στη Λιβύη και το Ναγκόρνο-Καραμπάχ, ο Ερντογάν ετοίμασε μια έκπληξη για ολόκληρο τον κόσμο. Τα μη επανδρωμένα πολεμικά πλοία. Όπως αναφέρεται, τέτοια μη επανδρωμένα πλοία, γνωστά ως AUSV (Armed Unmanned Surface Vehicle), θα αναπτυχθούν στη Μεσόγειο τον επόμενο μήνα.

Το μη επανδρωμένο πλοίο κατασκευάστηκε από τον τουρκικό στρατό στα ναυπηγεία της Ares, σε συνεργασία με τη Meteksan Defense Industry.

Το AUSV μπορεί να φτάσει ταχύτητες 65 km/h. Ο κατασκευαστής αναφέρει ότι το νέο πολεμικό πλοίο μπορεί να «χρησιμοποιηθεί ως πλήρως αυτόνομο όχημα». Το AUSV θα είναι εξοπλισμένο με σύστημα πυραύλων 70 mm καθοδηγούμενο με λέιζερ, καθώς και πυραύλους μεγαλύτερης εμβέλειας, της τουρκικής εταιρείας Roketsan.

Την ίδια ώρα η βρετανική εφημερίδα *Express* αναφέρει ότι τα τουρκικά ναυπηγεία ARES και METEKSAN είναι έτοιμα να παράγουν και άλλα AUSV.

Σύμφωνα δε με ρωσικά δημοσιεύματα, δεν υπάρχει καμία εγγύηση ότι οι νέοι «πειρατές» του Ερντογάν δεν θα επιτεθούν στη Μαύρη Θάλασσα, καθώς οι Τούρκοι φαίνεται να είναι όλο και περισσότερο αποφασισμένοι να αμφισβητήσουν τη ρωσική ηγεμονία στον Καύκασο.

τα σωματεία μας

ΕΣΤΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΓΡΑΦΕΙΩΝ: Αμφιτρίτης 28, Π. Φάληρο, Τηλ.: 2109820901, 2109832243, Fax: 2109813456,
http://www.estiakon.org, e-mail: estiakon@otenet.gr, Τηλ. Γηροκομείου: 2291037816, 2291037819, 2291040826 Fax:
2291037817. Τα Γραφεία λειτουργούν καθημερινά Δευτέρα-Πέμπτη 8:30-12:30 -14:30-16:30 & Παρασκευή 9:00-15:00.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΥ

Περιλαμβάνονται οι προσφορές και τα γεύματα που έγιναν από 16/10/2020 έως 15/11/2020

Προσέφεραν οι παρακάτω φιλογενείς κυρίες και κύριοι:
Νίκη Καρμάν στη μνήμη Ανδρομάχης Χρηστίδου **1000 €**
200 €

Ιωάννης Καραγιαννόπουλος στη μνήμη της αιμνήστου μητέρας του Αικατερίνης με τη συμπλήρωση τριετίας από τον θάνατον της, Χάρης Καραγιαννόπουλος στη μνήμη της αιμνήστου μητέρας του Αικατερίνης με τη συμπλήρωση τριετίας από τον θάνατον της, Vasil Liaze Οδύσσεια Ξανάκη στη μνήμη Αναστασίου Τσολακίδη **20 €**

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ

Στη μνήμη ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ: Οικογ. Δημητρίου Φαλτάιτς **25 €**, Κιοσέογλου Γλυκερία **10 €**, Θεοδωρίδου Στέλλα **10 €**, Ζαμάτογλου Ράλλης **10 €**, Πασχαλίδου Αναστασία **10 €**, Γιαμπαντζιογλου Ιωάννης **10 €**

ΠΑΡΑΘΕΣΕΙΣ ΓΕΥΜΑΤΩΝ

Παρέθεσαν γεύματα με την προσφορά ποσών:

450 € Η κα Ρούλα Ωραιοπούλου, στη μνήμη του πατέρα της Λουκά Ωραιοπούλου, την Κυριακή, 18/10/2020

500 € Η κα Παναγιώτα Γρηγοριάδου στη μνήμη του συζύγου της Κωνσταντίνου, την Τετάρτη 28/10/2020.

500 € Οι κυρίες Άννα Μαρία και Χριστίνα Ασιλάνογλου στη μνήμη του συζύγου και πατέρα τους Αυγερινού Ασιλάνογλου, την Κυριακή, 8/11/2020.

500 € Η κα Βασιλική Ιωαννίδου στη μνήμη του συζύγου της Δημητρίου Ιωαννίδη (ΓΙΟΥΒΟ) αντί 40ήμερου μνημόσυνου, τη Δευτέρα, 9/11/2020.

400 € Οι κ.κ. Ανάργυρος Σοφιάδης, Εύα Φίκου και Μάγδα Θωμάδου στη μνήμη της θείας τους Άννας Μανόλογλου αντί 40ήμερου μνημόσυνου, την Τρίτη, 10/11/2020.

500 € Ο κος Μιχαήλ Φραντζεσκάκης στη μνήμη της συζύγου του Ρέας Φραντζεσκάκη, το Σάββατο, 14/11/2020.

Σύνολο Εισπράξεων: 4.545

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΣΕ ΕΙΔΟΣ

Η κα Σοφία Παπαδοπούλου προσέφερε υγειονομικό υλικό. Ο κος Μιχάλης Μηναδάκης, Γενικός Διευθυντής του Ξενοδοχείου CAPE SOUNIO RESORT, προσέφερε ποσότητα από τρόφιμα και φρούτα.

ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΑΜΑΞΙΔΙΟΥ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΚΙΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Η Πρόεδρος Κοινωνικής Στήριξης αγαπητή σε όλους κα Αναστασία Τσιακάλου, φρόντισε για μία ακόμη φορά, να μας παραδοθεί ένα αμαξίδιο για άτομα με κινητικά προβλήματα, πολύτιμο εργαλείο για το γηροκομείο μας.

Έχουμε επανειλημμένως αναφερθεί για το κοινωνικό έργο της κας Τσιακάλου, τη συνεχή στήριξη και ενδιαφέρον της, προς το Ίδρυμά μας. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εστίας Κωνσταντινουπόλεως την ευχαριστεί από καρδιάς και της εύχεται υγεία και δύναμη για να συνεχίσει το θεάρεστο κοινωνικό έργο της.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΔΩΡΕΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΜΑΣ

Κύριος που επιθυμεί την ανωνυμία του, προσέφερε το ποσό των **50.000 €** για τις λειτουργικές ανάγκες του Ίδρυμάτος μας. Στην εποχή της πανδημίας που διανύουμε, με τις ιδιαίτερες δεσμεύσεις που συνοδεύονται από οικονομικές δυσκολίες, η εν λόγω δωρεά ενισχύει σημαντικά τις προσπάθειες που γίνονται για τη διατήρηση του γηροκομείου μας στο επίπεδο που του αρμόζει. Το γεγονός ότι προέρχεται από ΚΥΡΙΟ που επιθυμεί την ανωνυμία του, αναδεικνύει το μέγεθος της φιλανθρωπίας που τον διακατέχει. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εστίας Κωνσταντινουπόλεως ευχαριστεί από καρδιάς τον δωρητή, του εύχεται υγεία και να έχει την ευλογία του Θεού!

ΘΛΙΨΗ ΓΙΑ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΑΜΠΑΝΑΡΟΥ

Η Εστία Κωνσταντινουπόλεως συμμετέχει στη θλίψη για τον θάνατο του Δημήτρη Καμπανάρου, εξαιρετού ανθρώπου, επιστήμονα και Διευθυντή της Νέας Θάλπης. Ο Δημήτρης Καμπανάρους είχε πάθος με το έργο που επιτελούσε και είχε αφιερώσει τη ζωή του σε αυτό. Το νοσηλευτικό και λοιπό προσωπικό του γηροκομείου μας, διατηρεί νωπές τις μνήμες για την άριστη εκπαίδευση και σεμινάρια που έτυχε το 2018 από τον εκλιπόντα. Η Εστία Κωνσταντινουπόλεως εκφράζει τα θερμά της συλλυπητήρια στην οικογένεια του Δημήτρη Καμπανάρου και της Νέας Θάλπης.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΣΤΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΜΑΣ

Είναι αυτονόητο ότι, πέραν της προστασίας των φιλοξενούμενων μας από την πανδημία, οφείλουμε να συγκρατήσουμε την απειλή της ψυχικής υγείας των, λόγω του εγκλεισμού, έλλειψης δραστηριοτήτων και ψυχαγωγικών εκδηλώσεων, κάτι που ήταν πολύ σύνθετο στη δομή μας. Προς τούτο, εντός των πλαισίων του πρωτοκόλλου, ξεκινήσαμε εβδομαδιαία προβολή ελληνικών ταινιών με διασκεδαστικό περιεχόμενο, στην Κεντρική Αίθουσα, η οποία διαθέτει την κατάλληλη υλικοτεχνική υποδομή. Στη συνέχεια, αντί του καθιερωμένου φαγητού προσφέρουμε πίτσα με μπίρα, συνοδεία μουσικής, όπου δίνεται η δυνατότητα χορού στους θαμώνες του Ίδρυματος. Με την αφορμή αυτή, δημιουργείται μια ενδιαφέρουσα δραστηριότητα, η οποία βγάζει τους φιλοξενούμενους μας από τα τετριμμένα.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΖΑΠΠΙΔΩΝ
Ε.Ι. 1937
ΕΛΛΗΝΟΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

Αγαπητά μέλη και φίλες του Συλλόγου μας, Λόγω των υγειονομικών μέτρων που πρέπει να τηρούμε, με αίσθημα ευθύνης δυστυχώς δεν θα είμαστε, όπως πάντα, κοντά σας τις γιορτές. Ευχόμαστε και προσδοκούμε να συναντηθούμε σύντομα και σας ευχόμαστε Καλά Χριστούγεννα και ευτυχισμένο το Νέο Έτος, πρωτίστως με υγεία, αγάπη και ειρήνη.

Με πολύ φιλικούς χαιρετισμούς
Εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου
Η Πρόεδρος **Η Γενική Γραμματέας**
Αιμιλία Θεμοπούλου **Αικατερίνη Μπάχλα-Πετρακίδη**

ΨΗΦΙΣΜΑ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Ζαππίδων μόλις πληροφορήθηκε με μεγάλη θλίψη την αποδημία της αποφοίτου Ζαππείου, καθηγήτριας στη μητέρα Σχολή και πρώην προέδρου του Συλλόγου Αποφοίτων Ζαππείου στην Κωνσταντινούπολη

ΒΙΚΤΩΡΙΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΟΥ ΠΑΠΑΛΟΥΚΑ

αποφάσισε :

1. Να εκφράσει τα θερμά του συλλυπητήρια προς τους οικείους της.
2. Να δημοσιευθεί το παρόν στον τύπο.

Για το Δ.Σ. του Συλλόγου Ζαππίδων
Η Πρόεδρος **Η Γενική Γραμματέας**
Αιμιλία Θεμοπούλου **Αικατερίνη Μπάχλα-Πετρακίδη**

ΝΕΟΣ ΚΥΚΛΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ

ΨΗΦΙΣΜΑ

(18/10/2020)

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Νέου Κύκλου Κωνσταντινουπολιτών πληροφορήθηκε με βαθύτατη θλίψη, σήμερα για την εις Κύριον εκδημία του:

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΜΑΖΑΡΑΚΗ

Προέδρου επί πολλών ετών του Νέου Κύκλου και της Ένωσης Κωνσταντινουπολιτών
Το Δ.Σ. εις ένδειξη τιμής προς τον εκλιπόντα των μέγιστων υπηρεσιών που έχει προσφέρει πολλές δεκαετίες στους Κωνσταντινουπολίτες:

1. Να εκφράσει τα θερμά του συλλυπητήρια προς τους οικείους του.
2. Να προβεί σε προσφορά στη μνήμη του υπέρ της κοινωνικής αλληλεγγύης.
3. Το Πνευματικό Κέντρο Κωνσταντινουπολιτών που υπήρξε σε σημαντικό βαθμό έργο του να παραμείνει κλειστό την ημέρα της εξοδίου του ακολουθίας με μεσίστιες τις σημαίες του.
4. Να δημοσιευτεί το βιογραφικό και η προσφορά του προς το κοινό των Κωνσταντινουπολιτών.

E-MAIL & SITE: **ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ**
ekdoseis.tsoukatou@yahoo.gr
www.tsoukatou.gr

ΑΓΟΡΑΖΩ ΑΚΙΝΗΤΕΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΕΣ
ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ
Καμπούρης Χρήστος
Τηλ. 6983510450

ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ για ΔΩΡΕΕΣ: Alpha Bank IBAN: GR 5501401920192002002003370

Με την κατάθεση των δωρεών παρακαλούνται οι δωρητές να δηλώνουν στην τράπεζα τα ακριβή στοιχεία τους και παράλληλα να ενημερώνουν τα γραφεία μας στο 210 9820901.

τα σωματεία μας

www.tsoukatou.gr

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΕ
ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΕ
ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟΕ
ΚΑΙ ΦΙΛΑΘΛΗΤΙΚΟΕ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ "ΓΑΛΑΤΑ"
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Ευχόμαστε στα μέλη και τους φίλους του Συνδέσμου μας
Καλά Χριστούγεννα και ένα Ευτυχισμένο,
γεμάτο Υγεία Νέο Έτος, με την ελπίδα το 2021
να εκπληρώσει όλες τις επιθυμίες μας.

ΑΝΑΒΟΛΗ ΓΕΝ. ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

Λόγω των υγειονομικών μέτρων εξαιτίας της πανδημίας του
κορονοϊού, η Εκλογοαπολογιστική Συνέλευση που επρόκειτο
να γίνει τον Οκτώβριο 2020, μετατίθεται το 2021 και σε ημε-
ρομηνία που θα το επιτρέψουν οι συνθήκες.
Μέχρι την εκλογή της νέας Διοίκησης, παραμένει στα καθή-
κοντά του το παρόν Διοικητικό Συμβούλιο, που αποτελείται
από τους:

Πρόεδρος: **Ντόρα Μαυράκη**
Αντιπρόεδρος: **Ρίτα Λουδάρου**
Γεν. Γραμματέας: **Θεόδωρος Τσαμούρης**
Ειδική Γραμματέας: **Τόνια Λιακέα**
Ταμίας: **Θεοδώρα Φωτογιαννοπούλου**
Δημ. Σχέσεων: **Ρούλα Χατζηνούσκα**
Σύμβουλοι: **Σωτήρης Ιγνατιάδης, Σούλα Συνοδινού**

ΕΠΕΤΕΙΑΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

Το 2021 ο Σύνδεσμος μας συμπληρώνει 30 χρόνια από την
ίδρυσή του στην Αθήνα.
Με την ευκαιρία αυτή εκδώσαμε Επετειακό Ημερολόγιο, το
οποίο δεν πρέπει να λείπει από τα σπίτια σας. Προμηθευό-
μενοι το Ημερολόγιο ενισχύεται τον Σύνδεσμο για να συνε-
χίσει αυτήν τη μακρόχρονη προσφορά του.
Για την προμήθειά του μπορείτε να απευθύνεστε στους:
Ντόρα Μαυράκη: 210.894.6429 – 693.8748.867
Ρούλα Χατζηνούσκα: 210.9340.699
Θεοδώρα Φωτογιαννοπούλου: 210.9598.956 – 694.5881.246

Η ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΣΑΣ

Η συνδρομή στον Σύνδεσμο παραμένει 20 € κατ' έτος. Όπως
γίνεται κατανοητό, αυτή την περίοδο η συνδρομή σας είναι
το μόνο έσοδο του Συνδέσμου, για να καλύπτουμε τις δαπά-
νες των παγίων και των βοηθημάτων προς τους αναξιοπα-
θούντες συμπολίτες μας.
Γι' αυτό σας παρακαλούμε να καταβάλλετε τη συνδρομή σας
εγκαιρώς.
Για τη συνδρομή και τις ενισχύσεις σας μπορείτε να απευθύ-
νεστε στους: Ντόρα Μαυράκη: 210.894.6429 – 693.8748.867,
Θεοδώρα Φωτογιαννοπούλου: 210.9598.956 – 694.5881.246,
Ο Λογαριασμός μας στην ALPHA BANK
IBAN: GR62 0140 2590 2590 0210 1176 591

ΔΩΡΕΕΣ

Για τους σκοπούς του Συνδέσμου προσέφεραν:

Παναγιώτης Παύλεπτις **1.000 €**, Σούλα Συνοδινού **80 €**, Su-
permarket ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ **60 €**, Μάγδα Αρμάο **50 €**, Μαρία
Γαληνού **50 €**, Τόνια Λιακέα **20 €**, Γιάννης Παναγιωτίδης **20 €**,
Θεόδωρος Τσαμούρης **20 €**, Ντόρα Μαυράκη **20 €**, Ευφη-
μία Λόη **20 €**, Ρίτα Λουδάρου **20 €**, Ελένη Ντομπρίλα **20 €**,
Θεοδώρα Φωτογιαννοπούλου **20 €**, Σωτήρης Ιγνατιάδης **20 €**,
Ρούλα Χατζηνούσκα **10 €**, Γιάννης Μιχάλογλου **10 €**, Ανα-
στάσιος Νάγιας **10 €**.

Το Δ.Σ. ευχαριστεί θερμά

ΤΡΟΠΟΙ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Στα γραφεία μας (Μαυρομικλή 84 & Καλλιδρομίου) Δευ-
τέρα-Τετάρτη-Σάββατο 9.00-15.00 και Τρίτη-Πέμπτη-Πα-
ρασκευή 9.00-20.00, με εισπράκτορα μετά από τηλεφω-
νική συνεννόηση, με ταχυδρομική επιταγή, σε τράπεζα.
ΕΘΝΙΚΗ: 110/936221-54

Ένωσης Κωνσταντινουπολιτών

ΨΗΦΙΣΜΑ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ενώσεως Κωνσταντινουπο-
λιτών, μόλις πληροφορήθηκε τον θάνατο του αείμνηστου
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΜΑΖΑΡΑΚΗ
επί σειρά ετών Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου της
Ενώσεως και πρωτοστάτη της ανέγερσης του Πνευματι-
κού Κέντρου, συνήλθε εκτάκτως και αποφάσισε ομόφωνα:

1. Να εκπροσωπηθεί στη νεκρώσιμο ακολουθία.
2. Να κατατεθεί στεφάνι επί της σορού.
3. Να κυματίζουν μεσίστιες οι σημαίες και να παραμείνει
κλειστό το Πνευματικό Κέντρο κατά τη διάρκεια της εξο-
δίου ακολουθίας .
4. Να σταλεί συλλυπητήριο επιστολή στην οικογένεια του
εκλιπόντος.
5. Να δημοσιευθεί το παρόν ψήφισμα στο Ενημερωτικό
μας Έντυπο και στον Κωνσταντινουπολίτικο Τύπο.

Αθήνα, 18 Οκτωβρίου 2020

Η Πρόεδρος **Ο Γεν. Γραμματέας**
Ελένη Αναπινιώτη **Φώτιος Γιαννακάκης**

Σύνδεσμος Κεντριχιάδων

ΨΗΦΙΣΜΑ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου Κεντριχιάδων μό-
λις πληροφορήθηκε τον θάνατο της προσφιούς καθηγή-
τριας του Κεντρικού Παρθεναγωγείου
ΒΙΚΤΩΡΙΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΟΥ - ΠΑΠΑΛΟΥΚΑ
συνήλθε εκτάκτως σε συνεδρίαση και αποφάσισε τα εξής:

1. Να σταλεί συλλυπητήρια επιστολή στην οικογένεια της
εκλιπούσης.
2. Να κατατεθεί εις μνήμην της χρηματικό ποσό προς ενί-
σχυση του Προγράμματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης
της Ο.Ο.Μ.Κω.
3. Να δημοσιευθεί το παρόν στον τύπο.

Το Δ.Σ.

Ευχόμαστε σε όλα τα Μέλη, τους Φίλους και τις Φίλες μας
Καλά Χριστούγεννα με υγεία, οικογενειακή θαλπωρή και
αγάπη. Να έχουμε υπομονή και όλοι μαζί με προσπάθεια και
αισιοδοξία να κάνουμε ό,τι καλύτερο μπορούμε για τους εαυ-
τούς μας και τους συνανθρώπους μας. Καλή αντάμωση στον
Καινούργιο Χρόνο!!! **ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΑ!**
Για το Δ.Σ.

Η Πρόεδρος **Η Γεν. Γραμματέας**
Όλγα Χάρτμαν **Μαρία Πετλορέντζου**

Σωματείο Ελλήνων Υπηκόων
Απελαθέντων εκ Τουρκίας

ΨΗΦΙΣΜΑ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Σωματείου Ελλήνων Υπη-
κόων Απελαθέντων εκ Τουρκίας, μόλις πληροφορήθηκε
τον θάνατο του αείμνηστου
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΜΑΖΑΡΑΚΗ
ενεργού μέλους του Σωματείου, συνήλθε εκτάκτως και
αποφάσισε:

1. Να εκπροσωπηθεί στη νεκρώσιμη ακολουθία.
2. Να δοθεί ποσόν υπέρ των απόρων του Σωματείου αντί
στεφάνου
3. Να σταλεί συλλυπητήρια επιστολή στην οικογένεια.
3. Να δημοσιευθεί το παρόν στον Κωνσταντινουπολίτικο
Τύπο.

Αθήνα, 18 Οκτωβρίου 2020

Ο Πρόεδρος **Ο Γεν. Γραμματέας**
Φώτιος Γιαννακάκης **Διονύσιος Αγγελόπουλος**

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΔΙΕΘΝΟΥΣ
ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΠΟΙΗΣΗΣ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗ
του Πρωτοπρεσβύτερου Ποιητή
Γεωργίου Ι. Διαμαντόπουλου

Ο ΔΗΜΟΣ ΘΑΣΟΥ ΚΑΙ Η ΔΗ.ΚΕ.Θ.
ΔΙΟΡΓΑΝΩΝΟΥΝ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ
ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

Διεθνή Διαγωνισμό Ποίησης με θέμα εμπνευσμένο
από το Βραβευμένο ποίημα του «Υπάρχουν Άνθρωποι»

*Δημιουργούμε και εμπνεόμαστε έναν όμορφο κόσμο
με οράματα, αξίες, ιδανικά, καλοσύνη.
Ποίημα με άλλο θέμα θα απορρίπτεται.*

*Η απονομή των βραβείων θα γίνει στο Καλογερικό Θά-
σου με υπεύθυνους του διαγωνισμού
τον Πρόεδρο της ΔΗ.ΚΕ.Θ. κ Γεώργιο Κουτσουμανή
και την Ποιήτρια-Πολιτικό Επιστήμονα
κ. Ανδρομάχη Διαμαντοπούλου.*

ΕΝΑΡΞΗ ΟΡΙΖΕΤΑΙ
Η 11Η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2020
ΚΑΙ ΛΗΞΗ Η 28Η ΜΑΡΤΙΟΥ 2021

*ημέρα συμπλήρωσης ενός έτους από την κοίμηση
του Πρωτοπρεσβύτερου Γεωργίου Διαμαντόπουλου.*

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Τα ποιήματα θα χωρίζονται σύμφωνα με την ηλικία των
Ποιητών: Από 6 έως και 12 ετών (μαθητές Δημοτικού), από
13 έως και 18 ετών (μαθητές Γυμνασίου-Λυκείου) και από
18 και άνω (Ενήλικες).

Οι διαγωνιζόμενοι έχουν δικαίωμα συμμετοχής με ένα
μόνο ποίημα. Κάθε Ποίημα πρέπει να είναι μέχρι 30 στί-
χους όχι παραπάνω. Ο τρόπος έκφρασης μπορεί να είναι
ελεύθερος στίχος ή ομοιοκατάληκτος.

Δεν θα χρειαστούν ψευδώνυμα αλλά τα πραγματικά στοι-
χεία κάθε Ποιητή γραμμένα στο κάτω δεξί μέρος του ποι-
ήματος. (Όνομα, Επίθετο, Ηλικία, Διεύθυνση, Τηλέφωνο,
e-mail).

Το θέμα να είναι εμπνευσμένο από το Βραβευμένο Ποίημα
του Πρωτοπρεσβύτερου Γεωργίου Διαμαντόπουλου
«Υπάρχουν Άνθρωποι» το οποίο παραθέτουμε. Θα γίνουν
δεκτά Ποιήματα μόνο Ανθρωπιστικού Περιεχομένου.

Οι συμμετοχές θα στέλνονται μόνο με e-mail λόγω covid
19 στις διευθύνσεις: andromachi.thassos@yahoo.gr, po-
litismosthassos@yahoo.com

Στα πρώτα βραβεία θα δοθούν μαρμάρινα γλυπτά του θά-
σιου δημιουργού Κωνσταντίνου Λόβουλου, στα δεύτερα
και τρίτα βραβεία πίνακες ζωγραφικής θάσιων δημιουρ-
γών. Σε όλους τους συμμετέχοντες έπαινοι συμμετοχής
και βιβλία.

Ο Δήμος Θάσου και η ΔΗ.ΚΕ.Θ. στηρίζοντας τον Ποιητικό
Διαγωνισμό και θέλοντας να προσφέρουν με τον καλύτερο
τρόπο στην Πολιτιστική Εξέλιξη του Νησιού της Θάσου
αλλά και στη Διεθνή προβολή του μέσω της Τέχνης παρέ-
χει, τη φιλοξενία της Κριτικής Επιτροπής και των πρώτων
βραβευμένων.

παρουσίαση

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Προς τους συνδρομητές

Η, χωρίς ειδοποίηση, αύξηση των ταχυδρομικών τελών, η κατάργηση της διαφορετικής τιμής αποστολής στην Ευρώπη από τις υπόλοιπες χώρες μας αναγκάζει –εάν θέλουμε να συνεχίσουμε να είμαστε βιώσιμοι– να αυξήσουμε τη συνδρομή για το 2021.

Η συνδρομή για τους συνδρομητές εσωτερικού θα παραμείνει για μία ακόμη χρονιά στην ίδια τιμή, ενώ η συνδρομή για το εξωτερικό γίνεται ενιαία, διαμορφώνεται δηλαδή στα 53ευρώ.

ΖΗΤΕΙΤΑΙ για αγορά τάφος στα νεκροταφεία Π. Φαλήρου, Ν. Σμύρνης και Καλλιθέας ανεξαρτήτως θέσεως. Τηλ.: 6942 556001.

ΖΗΤΕΙΤΑΙ κυρία εσωτερική για τη φροντίδα ηλικιωμένης κυρίας, κατοίκου Γλυφάδας, κατά προτίμηση κάτοχο αδείας οδήγησης. Τηλ.: 210 9650135, 6977710739.

ΚΥΡΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΙΣΣΑ, με μεγάλη εμπειρία και συστάσεις, αναλαμβάνει ως οικιακή βοηθός, μαγείρισσα, συνοδός ηλικιωμένων, φύλαξη παιδιών (όχι εσωτερική). Τηλ.: 210 2012975 κ. Αμαλία

Αγίου Αλεξάνδρου 50, Παλαιό Φάληρο
Τηλ.: 210 9828800, 210 9814891
Κιν.: 6944 143133, 6944 242570
www.poimenidi.gr

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ

«ΠΙΣΤΩΦ»

ΤΟ ΓΝΩΣΤΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ, ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ - ΤΑΞΙΜ
τώρα και στο Φάληρο

Θα βρείτε σ' αυτό φροντίδα και ειλικρινή συμπαράσταση

ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ 73Α, Π. ΦΑΛΗΡΟ
ΤΗΛ: 210.98.37.785 και για όλο το 24ωρο
210.98.38.801 - 210.98.28.070

ΕΝΑΣ ΑΝΕΚΤΙΜΗΤΟΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΘΗΣΑΥΡΟΣ

Η ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ
της Ελένης Δ. Καρακάση

ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΕΜΙΡΤΖΗ

Πρωτότυπη, εμπεριστατωμένη και εμβριθής ιστορικοκοινωνιολογική πραγματεία, που κατάρτιστηκε μετά από μακροχρόνια ενδελεχή έρευνα και αναδίφηση στις σχετικές πηγές και φέρει τον τίτλο *Η κατεύθυνση προς τις θετικές επιστήμες των ελληνικών εκπαιδευτηρίων της Κωνσταντινούπολης σε σχέση προς την κοινωνική σύνθεση της Ελληνικής κοινότητας (1860-1960)*, αποτελεί η διδακτορική διατριβή της Κωνσταντινουπολίτισσας Μαθηματικού Ελένης Δ. Καρακάση που υποβλήθηκε στο Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών (Τμήμα Κοινωνιολογίας), υποστηρίχθηκε από την ίδια στις 17-7-2020 και στις 12-10-2020 έγινε η αναγόρευσή της ως διδάκτορα, με βαθμό «ΑΡΙΣΤΑ».

Ρίγη συγκίνησης διακατέχουν τον αναγνώστη, όταν, πριν διατρέξει τις σελίδες αυτού του πονήματος για να εντυφλήσει στο περιεχόμενό του, διαβάσει την αφιέρωση: «Στη μνήμη του παππού μου, Χρηστάκη Ιωαννίδη, του τελευταίου Έλληνα βουλευτή της Κωνσταντινούπολης, που αγωνίστηκε για την προάσπιση των δικαιωμάτων και των συμφερόντων της ελληνικής μειονότητας».

Τις ευχαριστίες σε διάφορα πρόσωπα, που στάθηκαν αρωγοί στις προσπάθειές της για συγκέντρωση και διαχείριση του απαραίτητου επιστημονικού υλικού, ακολουθούν ο πίνακας περιεχομένων, η περίληψη περιεχομένου (στην ελληνική, αγγλική και τουρκική γλώσσα) και η εισαγωγή, όπου εκτίθεται ο σκοπός της διατριβής. Με πλήρη επιστημονική σοβαρότητα, εμβρίθεια, αδιάσειστα τεκμηριωμένη παρουσιάζεται η ιστορική διαδρομή της Ελληνικής μειονότητας της Κων/πολης, από την εποχή του «Τανζιμάτ» (όταν με τα Σουλτανικά Διατάγματα Χαττ-ι-Σερίφ και Χαττ-ι-Χουμαγιούν το 1839 και 1856 αντίστοιχα καθιερώθηκαν η ισονομία και ισοπολιτεία μεταξύ όλων των Οθωμανών υπηκόων).

Από το 1870, με την οικονομική στήριξη πλούσιων φιλεκπαιδευτικών ευεργετών, ιδρύθηκαν αξιόλογα ελληνικά εκπαιδευτήρια, που επηρέασαν σημαντικά την εκπαίδευση του Ελληνισμού και για τούτο δικαιολογημένα χαρακτηρίζεται η εποχή έκδοσης των νόμων του Τανζιμάτ μέχρι την εμφάνιση των πρώτων προβλημάτων μετά το Σύνταγμα του 1908, ως ο «Χρυσός Αιώνας» της ομογενειακής εκπαίδευσης.

Προς εξειδίκευση της νεότερης γενιάς για κάλυψη των εμπορικών αναγκών και στελέχωση των επιχειρήσεων με καταρτισμένα πρόσωπα, έμποροι και βιομήχανοι επιθυμούσαν ο προσανατολισμός των νέων εκπαιδευτηρίων να είναι προς τις θετικές και οικονομικές επιστήμες, δεδομένου ότι μέχρι τότε ήταν κυρίως προσανατολισμένα στην κλασική και ανθρωπιστική παιδεία.

Επισημαίνεται η περιρρέουσα ατμόσφαιρα της ομογένειάς μας, τα προβλήματα που ανέκυψαν από το 1908 (με το Σύνταγμα που περιόριζε τις ελευθερίες των μειονοτήτων), μέχρι τα «Σεπτεμβριανά» (1955) και τις

απελάσεις των Ελλήνων υπηκόων (1964).

Η συγγραφέας αναφέρει ότι η διατριβή της αποτελείται από έξι κεφάλαια αναλύοντας το περιεχόμενό τους, το οποίο έχει ως εξής: 1ο κεφ.: Αναφορά στην εξέλιξη της ελληνικής κοινότητας της Κων/πολης από τον 18ο αιώνα μέχρι την περίοδο των Μεταρρυθμίσεων και εξέλιξη του εμπορίου στα εδάφη της αυτοκρατορίας καθ' όλη τη διάρκεια της Οθωμανικής περιόδου, 2ο κεφ.: Αναφορά στην Οθωμανική εκπαίδευση από ιδρύσεως της αυτοκρατορίας μέχρι τα πρώτα έτη της Τουρκικής Δημοκρατίας, 3ο κεφ.: Περιοδολόγηση της εκπαίδευσης στην ύστερη Οθωμανική Αυτοκρατορία έως την ίδρυση της Τουρκικής Δημοκρατίας, κεφ. 4ο: Στροφή της ομογενειακής εκπαίδευσης προς τις θετικές επιστήμες και αναλυτικά προγράμματα διδασκαλίας στα ελληνικά σχολεία από τα τέλη του 19ου έως τις αρχές του 20ου αιώνα, κεφ. 5ο: Τα ελληνικά σχολεία της Κων/πολης: α) Αρρεναγωγεία (Μ. του Γένους Σχολή, Εμπορική Σχολή Χάλκης, Ζωγράφειο Λύκειο, Εθνική Σχολή Γλωσσών και Εμπορείου), β) Παρθεναγωγεία (Κεντρικόν Παρθεναγωγείον, Εθνικόν Ιωακείμειον Παρθεναγωγείον, Ζάππειον Παρθεναγωγείον) και γ) Ιδιωτικά εκπαιδευτήρια (φοίτηση Ελλήνων σε ξένα σχολεία) και 6ο κεφ.: Ο κατάλογος και το περιεχόμενο των διδακτικών συγγραμμάτων Μαθηματικών, Φυσικών Επιστημών και Εμπορικών μαθημάτων, που χρησιμοποιούνταν στα Ελληνικά σχολεία της Κων/πολης.

Ακολουθούν: Πηγές και βοηθήματα, Βιβλιογραφία (ελληνόγλωσση και ξενόγλωσση). Παράρτημα Α': Οι δάσκαλοι της Πόλης, Παράρτημα Β': Κανονισμός του Κληροδοτήματος Στέφανου Ζαφειρόπουλου υπέρ των Ορθόδοξων ελληνικών σχολών της Κων/πόλεως και των προαστείων της, Παράρτημα Γ': Εξώφυλλα διδακτικών βιβλίων, Παράρτημα Δ': Σχολικά έγγραφα, απολυτήρια, έλεγχοι προόδου κ.λπ., Παράρτημα Ε': Φωτογραφικό υλικό και δημοσιεύματα από τον ομογενειακό, κυρίως, τύπο και Παράρτημα Στ': Αγγελίες Ελλήνων επαγγελματιών δημοσιευμένες στους Επαγγελματικούς Οδηγούς των αρχών του 20ου αιώνα.

Πρέπει να επισημάνουμε ότι γίνεται χρήση πλήθους παραπομπών, διαγραμμάτων και πινάκων, όπως επίσης και το ότι είναι δυνατό, αρυόμενοι τεκμηριωμένες αναφορές και πληροφορήσεις από αυτό, να γραφούν αυτοτελείς μονογραφίες, όπως π.χ. για το σύνολο των στοιχείων που απαρτίζουν το ιστορικό κάθε ομογενειακού εκπαιδευτηρίου, για την ιστορική διαδρομή της εκπαίδευσης στα Οθωμανικά και Ελληνικά σχολεία, για τις εμπορικές και επιχειρηματικές επιδόσεις των Ελλήνων στην Κων/πολη από τον 19ο αιώνα μέχρι τις πρώτες 10ετίες του 20ου κ.α.π.

Συγχαίρουμε τη νέα διδάκτορα και ευχόμαστε ο 433ων σελίδων τόμος της διατριβής της να κυκλοφορήσει σύντομα.

αθλητικά

Αθλητικά Νέα

ΤΟΥ ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΣΙΔΕΡΙΔΗ
Αναπλ. Καθηγητού ΕΜΠ

ΝΕΑ ΤΗΣ Α.Ε.Κ (ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ)

Η Α.Ε.Κ στον τέταρτο αγώνα διά το πρωτάθλημα Ελλάδος ήλθε ισόπαλη 1-1 εντός έδρας με τον Π.Α.Ο.Κ. Προηγήθη 1-0 στο πρώτο ημίχρονο όντας καλύτερη από τον αντίπαλο. Στο δεύτερο ημίχρονο, ο Π.Α.Ο.Κ είχε βελτιωμένη απόδοσιν, επέτυχε τέρμα και έτσι το τελικό σκορ έγινε 1-1, αποτελεσμα το οποίο θεωρείται δίκαιο. Την επομένη αγωνιστική, εκτός έδρας, αντιμετώπισε τον Π.Α.Σ. Ιωάννινα τον οποίον ενίκησε 0-1 ύστερα από ικανοποιητικό ποδόσφαιρο. Στον επόμενο αγώνα η Α.Ε.Κ. ενίκησε στο ΟΑΚΑ τον ΟΦΗ 2-1 δείχνοντας κάποια αδυναμία στην δημιουργία φάσεων. Ο ΟΦΗ επέτυχε τέρμα στο πρώτο δεκάλεπτο, με την ΑΕΚ να απαντά δέκα λεπτά πριν το τέλος του ημιχρόνου. Στο δεύτερο ημίχρονο ήτο καλύτερη, με το τέρμα που επέτυχε ενίκησε και ευρέθη πάλι στις πρώτες θέσεις της βαθμολογίας.

Στο πλαίσιο των αγώνων της στην Ευρώπη, διά το Κύπελλο ΟΥΕΦΑ αντιμετώπισε, εκτός έδρας, την Πορτογαλική Braga. Η ΑΕΚ εστέκετο αρκετά καλά στο γήπεδο αλλά εδέχθη τέρμα ολίγο πριν το τέλος του ημιχρόνου. Στο δεύτερο ημίχρονο, παρ' όλο που είχε ευκαιρίες διά την επιτυχία τέρματος δεν το κατάφερε. Αντιθέτως, προς το τέλος του αγώνος από ένα επιπόλαιο λάθος ο αντίπαλός της προηγήθη 2-0 και με ένα τέρμα στις καθυστερήσεις ενίκησε 3-0. Το αποτέλεσμα μάλλον αδικεί την ΑΕΚ, καθώς η γενική εικόνα της δεν έδειχνε διά ένα τέτοιο, κάπως βαρύ, σκορ παρ' όλο που η Braga είναι από τις καλύτερες ομάδες της Πορτογαλίας. Την επομένη αγωνιστική αντίπαλος ήτο η Leicester η οποία ευρίσκεται στις πρώτες θέσεις του Αγγλικού πρωταθλήματος. Στον αγώνα που έγινε στο ΟΑΚΑ το παιχνίδι ήτο ισορροπημένο με τις δύο ομάδες να χάνουν ευκαιρίες διά να σκοράρουν. Η αντίπαλός της εκέρδισε ένα “άσκοπο” πέναλτυ, το οποίο παρεχώρησε ο Τσιντβάτς ύστερα από επιπόλαιη ενέργεια και έτσι ευρέθη να ηττάται 0-1. Εν συνεχεία εδέχθη και δεύτερο τέρμα πριν το τέλος του ημιχρόνου. Στο Β' ημίχρονο η ΑΕΚ αντέδρασε και εμείωσε την διαφορά διά του τέρματος που επέτυχε. Όμως, δεν κατώρθωσε να ισοφαρίσει και ηττήθη 1-2 παρ' όλο που εδικαιούτο την ισοπαλία βάσει της όλης εικόνας της στον αγώνα. Το αποτέλεσμα εδημιούργησε απαισιοδοξία και εθεωρήθη καταδικαστικό σχετικά με την πιθανότητα προκρίσεως της στον επόμενο γύρο της διοργανώσεως. Ευτυχώς, το αποτέλεσμα του επομένου αγώνος εδημιούργησε κάποιες ελπίδες. Η ΑΕΚ αντιμετώπισε, εκτός έδρας, την Ουκρανική Zoria Lkhansk την οποία ενίκησε άνετα αποδίδοντας καλό ποδόσφαιρο. Προηγήθη στο πρώτο εξάλεπτο, ενώ εσημείωσε και άλλο τέρμα πριν το τέλος του ημιχρόνου. Στο Β' ημίχρονο προηγήθη 0-3 αλλά εδέχθη πολύ σύντομα τέρμα από την αντίπαλο ομάδα. Όμως, συνεχίζοντας να παίζει καλό ποδόσφαιρο επέτυχε και τέταρτο τέρμα πριν το τέλος αυτού του αγώνος ο οποίος ημπορεί να χαρακτηρισθή ως ο πλέον ουσιώδης αλλά και αποτελεσματικός διά την ΑΕΚ εφέτος. Το 1-4 κρίνεται δίκαιο βάσει της αποδόσεως των δύο ομάδων.

ΚΑΛΑΘΟΣΦΑΙΡΙΣΙΣ

Διά το πρωτάθλημα Ελλάδος (Α1), η ΑΕΚ την πρώτη αγωνιστική αντιμετώπισε εκτός έδρας τον Ιωνικό Νικαίας τον οποίον ενίκησε δύσκολα 68-81 με την διαφορά στο σκορ να μην εκφράζει την εικόνα του αγώνος. Στον επόμενο αγώνα αντίπαλος ήτο η Λάρισα την οποία ενίκησε εύκολα 87-68. Στην συνέχεια, το Περιστέρι ως γηπεδούχος απεδείχθη ο δυσκολώτερος αντίπαλος. Η ΑΕΚ προηγήθη στο πρώτο δεκάλεπτο με βραχεία κεφαλή. Στην συνέχεια το Περιστέρι ισορρόπησε τον αγώνα και προηγείτο με μικρή διαφορά μέχρι τα τελευταία λεπτά του αγώνος. Ο δεινός σκό-

ρερ της ΑΕΚ (πρώην του ΟΣΦΠ και του ΠΑΟ) Lojeski με 4 τρίποντα έδωσε την νίκη στην ομάδα του με 62-66. Διά το Champions League, την πρώτη αγωνιστική η ΑΕΚ αντιμετώπισε, εντός έδρας, την Ισραηλινή Hapoel Holon που απεδείχθη πολύ δύσκολος αντίπαλος, ο οποίος προηγείτο σε πολλά σημεία του αγώνος αφού το παιχνίδι ήτο ισορροπημένο. Τελικά η ΑΕΚ ενίκησε στο τελευταίο λεπτό με 100-96. Την επομένη αγωνιστική αντίπαλος, στο ΟΑΚΑ, ήτο η Tsmoki Minsk της Λευκορωσίας. Η ΑΕΚ ενίκησε άνετα 95-69 με τον αντίπαλο να μην προβάλλει αντίστασιν από την αρχήν του αγώνος. Στον τρίτο αγώνα, και πάλι εντός έδρας, ενίκησε δύσκολα 83-81 την Γαλλική Chole παρ' όλο που η ΑΕΚ προηγείτο καθ' όλην την διάρκειαν του αγώνος.

ΝΕΑ ΤΟΥ Π.Α.Ο.Κ (ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ)

Ο ΠΑΟΚ στον τέταρτον αγώνα διά το πρωτάθλημα Ελλάδος, όπως προανεφέρθη ήλθε αντιμετώπισε με την ΑΕΚ στο ΟΑΚΑ και ισόπαλος 1-1 ύστερα από έναν αμφίρροπον αγώνα. Την επομένη αγωνιστική με αντίπαλο τον Παναθηναϊκό στο Αγρίνιο απέδωσε καλό ποδόσφαιρο και ενίκησε σχετικά εύκολα 1-3. Ο Απόλλων Σμύρνης στην Ριζούπολιν δεν ημπόρεσε να σταματήσει τον ΠΑΟΚ παρ' όλο που ήτο ισόπαλος με 1-1 στο μεγαλύτερο μέρος του αγώνος, αλλά εδέχθη δύο τέρματα ένα από ένα έξοχο φάουλ και ένα από πέναλτυ στις καθυστερήσεις.

Πρέπει να αναφερθή ότι ο ΠΑΟΚ και ο προπονητής του Abel Ferreira προέβησαν σε αμοιβαίαν λύσιν της συνεργασίας των, αφού έγινε δεκτή και από τις δύο πλευρές η πρότασις μεγάλης ομάδος της Βραζιλίας. Χρήη προπονητού ανέλαβε ο μέχρι τότε προπονητής της ομάδος νέων (Κ 19) και παλαιός ποδοσφαιριστής Pablo Garcia, ο οποίος χαίρει μεγάλης εκτιμήσεως από τους οπαδούς.

Ο ΠΑΟΚ στο πλαίσιο των αγώνων διά τούς ομίλους του Κυπέλλου ΟΥΕΦΑ την πρώτη αγωνιστική αντιμετώπισε στην Θεσ/νίκη την Κυπριακή Ομόνοια με την οποίαν έμεινε ισόπαλος 1-1 ύστερα από μέτριαν απόδοσιν. Το αποτέλεσμα εθεωρήθη ότι μειώνει τις πιθανότητες προκρίσεως του ΠΑΟΚ στον επόμενο γύρο με δεδομένη την δυναμικότητα των άλλων δύο βασικών του αντιπάλων στον όμιλο. Στον επόμενο αγώνα, αποδίδοντας καλό ποδόσφαιρο, έμεινε ισόπαλος 0-0 με την Granada στην Ισπανία, ενώ θα ημπορούσε και να νικήσει εάν είχε αξιοποιήσει τις ευκαιρίες. Με το αποτέλεσμα αυτό, αλλά κυρίως με την συνολική εικόνα του έναντι μιάς Ισπανικής ομάδος η οποία ευρίσκετο στις υψηλές θέσεις του Ισπανικού πρωταθλήματος, ανεπτέρωσε της ελπίδες προκρίσεως. Στον τρίτο αγώνα του ομίλου ενίκησε 4-1 στην Τούμπα την P.S.V. Eindhoven, η οποία μαζί με τον Ajax κυριαρχεί τα τελευταία 30 έτη στην Ολλανδία, ανατρέποντας μάλιστα το 0-1. Το σημαντικό, πέραν του σκορ, είναι και πάλι η απόδοσις και η γενική εικόνα του στο γήπεδο.

ΚΑΛΑΘΟΣΦΑΙΡΙΣΙΣ

Δυστυχώς και εφέτος ο ΠΑΟΚ δεν ευρίσκεται σε καλό αγωνιστικό επίπεδο, όπως και ο Άρης. Είναι λυπηρό οι δύο πολύ μεγάλες ομάδες της Θεσ/νίκης με κατακτήσεις πρωταθλημάτων και κυπέλλων Ελλάδος αλλά και τίτλους στην Ευρώπη να ευρίσκονται στις τελευταίες θέσεις της βαθμολογίας και να κινδυνεύουν με υποβιβασμό. Αυτό δηλ. που συνέβη σε άλλη μία ιστορική και μεγάλη ομάδα καλαθοσφαιρίσεως, με κοινές ρίζες, τον Πανιώνιο ο οποίος υπεβιβάσθη σε χαμηλότερη κατηγορία την ίδια χρονιά με την ποδοσφαιρική του ομάδα ως τραγική ειρωνεία της τύχης. Όσον αφορά το αγωνιστικό μέρος, στον πρώτο αγώνα ο ΠΑΟΚ δεν προέβαλε αντίστασιν και ηττήθη εκτός έδρας από τον Ηρακλή 75-57. Στον επόμενο αγώνα, και πάλι εκτός έδρας με τον ΠΑΟ, υπέστη ήττα με σκορ 96-67 από την καλύτερη ομάδα του πρωταθλήματος.

Τσίκο & Λάρα

ΤΟΥ ΜΗΝΑ
ΙΩΑΚΕΙΜΟΠΟΥΛΟΥ

– Τι μήνας κι αυτός ο Νοέμβρης. Ακόμη είναι στη μέση και έχουν έρθει τα πάνω κάτω...
– Τι έγινε βρε Τσίκο μου σου φαίνεται παράξενο;
– Παράξενο όχι, αλλά έγιναν κάποια πράγματα που αλλάζουν την κανονική ροή της καθημερινότητας της ήδη διαταραγμένης ζωής του κόσμου. Για παράδειγμα, έγιναν οι εκλογές εκεί μακριά, σ' αυτό το κράτος του παράξενου ξανθού, που φώναζε και έλεγε θα κερδίσω και θα κάνω και θα δείξω και τελικά έχασε.
– Μην το θεωρείς δεδομένο ότι έχασε, γιατί αυτός είναι ικανός να ανατρέψει το αποτέλεσμα...
– Να σου πω την αλήθεια, δεν με απασχολεί καθόλου ποιος θα είναι αυτός που θα έχει το τιμόνι στο διαστημόπλοιο που λέγεται ΓΗ. Ο ένας είναι πολύ δεξιός καπιταλιστής και ο άλλος λιγότερο δεξιός καπιταλιστής. Και οι δύο θα κινηθούν ανάλογα με τα συμφέροντα της χώρας τους. Εμάς δεν μας υπολογίζουν ιδιαίτερα. Αν βρεθούμε εντός του θετικού πλάνου τους, μπορεί να έχουμε κάποιο κέρδος, διαφορετικά, πάπαλα...
– Ας αφήσουμε αυτό το θέμα και ας έρθουμε στα δικά μας. Τι έγινε και ξαφνικά βρεθήκαμε πάλι μαντρωμένοι στα σπίτια μας;
– Τι ξαφνικά... Με την ξεροκεφαλιά που μας διακρίνει σαν λαό και με απροβλεψία που υπήρξε από τους αρμόδιους φορείς, επόμενο ήταν να φτάσουμε εδώ που φτάσαμε. Είναι ιδίωμα του Έλληνα να λαμβάνει μέτρα μετά από το συμβάν. Ξέρουμε να κάνουμε καλές κηδείες δυστυχώς. Αντί να προσπαθούμε να αποφύγουμε τα δυσάρεστα, τα αφήνουμε να έρχονται και μετά τρέχουμε και δεν φτάνουμε. Ελπίζω να μας έγινε μάθημα το πάθημα και να πάψουν να ισχυρίζονται κάποιοι ότι δεν υπάρχει πανδημία. Δυστυχώς υπάρχει, παραμονεύει και δεν κάνει διακρίσεις, ούτε σε νέους ούτε σε γέροντες ούτε σε όμορφους ούτε σε άσχημους ούτε σε πλούσιους ούτε σε φτωχούς ούτε και σε ανθρώπους της εκκλησίας...
– Αυτά τα μέτρα με τις απαγορεύσεις;
– Το θέμα είναι ενώ όλοι ασχολούνται με το πως θα επιβιώσουν, κοτσάρουν στον κόσμο δίκως να το πολυπάρει είδηση κάποια νομοσχέδια σφαγιαστικά και έχεις και τα κανάλια που σου λένε ότι ο τάδε οίκος αναβάθμισε την οικονομία της χώρας στο τάδε επίπεδο. Πως δηλαδή την αναβάθμισε, με το που θα πάρουν από τον φουκαρά που δεν μπορεί να πληρώσει το δάνειό του, το σπίτι του οι τράπεζες; Να τη χέσω τέτοια αναβάθμιση...
– Με τον άλλον τι γίνεται; Λες να έχουμε ιστορίες τώρα που ο Λευκός Οίκος είναι σε σχετική αδράνεια;
– Είτε είναι σε αδράνεια είτε δεν είναι είτε η λίρα πάει στα έγκατα είτε πάει στα ύψη, αυτός στο βιολί του. Τον ίδιο σκοπό θα βαράει μέχρι να βρεθεί κάποιος να του σπάσει το βιολί και αυτό είναι κάπως απίθανο, επειδή χρωστάει τεράστια ποσά σε όλες τις τράπεζες του κόσμου. Αν δεν εξασφαλίσουν τα λεφτά τους, δεν υπάρχει περίπτωση να τον κουνήσουν από τη θέση του... Το θέμα πλέον περιορίζεται στο τι μπορούμε να κάνουμε εμείς...
– ΚΑΝΕ ΜΟΥ ΛΙΓΑΚΙ ΜΜΜΜΜΜΜΜΜΜΜΜΜΜΜΜΜΜ...

ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ ΔΕΡΜΑΤΙΝΩΝ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ

ΑΦΟΙ ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ Ο.Ε.

ΑΝΔΡΙΚΑ - ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ

ΕΤΟΙΜΑ ΚΑΙ ΕΠΙ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ

ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΥΜΕ ΕΠΙΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ

ΛΕΚΚΑ 10 - 10562 ΑΘΗΝΑ

ΚΑΤ. 210.32.30.850

ΘΗΛ. ΟΙΚ. 210.98.45.991

πρόσωπα και άνθρωποι

Η Τ. ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ FLORENCE NIGHTINGALE

Μαρία Μπακαλοπούλου

Η Μαρία Μπακαλοπούλου είναι η Ρωμιά νοσηλεύτρια που, επί μια εικοσαετία, διητέλεσε προϊσταμένη του διάσημου Νοσοκομείου Florence Nightingale της Πόλης. Οι επιτυχίες της εκτιμήθηκαν και βραβεύτηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Σουλεϊμάν Ντεμιρέλ. Η συνέντευξη που ακολουθεί πραγματοποιήθηκε κατά την πρώτη φάση της πανδημίας του κορωνοϊού, τον περασμένο Απρίλιο, στο πάρκο Γκεζί του Ταξίμ. Μασκοφορεμένες και οι δυο μας και καθισμένες σε απόσταση, προσπαθήσαμε να προσαρμοστούμε στις ανάγκες επικοινωνίας που επέβαλαν τα νέα δεδομένα. Με τη Μαρία, κουβεντιάσαμε για τις σπουδές της, το επάγγελμά της και τον ζωτικό ρόλο των νοσοκόμων μέσα στις συνθήκες της νοσοκομειακής ατμόσφαιρας.

ΤΗΣ ΚΟΡΝΗΛΙΑΣ ΤΣΕΒΙΚ ΜΠΑΪΒΕΡΤΙΑΝ

■ **Αγαπητή Μαρία, μπορείς μας μιλήσεις για τον εαυτόν σου; Πού γεννήθηκες και μεγάλωσες; Σε ποια ομογενειακά σχολεία σπούδασες;**

Γεννήθηκα το 1971, στη φημισμένη τότε Κλινική του Τζιχαγκίρ. Μέχρι σήμερα κατοικώ μαζί με τη μητέρα μου στο Τζιχαγκίρ. Τα καλοκαίρια παραθερίζαμε στη Χάλκη. Τελείωσα το Δημοτικό του Γαλατά και συνέχισα στο Κεντρικό Παρθεναγωγείο. Από μικρή ηλικία είχα την τάση στα επαγγέλματα υγείας. Όταν παίζαμε με τις φίλες μου, γινόμουν ή ιατρός ή νοσηλεύτρια. Ήταν τα χρόνια που στο δημοτικό φορούσαμε μαύρη ποδιά, με άσπρο γιακαδάκι. Εγώ τοποθετούσα το γιακαδάκι στο κεφάλι μου κι έλεγα: «Όταν μεγαλώσω θα γίνω νοσοκόμα!» Τα παιχνίδια μου πάντα σχετίζονταν με την ιατρική. Αυτό συνεχίστηκε μέχρι ότου μεγαλώσω. Αποφοίτησα από το λύκειο «αριστούχος». Με τον μέσο όρο επιτυχίας μου στις πανεπιστημιακές θα μπορούσα να σπουδάσω οδοντιατρική ή φαρμακευτική. Όμως επιθυμούσα τη «νοσηλευτική» στο Florence Nightingale. Συνέχισα τις σπουδές μου με πολλή αγάπη και αποφοίτησα με πρωτιά. Οι περισσότεροι συμφοιτητές μου ήταν απόφοιτοι Επαγγελματικών Λυκείων του Τομέα Υγείας. Οπότε, στις αρχές των σπουδών μας ήταν πιο κατατοπισμένοι από μένα στα υγειονομικά. Εκτός αυτού, ερχόμουν από ένα ομογενειακό σχολείο, όπου, τελειόφοιτες πια, ήμασταν μόνον έξι μαθήτριες. Στο Florence Nightingale, είχαμε δυο τμήματα, από 50 μαθητές, δηλ. 100 μαθητές σε κάθε τάξη. Η κατάσταση αυτή με ώθησε στην πολλή μελέτη. Ήμουν αποφασισμένη να επιτύχω. Τα κατάφερα κι έγινα πάλι πρώτη της τάξης μου. Το γεγονός αυτό, από την πρώτη εβδομάδα αρχίσαμε τα πρακτικά μαθήματα στον νοσοκομειακό χώρο, με έκανε ευτυχισμένη. Εκεί βρήκα τον εαυτό μου. Το σχολικό μας κτίριο ήταν στην περιοχή του Τσαγκαγιάν, πίσω από το νοσοκομείο. Με αυτόν τον τρόπο, από το πρώτο στάδιο των σπουδών μου, ξεκίνησα έμπρακτα τη νοσηλευτική. Για να ενισχύσω την ειδικότητά μου, έκανα επιπλέον σπουδές και σε άλλους τομείς όπως, Εσωτερικός Έλεγχος, Διοίκηση-Οργάνωση (με πιστοποιητικό του Πανεπιστημίου Καντέρ Χας), Διοίκηση-Διεύθυνση, Υγεία και Ασφάλεια Εργαζομένων, Χειρισμός Επικίνδυνων Υλών κ.ά.

■ **Κατά το διάστημα των σπουδών σου στο Νοσοκομείο, αντιμετώπισες διακρίσεις ως Ρωμιά;**

Όχι δεν είχα τέτοια εμπειρία. Ίσα ίσα, το όνομά μου προκαλούσε ενδιαφέρον, άρεσε στους συμφοιτητές. Είχα από όλους πολύ θετική αντιμετώπιση στο νοσοκομείο. Μάλιστα οι περισσότεροι εξέφραζαν το ενδιαφέρον τους λέγοντας: «Είναι προνόμιο ότι μεταξύ μας έχουμε και μια Μαρία». Όταν αποφοίτησα, έλαβα μια επιστολή από την Τουρκική Βουλή. Στην αρχή απόρρησα, μάλιστα τρομοκρατήθηκα. Τι μπορεί να είχα κάνει, γιατί με ζητούσαν; Ενώ η επιστολή ήταν απλώς μια πρόσκληση. Λόγω της πρωτιάς μου στο Πανεπιστήμιο, είχα προσκληθεί στην Άγκυρα από τον Πρόεδρο της Τουρκικής Βουλής Χιουςαμεττίν Τζίντορουκ, να παραστώ στην τελετή εγκαινίων της Βουλής. Ήταν ευτύχημα για μένα, το ότι στη συνάντηση αυτή γνώρισα από κοντά και τον υπουργό Υγείας της εποχής εκείνης Γιλντιρίμ Άκτουνα.

■ **Ποιες ήταν οι πρώτες σου εντυπώσεις κατά τις επαφές σου με τους ασθενείς;**

Μόλις αποπεράτωσα τις σπουδές μου, ξεκίνησα να ασκώ επάγγελμα ως Αρχινοσοκόμα στο Florence Nightingale. Εξειδικεύτηκα στην καρδιολογία. Το τελευταίο έτος των σπουδών μου, έκανα την πρακτική μου εξάσκηση (4 μέρες την εβδομάδα) στην εντατική. Επειδή είχα θέληση και ήμουν πολύ κοινωνική, η διοίκηση μού πρότεινε να αναλάβω καθήκοντα επόπτου-supervisor. Αν δεχόμουν, θα 'πρεπε να εργάζομαι τις νύχτες και να πηγαίνω σχολείο την ημέρα. Γι' αυτό δεν δέχθηκα. Όταν αποφοίτησα, σε μερικούς μήνες, ξεκίνησα ως προϊσταμένη. Δεν δυσκολεύτηκα, επειδή από το πρώτο έτος των σπουδών, είχα στενές επαφές με τους ασθενείς και είχα αποκτήσει κι εμπειρία. Όταν με αγάπη κάνεις τη δουλειά σου, οι δυσκολίες παύουν να είναι δυσκολίες. Η αλήθεια, ως χαρακτήρας είμαι ευαίσθητη και σιχασιάρα σε θέματα καθαριότητας. Με αηδιάζει π.χ. να φάγω κάτι από το πιάτο του άλλου ή να μοιραστώ προσωπικά μου αντικείμενα με άλλους. Οι φίλοι μου το σχολίαζαν: «Πώς θα αχολείται με τις βρωμιές των αρρώστων; Δεν είναι για σένα αυτά!», μου

έλεγαν. Όμως μπόρεσα να ξεχωρίσω την υγεία του ασθενή από αυτά που με ενοχλούσαν. Όταν ανέλαβα καθήκοντα, συνέχισα, φυσικά, να μην τρώω από το πιάτο των άλλων! Ζητήματα, όμως, που αφορούσαν την καθαριότητα και την υγεία των ασθενών, δεν μου φάνηκαν δύσκολα. Ο μοναδικός μου σκοπός ήταν να καθησυχάζω τους ανθρώπους, να φαίνομαι χρήσιμη, να συμβάλω θετικά στη θεραπεία τους. Δεν μεριμνούσα μόνο για τη φυσιολογική κατάσταση των ασθενών, αλλά και την ψυχολογική. Προτεραιότητά μου ήταν να νιώθει καλά ο ασθενής, να έχει ηθικό ακμαίο. Εφάρμοσα τη μέθοδο της «ολοκληρωτικής προσέγγισης» κατά τη θεραπεία, συνεργαζόμενη με τον ασθενή, αλλά και δημιουργώντας καλές σχέσεις με τα μέλη της οικογενείας του, για να έχω τη συμπαράστασή τους. Έτσι ξεπεράστηκαν οι δυσκολίες.

■ **Ποιος ήταν ο λόγος για τον οποίο εγκατέλειψες τον χώρο με τον οποίο συνδέθηκες καρδιακά όλα αυτά τα χρόνια;**

Αισθάνθηκα την ανάγκη να τα παρατήσω, διότι μετά από κάποιο σημείο ένιωσα πως κουράστηκα και ότι οι συνθήκες του νοσοκομείου δεν είχαν να μου προσφέρουν τίποτα παραπάνω. Όπως κι εγώ δεν είχα να προσφέρω κάτι περισσότερο στον τομέα. Είχα αναλάβει πολλές ευθύνες και υποχρεώσεις, οι οποίες με κουράσαν. Επίσης είχαν δημιουργηθεί προβλήματα στις ομάδες εργασίας όπου συμμετείχα. Όταν προστέθηκαν σε αυτά και τα θέματα υγείας των γονιών μου, αποφάσισα, σχεδόν ξαφνικά, να παραιτηθώ. Στο ερώτημα αν έχω μετανιώσει για κάτι στην ζωή μου, θα έλεγα ότι ναι, μετάνιωσα για την αποδέσμευση από το νοσοκομείο μου. Ανήκα εκεί και ζούσα εκεί. Πολλές φορές όμως οι συνθήκες δεν είναι όπως τις επιθυμούμε και τότε καλούμαστε να κάνουμε κάποιες επιλογές. Εδώ κι επτά χρόνια είμαι μακριά από το νοσοκομείο. Μου προτάθηκε να αναλάβω υπηρεσία στο Νοσοκομείο Memorial, πάλι στο Florence Nightingale και σε άλλα νοσοκομεία. Όμως δεν αποφάσισα να ξαναρχίσω τους εργασιακούς ρυθμούς του νοσοκομείου. Είχα απομακρυνθεί από αυτόν τον τρόπο ζωής και μου φάνηκε δύσκολη η ρουτίνα δεκάωρης εργα-

πρόσωπα και άνθρωποι

σίας την ημέρα, αλλά και οι άλλες υποχρεώσεις που θα χρειάζονταν να αναλάβω.

■ **Γνωρίζουμε πως τελευταία ασχολείσαι με το λεγόμενο Case Management-(Διαχείριση Ειδικών Περιπτώσεων). Μπορείς να μας διαφωτίσεις για το τι ακριβώς είναι;**

Ένα μεγάλο διάστημα μελέτησα το Case Management, που αφορά τον τομέα υγείας και είναι γνωστό στο εξωτερικό. Μετά την έρευνά μου, αποφάσισα να ακολουθήσω αυτόν τον δρόμο και να δραστηριοποιηθώ στον τομέα αυτόν. Το Case Management, συναντάται περισσότερο στον χώρο των Κοινωνικών Υπηρεσιών. Στο σύστημα αυτό, ενεργείς ως σύμβουλος, ως μεσολαβητής. Ανάλογα με τις ανάγκες του ασθενή, προωθείς αυτόν ή την οικογένειά του στον σωστό γιατρό, στο κατάλληλο για την περίπτωση ίδρυμα. Διεκπεραιώνεις τα απαραίτητα διαβήματα. Παρακολουθείς την πορεία του ασθενούς μέχρι την ίασή του. Με λίγα λόγια, συνοδοιπορείς με τον ασθενή στο ζήτημα υγείας που αντιμετωπίζει, μέχρι το τέλος της θεραπείας του. Ο σκοπός της υπηρεσίας αυτής είναι, να μπορεί να βρίσκει ο ασθενής σε μία εγγυημένη διεύθυνση, την απαραίτητη στήριξη για ό,τι χρειάζεται, και από όποιες υπηρεσίες υγείας χρειάζεται.

Στις αρχές, δραστηριοποιήθηκα μέσω του ίνσταγκραμ. Τώρα έχω ένα γραφείο από όπου επικοινωνώ με γιατρούς και νοσοκομεία. Συμφώνησα μάλιστα και με μια εταιρεία για υπηρεσίες «κατ' οίκον». Έτσι, μου δόθηκε η ευκαιρία και πάλι να συνεργαστώ με το νοσοκομείο μου, το οποίο πάντα θεωρούσα δεύτερή μου οικογένεια. Η όλη διοργάνωση βοηθά στο να επωφελείται ο ασθενής, σε 24ωρη βάση, από κάθε υπηρεσία υγείας, που του προσφέρεται. Έχω καλούς και γνωστούς συνεργάτες στον τομέα τους, όπως τον Tarkan Köroğlu. Ο κ. Κιόρογλου είναι ιδρυτής της εταιρείας «Υπηρεσίες Υγείας στο Σπίτι» και συνάμα Συντονιστής Υπηρεσιών Υγείας. Αφού εργάστηκε πολλά χρόνια στον χώρο, ανέλαβε ως διευθυντής σε πολλές γνωστές εταιρείες υγείας και, πριν περίπου 7 χρόνια, ίδρυσε τη δική του εταιρεία. Συνεταιρίστηκα μαζί του κι εργάζομαι ως Διευθύντρια της εταιρείας. Μπορεί να βρει κανείς πληροφορίες γι' αυτήν στο Instagram, στον λογαριασμό hemshire.m ή στον σύνδεσμο istanbulevdesaglikhizmetleri.com.

■ **Τα Νοσοκομεία σχετίζονται άμεσα με την ανθρώπινη ζωή. Η αντιμετώπιση σωματικών και ψυχολογικών προβλημάτων των ασθενών, κυρίως των ετοιμοθάνατων, θα πρέπει να είναι ψυχοφθόρα για τους γιατρούς και τους νοσηλευτές, οι οποίοι υποθέτω ότι θα πρέπει να έχουν αναπτύξει κάποιους μηχανισμούς άμυνας και αντοχής. Ως νοσηλεύτρια πώς διαφύλαξες την ψυχολογική σου υγεία;**

Σε περιπτώσεις θανάτου των ασθενών, πράγματι ένιωθα μεγάλη θλίψη. Χρειάζομουν χρόνο για να το ξεπεράσω. Θα 'θελα να υπογραμμίσω πως ποτέ δεν αισθάνθηκα τον ασθενή μου σαν ξένο. Ήταν για μένα μέλος της οικογενείας μου. Οικοδομούσα με τον ασθενή ψυχική σχέση. Υπάρχουν ασθενείς με χρόνια προβλήματα υγείας. Αυτοί πηγαίνουν στο νοσοκομείο συνέχεια. Συν τω χρόνω, με αυτούς αναπτύσσεις δυνατές σχέσεις. Είναι πολύ δύσκολο να βιώσεις, αλλά και να ξεπεράσεις τον θάνατό τους. Κάποιες φορές, οι συγγενείς των ασθενών με παρηγορούσαν, αντί να τους παρηγορώ εγώ. Ακόμα μέχρι σήμερα επικοινωνώ με κάποιους συγγενείς ασθενών μου που έχουν αποθάνει. Έχουμε σχεδόν αδελφοποιηθεί με αυτούς. Όταν πρωτοξεκίνησα, οι περιπτώσεις αυτές ήταν περισσότερες. Όσο περνάνε τα χρόνια συνηθίζεις να αντιμετωπίζεις τα γεγονότα πιο ψύχραιμα. Όμως δεν τα αποδέχεσαι. Σε μένα τουλάχιστον αυτό συμβαίνει.

Τα ψυχολογικά βάρη του λειτουργημάτων μου ήταν πολλά. Όμως οι οικογενειακές μου συνθήκες με βοήθησαν στο να

ξεπεράσω τα δύσκολα. Μεγάλωσα ως μοναχοπαίδι. Δεν είχα κάποια άλλη ευθύνη εκτός από τη δουλειά μου. Είμαι ένας άνθρωπος εξωστρεφής που αγαπά τη ζωή. Αγαπώ την διασκέδαση, τους γύρους. Όλα αυτά συνετέλεσαν θετικά στο να αντιμετωπίσω τις δυσκολίες του επαγγέλματός μου. Αν είχα οικογενειακές ευθύνες τα πράγματα θα ήταν πολύ πιο δύσκολα.

■ **Μπορείς να μας πεις κάτι για παιδικής ηλικίας ασθενείς σου;**

Το ότι δεν θα μπορούσα να αναλάβω τη νοσηλευτική περίθαλψη παιδών, το είχα καταλάβει εξ αρχής. Το να βλέπω τα παιδιά άρρωστα, τις διάφορες φάσεις της θεραπείας τους, μου προκαλούσαν ψυχική αναστάτωση. Κατά το διά-

στημα της πρακτικής μου στο «Ίδρυμα Παιδών με Λευχαιμία», με εντυπωσίασε η ωριμότητα των παιδιών και η πάλη τους με την ασθένεια. Εμείς ασχολούμασταν με τα νεανικά μας ζητήματα, όπως πού να πάμε, πώς να ντυθούμε, με τούτο ή το άλλο, ενώ τα παιδιά αυτά έκαναν αγώνα ζωής. Μπορώ να πω ότι η προσέγγισή μου στην ζωή άλλαξε εκείνα τα χρόνια.

■ **Στις μέρες μας η ιατρική επιστήμη, χρησιμοποιεί όλα τα μέσα θεραπείας μέχρι τέλους, παρά την ανέλπιδη κατάσταση ασθενών να ζήσουν. Ποια είναι η γνώμη σου σχετικά με την παράταση της ανθρώπινης ζωής με τεχνητό τρόπο;** Σήμερα οι ιατροί χρησιμοποιούν όλα τα μέσα της επιστήμης με στόχο να επιζήσουν οι ασθενείς. Ακόμα και σε περιπτώσεις χρόνιας νόσου ή ανίατης ασθένειας, με τη μέθοδο ανάνηψης της καρδιάς και των πνευμόνων, με μια, δυο και περισσότερες επεμβάσεις, ή με τη στήριξη μηχανημάτων, παρατείνουν τη ζωή των ασθενών. Σίγουρα δεν πρόκειται για ποιοτική ζωή. Αλλά αυτό επιβάλλεται από τον νόμο που αφορά τα δικαιώματα των ασθενών. Ήδη η επιθυμία του ασθενή ή της οικογενείας του για τερματισμό της ζωής του, θεωρείται ευθανασία, η οποία απαγορεύεται από τον Νόμο στην Τουρκία.

■ **Κάποια περίοδο, η διοίκηση του Νοσοκομείου Florence Nightingale σχολιάστηκε αρνητικά για την πληθώρα καρδιακών επεμβάσεων bypass που εφάρμοζαν οι γιατροί του. Απορμή για την κριτική είχε αποτελέσει η φήμη ότι γίνονταν επεμβάσεις bypass σε ασθενείς που δεν το είχαν ανάγκη. Τι έχετε να μας πείτε γι αυτό;**

Προσωπικά δεν πιστεύω κάτι τέτοιο. Μάλιστα βρέθηκα μάρτυρας σε περιπτώσεις όπου, ενώ σε άλλα νοσοκομεία αποφάσιζαν οι ιατροί για τη σχετική επέμβαση, οι ιατροί του νοσοκομείου μας πρότειναν εναλλακτικές λύσεις, όπως φαρμακευτική αγωγή ή εφαρμογή στεφανιαίου στεντ. Η εγχείρηση αποφασίζονταν όταν υπήρχε ανάγκη για τους ασθενείς και ως τελευταία μοναδική λύση.

■ **Αναφέρατε ότι εργαστήκατε στην «εντατική». Υπάρχει περίπτωση για τους ασθενείς οι οποίοι κρατούνται πολύ καιρό στην εντατική να επανακτήσουν την υγεία τους; Έχετε ζήσει προσωπικά τέτοιες περιπτώσεις;**

Μάλιστα. Οι ασθενείς μετά από έξι και παραπάνω μήνες, αφού μένουν στην εντατική μπορούν να θεραπευθούν και να συνεχίσουν ομαλά τη ζωή τους. Βεβαίως η φάση επιστροφής τους στην καθημερινότητα δεν είναι εύκολη. Παρατείνεται η διαμονή τους στο νοσοκομείο και η θεραπεία τους. Το διάστημα αυτό ο ασθενής, ανάλογα με τις ανάγκες του, λαμβάνει βοήθεια από όλες τις ειδικότητες, από τον γιατρό, τους νοσηλευτές, τους διαιτολόγους, τους φυσιοθεραπευτές, σύμφωνα με μια πολυτομεακή επιστημονική προσέγγιση.

■ **Στις μέρες μας, χάρη στις διευκολύνσεις που προσφέρει η ιατρική επιστήμη, επιμηκύνθηκε η μέση διάρκεια της ανθρώπινης ζωής. Οι άνθρωποι, ναι μεν συνεχίζουν να ζουν σε προχωρημένη ηλικία, αλλά φορτώνονται κι ένα σωρό ασθένειες. Ποια είναι η άποψή σου;**

Στις μέρες μας αναχαιτίζονται κι ελέγχονται οι περισσότερες ασθένειες. Αυτό είναι μεγάλη ευλογία. Τα λοιπά, είναι και λίγο στο χέρι του ανθρώπου. Εκείνοι που αγαπάνε την ζωή και είναι δεμένοι με αυτήν, κατά κάποιον τρόπο δημιουργούν δυνατότητες για συνέχιση της ζωής τους. Οι άνθρωποι που αθλούνται και έχουν καλή διατροφή, που ζουν υγιεινά εκμεταλλευόμενοι τη στήριξη και της ιατρικής, καταφέρνουν να έχουν μακροήμερευση και ικανοποιητική ζωή γεμάτη δράση. Σε αυτό συμβάλλουν και οι συγγενείς τους με τη συμπαράσταση που προσφέρουν. Όσοι αποκόπτονται

από τη ζωή με κάποιον τρόπο, αν και δεν παρουσιάζουν φυσιολογικά προβλήματα, στην πραγματικότητα δεν έχουν φυσιολογική ζωή.

■ **Όσον αφορά στην ανθρώπινη ζωή, κατά τη γνώμη σου, «ποιος» έχει τον τελικό λόγο;**

Κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής μου ζωής έζησα πολλές περιπτώσεις ζωής και θανάτου ασθενών. Είδα ασθενείς, οι οποίοι παρά τις επεμβάσεις δεν μπόρεσαν να κρατηθούν στη ζωή. Αλλά και αυτούς που ζούσαν ανέλπιδες στιγμές και όμως κατάφεραν να συνεχίσουν τη ζωή τους.

Η ιατρική επιστήμη κάνει τα αδύνατα δυνατά για την υγεία του ασθενή, όμως τον τελευταίο λόγο τον έχει πάντα ο Θεός. Κατά τη γνώμη μου, εάν αποδεχτούμε ότι η ζωή μας είναι ένα θαύμα, πρέπει να αποδεχθούμε και το ότι το θαύμα εξασφαλίζεται με τη δύναμη του Θεού. Δηλαδή, Αυτός κάνει το θαύμα.

ΚΕΝΤΡΟ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ και ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ **ΓΕΩΡΓ. ΑΘ. ΓΟΥΓΟΥΔΗ**

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΩΝ,
ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΚΩΝ, ΚΑΡΔΙΟΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΑΘΗΣΕΩΝ
ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ 1 και ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ - Π. ΦΑΛΗΡΟ
ΤΗΛ. 210.9848482

Dr. ΓΕΩΡΓΙΟΣ Σ. ΤΣΟΛΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΜΕΤΡΟΠΟΛΙΤΑΝ Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ

Αλκυόνης 18α, Π. Φάληρο 175 61 Τηλ./Fax: 210-98 28 894
(έναντι Ι.Ν. Αγ. Αλεξάνδρου, στον Φλοίσβο) Κινητό: 697-2201044
Β' Ιατρείο: Πάρνηθος 32, Σαρωνίδα Τηλ.: 22910 55019

Δρ. ΑΡΓΥΡΩ ΧΑΤΖΗΪΩΑΝΝΟΥ

MD, Dipl. rer. nat., PhD

ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΠΑΝ/ΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΟΣ - ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΛΟΓΟΣ
Υπεύθυνη τμήματος Ειδικών Θεραπειών
& Δερματοχειρουργικής, Νοσ. "Α. Συγγρός"

Βασ. Σοφίας & Χατζηκώστα 7 Τηλ. 6937 191322
ahatzi@med.uoa.gr 210 6411766

Δρ. ΕΛΕΥΘ. Α. ΦΕΡΕΚΥΔΗΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΩΤΟΡΙΝΟΛΑΡΥΓΓΟΛΟΓΟΣ

Ομ. Καθηγητής Ωτορινολαρυγγολογίας
Πανεπιστημίου Αθηνών

Επίτιμο Μέλος Γερμανικής Εταιρείας
Ωτορινολαρυγγολογίας και Χειρουργικής
Κεφαλής-Τραχήλου

www.drferekidis.com
Σόλωνος 18, Κολωνάκι Τηλ.: 2103603731

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Χ. ΡΟΜΠΟΠΟΥΛΟΣ

ΙΑΤΡΟΣ

ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΟΣ

Δημ. Σούτσου 7, Πλατ. Μαβίλη, Αθήνα

Πλησίον Σταθμού Μετρό Μέγαρο Μουσικής

Δέχεται με ραντεβού

Τηλ.: 210 64 27 956 Κινητό: 694 49 42 103

Δρ Λυδία Ιωαννίδου-Μουζάκα

ε. Καθηγήτρια Ιατρικής Σχολής Παν/μίου Αθηνών

Χειρουργός-Γυναικολόγος, Μαστολόγος-Ογκολόγος

- Πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Μαστολογίας
- Εθνικός Εκπρόσωπος της Ελλάδος στην Ε.Ε. για τον καρκίνο του μαστού και τα Κέντρα Μαστού
- Εκπρόσωπος του Π.Ι.Σ. στη UEMS για τις ανάγκες στη χειρουργική εκπαίδευση στον καρκίνο του μαστού
- Δ/ντης Ελληνικής Σχολής Μαστολογίας
- Πρόεδρος του 21st SIS World Congress on Breast Cancer and Breast Health Care

ΛΕΩΦ. ΚΗΦΙΣΙΑΣ 27Α, 115 23 ΑΘΗΝΑ,
ΤΗΛ. 210 7771246 - ΦΑΞ. 210 7716834

ΦΥΣΙΟΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΛ. ΦΑΛΗΡΟΥ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Γ. ΚΑΪΡΗΣ

Θεραπεία Ορθοπεδικών, Νευρολογικών,
Ρευματοαρθρικών παθήσεων
και Αθλητικών κακώσεων

Επισκέψεις κάθε μέρα 12.00 - 21.00 εκτός Σαββάτου

Λεωφ. Ποσειδώνος και Παρθενώνος 1, ισόγειο

Τηλ.: 210 9843810, 210 9834227 Fax: 210 9812504

www.kairis.gr

ΙΩΑΝΝΗΣ Σ. ΚΑΤΡΑΝΙΔΗΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Δέχεται κάθε μέρα 9-1 π.μ. και 5-8 μ.μ.,

πλην Σαββάτου και επί συνεντεύξει

Αλκυόνης 25 - Π.ΦΑΛΗΡΟ

Τηλ. Ιατρείου 210 9831509, οικίας 210 9814675

Δρ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ Β. ΣΙΜΑΣΚΟΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ - ΩΤΟΡΙΝΟΛΑΡΥΓΓΟΛΟΓΟΣ

ΜΑΡΙΑ Ν. ΣΙΜΑΣΚΟΥ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ - ΩΤΟΡΙΝΟΛΑΡΥΓΓΟΛΟΓΟΣ

τ. Επιμ. Θερ. Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ

Δέχονται με ραντεβού

Σωκράτους 97 και Δαβάκη - Καλλιθέα

Τηλ. 210 9589352, Κιν. 6944 396597, Κιν. 6947 441792

Δρ. ΣΤΕΛΙΟΣ Χ. ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ - ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ ΠΑΙΔΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΠΑΙΔΟΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ
Τ. ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ ΝΟΣ. GREAT ORMOND STR. ΛΟΝΔΙΝΟΥ
ΠΑΝ/ΜΙΩΝ HARVARD και COLUMBIA ΗΠΑ

ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 4 - ΚΟΛΩΝΑΚΙ

ΤΗΛ. ΙΑΤΡΕΙΟΥ 210 36 02 745 • ΟΙΚΙΑΣ 210 98 33 413

ΚΙΝΗΤΟ 6932 414 943 e-mail: prdrsant@otenet.gr

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Σ. ΗΛΙΑΔΗΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ - ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Ατλαντος 15 - 17 (Στάσις Φλοίσβου)

Π. ΦΑΛΗΡΟ Τηλ. 2109825346

Κωνσταντίνος Π. Ασματζής

ΦΥΣΙΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΣ

Πτυχιούχος Φ. Σ. Μονάχου, Πανεπιστήμιο Άμστερνταμ

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΣΕ ΤΕΧΝΙΚΕΣ:

- MANUELLE THERAPIE (Μυοσκελετικά - Αθλητικές κακώσεις)
- BOBATH N.D.T. (Εγκεφαλικά, Νευρολογικές παθήσεις)

ΛΕΜΦΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΕΜΦΟΙΔΗΜΑΤΟΣ

(ΠΡΩΤΟΓΕΝΕΣ - ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΕΣ)

"ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΑΠΟΣΥΜΦΟΡΗΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ MLD/CDT"

ΚΙΝΗΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΑΔΙΣΗΣ ΠΕΛΜΑΤΟΓΡΑΦΗΜΑ

ΗΒΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΟΥ 30 Α & ΤΡΙΤΩΝΟΣ, Τ.Κ. 175 62 Π. ΦΑΛΗΡΟ

(ΕΙΣΟΔΟΣ ΑΠΟ ΟΔΟ ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΥ)

Τηλ. 210 9848793, Κιν. 6944 798314, E-mail: physioasma@otenet.gr

www.physioasma.gr

ΜΕΤΤΙΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΠΤΙΚΑ ΕΙΔΗ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

ΟΜΗΡΟΥ 64 Ν. ΣΜΥΡΝΗ

ΤΗΛ: 210 9359539 - 210 9344690

ΠΑΝΤΕΛΗΣ Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΦΘΑΛΜΙΑΤΡΟΣ

Επ. Καθηγητής Οφθαλμολογίας SMU

Διευθυντής Οφθαλμολογικής Κλινικής

Νοσοκομείου Metropolitan

www.eyelaser.gr

Λεωφ. Ποσειδώνος 42, Π. Φάληρο 210 9881800

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΚΟΥΝΗΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ - ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Δέχεται 9-1 και 5-8 επί συνεντεύξει

Σόλωνος 52 και Ομήρου, 5ος όροφος Αθήνα

Τηλ. 2103615867 Κιν. 6937120360

ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ

ΧΡΙΣΤΙΝΑ Α. ΟΖΟΥΛΕΡ

Δέχεται από τις 10.00-13.00. και 17.00-20.00

Έλλης 16 (Έδερ) Παλ. Φάληρο

Τηλ. Φυσικ/τηρίου 210 9832978, Κιν.: 6944958130

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Σ. ΖΗΣΙΑΔΗΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Αμφιτρίτης 12, Π. Φάληρο

Τηλ. Ιατρείου: 210 9838877, κιν.: 6944 475212

e-mail: k.zisiadis@gmail.com

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ Κ. ΜΟΥΓΚΡΙΔΗΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ - ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Σ. ΜΟΥΓΚΡΙΔΗΣ

ΧΕΙΡ. ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ-

ΕΜΦΥΤΕΥΜΑΤΟΛΟΓΟΣ

Μετεκπαιδευθείς στην

Οδοντιατρική Σχολή Αθηνών

Παρθενώνος 5 (στάση Μπάτης) Π. Φάληρο

Τηλ. Ιατρείου: 210 9824212 οικίας: 210 96 7740

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

Χειρ. Οδοντίατρος

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

Χειρ. Οδοντίατρος

Τοποθετούνται εμφυτεύματα-Εφαρμογές LASER

Δέχεται καθημερινά με ραντεβού

Αγγέλου Σικελιανού 12, Ν. Ψυχικό

Τηλ.: 210.6740.777 - Fax: 210.6740.900

ΟΥΡΑΝΙΑ ΤΟΠΤΣΟΓΛΟΥ

ΨΥΧΟΛΟΓΟΣ-ΠΑΙΔΟΨΥΧΟΛΟΓΟΣ

MSc στην Αναπτυξιακή Ψυχολογία

στο Παν/μιο Λονδίνου

- Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής-Υπερκινητικότητα (ΔΕΠ-Υ) • Δυσλεξία • Μαθησιακές δυσκολίες • Συμβουλευτική

Κιν.: 6938 372194

raniatop@hotmail.com

Λακωνίας 33 (metro Πανόρμου), Αθήνα

Τηλ. 210 8817341 - 210 8818992

Καμπανάκι από την Αγ. Σοφία Νίκαιας σε αντικερί;

Περίεργη ανακάλυψη σε κατάστημα με antiques στη Νίκαια της Βιθυνίας, που πιθανολογούν ότι ανήκει στην Αγία Σοφία Νίκαιας και χρονολογείται δύο χιλιάδες χρόνια πριν. Η είδηση, που συνοδεύεται από φωτογραφίες, δημοσιεύθηκε σε πολλές ιστοσελίδες, μεταξύ αυτών και στη Mynet (26/10/2020). Να δούμε τι θα αποφανθούν οι ειδικοί τελικά.

Μια μικρή καμπάνα πούλησε παλιατζής σε αντικέρ της περιοχής Νίκαιας της Βιθυνίας. Εκτιμούν ότι το εύρημα είναι δύο χιλιάδων ετών και βρισκόταν στον Ι. Ναό της Αγίας Σοφίας της περιοχής. Η συγκεκριμένη καμπάνα παραδόθηκε για έρευνα και μελέτη στο επιστημονικό προσωπικό της Διεύθυνσης του Μουσείου Νίκαιας.

Στη Νίκαιας, που βρίσκεται εγγεγραμμένη στην προσωρινή λίστα της Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO, ένας παλιατζής πούλησε στον αντικέρ Hakan Turan μια καμπάνα, που θεωρούσε ιστορικό εύρημα. Καθαρίζοντας την επιφάνεια της καμπάνας με σμιριδόπανο, ο Turan έμεινε έκπληκτος για τα σχέδια που υπήρχαν στο εξωτερικό της. Είδε επάνω στην καμπάνα την επιγραφή «Αγία Σοφία» και σκέφτηκε την πιθανότητα η καμπάνα να ανήκε στον Ι. Ναό της Αγίας Σοφίας και να είναι δύο χιλιάδων ετών. Το ανέφερε στη Διεύθυνση του Μουσείου Νίκαιας. Η καμπάνα, στην επιφάνεια της οποίας θεωρείται ότι υπάρχει και το σήμα της Νίκαιας, θα εξετασθεί από τους ειδικούς.

Ο στρατηγός Λυσίμαχος, ένας από τους διοικητές του Μεγάλου Αλεξάνδρου, είναι γνωστό ότι το 301 π.Χ. νίκησε τον στρατηγό Αντιγόνο Α΄ και άλλαξε το όνομα της πόλης, από «Αντιγόνεια» που ήταν σε «Νίκαια», που ήταν το όνομα της γυναίκας του.

Το σωστό ήταν να το παραδώσω στο Μουσείο

Ο αντικέρ Hakan Turan ισχυρίζεται ότι την καμπάνα του την πούλησε παλιατζής. Είπε ότι σοκαρίστηκε όταν καθάρισε τη μαυρισμένη μικρή καμπάνα με γυαλόχαρτο. Εξήγησε: «Στη Νίκαια ασχολούμαι με antiques. Προ καιρού ένας παλιατζής μου έφερε κάποια αντικείμενα. Την προσοχή μου τράβηξε η μικρή καμπάνα. Μετά από επιμελή καθαρισμό, αντιλήφθηκα τα γράμματα που ήταν επάνω της. Ήταν γραμμένα «Αγία Σοφία», ημερομηνίες και ένα σήμα σταυρού. Υπήρχε και ένα σήμα της Νίκαιας. Το σωστό ήταν να παραδώσω την καμπάνα στο Μουσείο. Είμαι ιδιαίτερα ευαίσθητος στο θέμα διατήρησης ιστορικών αντικειμένων. Αυτός ήταν και ο λόγος που παρέδωσα την καμπάνα».

"ΧΑΡΗ... ΤΟ ΠΟΤΩΝΤΑΣ"

ΤΟ «THE BACHELOR»
ΣΕ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

ΤΟΥ ΧΑΡΗ ΓΑΝΤΖΟΥΔΗ

Γεια και χαρά σου, αγαπημένε μου αναγνώστη. Είμαι εδώ, και αυτόν τον τελευταίο μήνα του χρόνου (που να πάει στο καλό και να μην έρθει ξανά αυτή η χρονιά) όχι για να σου μιλήσω για πανδημίες, καραντίνες, sms, για την κανονικότητα που δεν επιστρέψαμε ποτέ (και στην οποία εύχομαι να επιστρέψουμε σύντομα, γιατί έχει αγριέψει πολύ το πράγμα) αλλά για το ριάλιτι του έρωτα, το The Bachelor. Και με το δίκιο σου θα με ρωτήσεις, γιατί τώρα; Και θα σου απαντήσω ειλικρινά, γιατί τώρα το ανακάλυψα. Το είχα ακούσει, είχα παρακολουθήσει trailers, με λίγα λόγια είχα πάρει την πληροφορία, αλλά δεν είχε τύχει να το δω ποτέ. Τυχαία έπεσα πάνω σε ένα απόσπασμα που πρόβαλε άλλη εκπομπή και το ίδιο βράδυ, τυχαία πάλι (κάποια συνομωσία μυρίζομαι αλλά το προσπερνώ) παρακολούθησα ένα ολόκληρο επεισόδιο. Συμπέρασμα; Το Big Brother δεν είναι το χειρότερο τηλεοπτικό πρόγραμμα της ελληνικής τηλεόρασης. Υπάρχει και άλλο, πιο κακόγουστο και εξευτελιστικό, που εκτός των άλλων υποβιβάζει και τη νοημοσύνη μας. Λες και ο Alpha ήθελε να πάρει την πρωτιά από τον SKAI. Σκέφτηκαν οι υπεύθυνοι προγράμματος: Όχι, δεν θα επιτρέψουμε σε κανέναν άλλο τηλεοπτικό σταθμό να εξευτελίζει προσωπικότητες περισσότερο από εμάς. Και τα κατάφερε. Μέσα από τη συχνότητά του προβάλλει (και συγγνώμη για τους χαρακτηρισμούς αλλά με κάτι τέτοια χάνω το χιούμορ μου) ό,τι πιο χυδαίο, σεξιστικό, προσβλητικό (τόσο για τους συμμετέχοντες όσο και για τους τηλεθεατές) και εμετικό πρόγραμμα.

Διαβάζω στο δελτίο τύπου του σταθμού (και μεταφράζω):

Ο τριαντάχρονος Παναγιώτης (νέος, ωραίος και επιτυχημένος :) θέλει να κάνει το επόμενο βήμα στην προσωπική του ζωή (έλα τώρα, σοβαρά μου τα λες αυτά;) και να γνωρίσει τη γυναίκα των ονείρων του (που σημαίνει θέλει να δει την ωραιότατη φάτσα του στο γυαλί μπας και βρει μια θεσούλα στη showbiz, γιατί με όλα αυτά τα προσόντα, τι το ήθελε το ριάλιτι του έρωτα;).

Από την άλλη, είκοσι καλλονές, πανέμορφα κορίτσια σαν τα κρύα τα νερά, σφάζονται κυριολεκτικά στην ποδιά του κούκλου Παναγιώτη. Τρέσα δεν έχει μείνει στη θέση της από το μαλλιοτράβηγμα για το ποια θα καταφέρει τελικά να κατακτήσει την καρδιά του και θα ανέβει τα σκαλιά της εκκλησίας μαζί του (όποια καταφέρει να μείνει ζωντανή, λέω εγώ). Και φυσικά, αγαπημένε μου αναγνώστη, στον αγώνα αυτό επιβίωσης, οι κοπέλες ξεχνούν αξιοπρέπεια, σεβασμό στο φύλο και τον εαυτό τους, αυτοεκτίμηση, δικαιώματα. Δεν τις νοιάζει τίποτα παρά μόνον ο Παναγιώτης (που θα πει: δημοσιότητα, εξώφυλλά, εκπομπές, πάνελ σε εκπομπές και ποιος ξέρει, ίσως και κεντρική παρουσιάστρια εκπομπών).

Και εκνευρίζομαι, αγαπημένε μου αναγνώστη, γιατί εκεί, έξω, υπάρχουν νέα παιδιά (που με κάθε ευκαιρία τα κατηγορούμε και τα θεωρούμε υπεύθυνα για την κατάντια μας), με μυαλό, ιδέες, όνειρα, με μεράκι να δημιουργήσουν και καμία εταιρεία παραγωγής, κανένας τηλεοπτικός σταθμός δεν επενδύει στις ιδέες και τα όνειρά τους αλλά προτιμούν να μας γεμίζουν με «αμερικανικές του κώλου» που είπε και η αγαπημένη Βάνα Μπάρμπα.

Αυτό που με παρηγορεί, αγαπημένε μου αναγνώστη, και κλείνω, είναι πως όλα αυτά τα προγράμματα δεν είναι μέρος της κουλτούρας μας. Μπορεί να τα χαζεύουμε, να κολλάμε, να τους δίνουμε κάποιον χώρο αλλά τελικά δεν τα «αγοράζουμε». Καλή μας χρονιά!

ΚΟΡΝΗΛΙΑ ΤΣΕΒΙΚ - ΜΠΑΪΒΕΡΤΙΑΝ

Η Πόλη της καρδιάς μας

ΝΕΟ

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΒΙΩΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΕΚΑΕΤΙΕΣ ΤΟΥ '70 ΚΑΙ ΤΟΥ '80

Πόλα Μορέλλι

Η Ρωμιά πρωταγωνίστρια
του τουρκικού κινηματογράφου

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΣΤΑΘΗΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ

Η ΝΕΑ ΖΩΗ ΑΥΤΩΝ ΠΟΥ ΕΦΥΓΑΝ

Αρκετό καιρό μετά τα συμβάντα, μπορούσαν να γίνουν μελέτες με μεγαλύτερη λεπτομέρεια, αφού αξιολογήθηκαν και έγιναν περισσότερο κατανοητά τα αποτελέσματά τους. Τμήμα των μελετών ασχολήθηκε με το τι αντιμετώπισαν οι Κωνσταντινουπολίτες στην Ελλάδα. Πως περνούσαν δηλαδή, πως συνεχίζονταν η ζωή τους. Στο συλλογικό βιβλίο «Οι Ρωμιοί της Κωνσταντινούπολης και οι εξόριστοι του 1964» υπάρχει άρθρο-μαρτυρία του Ηρακλή Μήλλα (σελ. 181-190) με τίτλο «Ιστορίες και μύθοι ενός διωγμένου». Ο πατέρας του Μήλλα συμπεριλαμβανόταν στους απελαθέντες του 1964. Η μητέρα του, με τουρκική υπηκοότητα, αναγκάστηκε να φύγει μαζί του. Ο Μήλλας χωρίζει τους Κωνσταντινουπολίτες, που εξαναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν την Κωνσταντινούπολη, σε τρεις κατηγορίες: «Στην πρώτη ανήκουν αυτοί που είχαν ακίνητα. Ήταν οι περισσότεροι ζημιωμένοι, διότι μπλόκαραν τις περιουσίες τους, τις οποίες δεν μπορούσαν να πουλήσουν. Στη δεύτερη οι μικρομεσαίοι, που δεν είχαν περιουσία όπως ο πατέρας μου, οι οποίοι θεωρούνται ότι έσωσαν ένα μέρος από τα υπάρχοντά τους. Στην τρίτη υπάγονταν οι φτωχοί, που δεν είχαν τίποτα να πάρουν μαζί τους. Αυτοί αντιμετώπισαν τη μεγαλύτερη δυστυχία».

Άρα την Πόλα Μορέλλι την περίμεναν στην Αθήνα δύσκολες ημέρες. Οι εφημερίδες της Κωνσταντινούπολης άρχισαν να δημοσιεύουν άρθρα «εθνικιστικής» ρητορικής μετά τις δημοσιεύσεις ονομάτων των απελαθόντων. Για τη Μορέλλι δεν υπήρξαν τέτοια δημοσιεύματα.

Ο Mete Hatay μας μετέφερε αυτά που δημοσιεύτηκαν στην κυπριακή εφημερίδα Ha-vadis: «Όταν ρίξουμε μια ματιά στις εφημερίδες της περιόδου, μπορούμε εύκολα να καταλάβουμε ότι βιώναμε μία από τις πιο ντροπιαστικές περιόδους της ιστορίας του Τύπου. Πολλές ψευδείς ειδήσεις κυκλοφορούσαν σαν πραγματικές. Π.χ., όταν, εκείνη την εποχή, οι συνολικές εξαγωγές της Τουρκίας έφταναν τα 343 εκατ. ΤΛ, οι εφημερίδες ισχυριζόντουσαν ότι οι Ρωμιοί φυγάδευσαν συνάλλαγμα 500 εκατ. ΤΛ.»

Από άλλη είδηση μαθαίνουμε πόσο γοητευτική ήταν η Πόλα Μορέλλι. Για να δικαιολογήσει δε την απελάσή της, ο Τύπος έκανε κάτι περισσότερο από αυτό που του αναλογούσε. Έγραψε: «Η Πόλα Μορέλλι άφησε χρέος 500.000 ΤΛ και το έσκασε στην Ελλάδα. Η Ρωμιά τραγουδίστρια δεν ξέρουμε τι έκανε με αυτά τα χρήματα. Λέγεται ότι δεν μπόρεσε να αντέξει την απουσία Έλληνα εργοστασίου, που απελάθηκε για επιβλαβείς δραστηριότητες. Λέγοντας μάλιστα ότι θα άνοιγε κέντρο διασκέδασης πήρε δανεικά από Ρωμιούς εμπόρους της Τουρκίας που έφταναν τις 330.000 ΤΛ και στη συνέχεια έφυγε για την Αθήνα».

ΞΕΚΙΝΗΣΕ ΤΗ ΡΑΠΤΙΚΗ

Δεν υπάρχουν πολλές πληροφορίες σχετικά με τη ζωή της Πόλα Μορέλλι στην Αθήνα. Το θέμα ερεύνησαν οι Γιώργος και Σούλα Μπόζη στο βιβλίο που εκδόθηκε το 2014 Ο κινηματογράφος από το Παρίσι στο Πέρα και οι Ρωμιοί κινηματογραφιστές, όπου αναφέρουν ότι εγκαταστάθηκε στην Αθήνα, στα Πατήσια και, προκειμένου να επιβιώσει, άρχισε να ασχολείται με τη ραπτική. Αργότερα άρχισε να ρίχνει τα χαρτιά, λέγοντας τη μοίρα, και κέρδισε αρκετά χρήματα. Το βιβλίο αναφέρει: «Δυστυχώς όμως, αυτή η κατάσταση της παρείχε βραχεία ευημερία. Το 1996 πέθανε ξεχασμένη από όλους και φτωχή».

Από το ίδιο βιβλίο μαθαίνουμε ότι με τον τουρκικό κινηματογράφο ασχολήθηκε μεγάλος αριθμός Ρωμιών κινηματογραφιστών της Κωνσταντινούπολης. Την έρευνα έκανε για 25 χρόνια ο Γιώργος Μπόζης, τη συνέχισε και την τελείωσε μετά τον θάνατό του, η σύζυγός του Σούλα Μπόζη. Τον Απρίλιο του 2014 η TÜRKAK, παράλληλα με την έκδοση του βιβλίου, εγκαινίασε και μια έκθεση. Σήμερα το βιβλίο έχει εξαντληθεί και αναρωτιέται αν μπορεί να εκτυπωθεί για δεύτερη φορά.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΕΣ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ ΑΠΟ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΗΣ ΣΟΥΛΑΣ ΜΠΟΖΗ ΣΤΟΝ KÜLTİGIN KA AN AKBULUT

Όταν ερευνούσα για την Πόλα Μορέλλι στον τουρκικό κινηματογράφο, διαπίστωσα ότι δεν υπήρχαν αρκετά στοιχεία. Ο φίλος μου Αλέκος Λάμπρου έψαξε στα ελληνικά αρχεία, αλλά δεν βρήκε περισσότερα. Εκείνη την περίοδο σε έναν όχι πολύ σημαντικό ιστότοπο των Ρωμιών της Κωνσταντινούπολης (<http://www.omogeneia-turkey.com>) είδαμε να δίδονται μη πραγματικές πληροφορίες. Για παράδειγμα ανέφερε ότι Πόλα Μορέλλι απεβίωσε το 1970 και η ταφή έγινε στο νεκροταφείο Σισλί. Η ημερομηνία θανάτου της ήταν λάθος και προσπάθησα να ερευνήσω για την ταφή στο νεκροταφείο Σισλί. Μπορούσα να σκεφτώ μια συναισθηματική ερμηνεία: «Στο τέλος γύρισε στα χώματα που γεννήθηκε». Ρώτησα την αγαπητή Σούλα Μπόζη αν ήταν αλήθεια. Μου απάντησε ότι ήταν αδύνατο, γιατί όταν ένας άνθρωπος πεθαίνει μέσα στη φτώχεια δεν μπορεί να μεταφερθεί η σορός του στην Κωνσταντινούπολη. Η Σούλα Μπόζη επίσης μας είπε: «Πέθαναν μέσα σε ανέχεια».

Οι περισσότεροι Έλληνες υπήκοοι απελαθέντες το 1964 έζησαν δύσκολες καταστάσεις. Πέθαναν σε ανέχεια. Κανενός η σορός από τους αποβιώσαντες, ούτε το μαντίλι τους δεν επέστρεψε. Η μέθοδος που ακολουθείται στην Αθήνα είναι η εξής: Οι πλούσιες οικογένειες αγοράζουν τάφους. Τους φτωχούς, 3 χρόνια μετά την ταφή, τους ξεθάβουν και τοποθετούν τα οστά τους σε με-

ταλλικά κουτιά, που τοποθετούνται στο οστεοφυλάκιο. Γεγονότα γνωστά σε όλους, κάποιον θέλουν να τα ωραιοποιήσουν και σκέφτονται διάφορες ιστορίες για να τραβήξουν το ενδιαφέρον.

Δεν είναι εύκολη η δουλειά των ερευνητών, που θέλουν να ασχοληθούν με την ιστορία του τουρκικού κινηματογράφου. Πρέπει να είναι πολύ προσεκτικοί στο ποιες πηγές μπορούν να εμπιστευτούν. Να είναι σχολαστικοί και να στραφούν, όσο το δυνατόν, σε σοβαρές πηγές. Και εμείς αντιμετωπίσαμε έλλειψη αρχείων. Θα πρέπει να προσέξουν κάποιες καλοπροαίρετες πρωτοβουλίες στην ιστορία του κινηματογράφου. Στην πραγματικότητα αυτά που έγραψα, πιθανώς είναι έγκυρα για έρευνες, που θα ακολουθήσουν σε όλους τους τομείς.

Σε αυτό το μικρό κείμενο σας πληροφορήσαμε για τη ζωή της Πόλα Μορέλλι. Περιγράψαμε την κοινωνική ιστορία και τα σημεία τομής της περιόδου που ζούσε. Επεκταθήκαμε στη σκηηνική της παρουσία, στον Naz m Hikmet, στο Κυπριακό, στον Lütfi Ömer Akad, στη νύκτα της 6-7 Σεπτεμβρίου, στο Πέρα της Κωνσταντινούπολης, στα Πατήσια των Αθηνών. Είναι πρόκληση για μια ενδιαφέρουσα σημαντική έρευνα από ερευνητές. Ειδικά σήμερα, που υπάρχουν θέματα που θέτουν σε κίνδυνο την ειρήνη με τον γείτονά μας. Ειδικά με τους γείτονες μας, έχουμε αναμφίβολα την ανάγκη να θυμόμαστε την ενότητα των απλών ανθρώπων και των απόμων που ασχολούνται με την τέχνη.

Ο συγγραφέας Arif Şentek είναι αρχιτέκτονας. Πτυχιούχος του Τμήματος Αρχιτεκτονικής του ODTÜ (Πολυτεχνείο Μέσης Ανατολής στην Άγκυρα) το 1970 και μεταπτυχιακού το 1979. Συμμετείχε στη διοίκηση του Συλλόγου Φοιτητών της Σχολής ODTÜ και πήρε μέρος στις δραστηριότητες της «Λέσχης Σοσιαλιστικών Ιδεών». Εργάστηκε σε διάφορες θέσεις στο τεχνικό αρχιτεκτονικό επιμελητήριο. Συμμετείχε στη διαχείριση του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων το 1972 και του Ιδρύματος Αρχιτεκτονικής. Εργάστηκε ως διαχειριστής σε κατασκευαστικές εφαρμογές. Έχει γράψει άρθρα και έχει κάνει μεταφράσεις με θέμα την αρχιτεκτονική. Γράφει για κοινωνικά θέματα στο Bianet και το Solfasol.

Τίτλοι ταινιών, που συμμετείχε η Πόλα Μορέλλι:

«Kanunsuzlar» (Οι παράνομοι), «Cem Sultan» (Ο σουλτάνος Τζεμ), «Kendini Kurtaran Şehir/Şanlı Maraş» (Το ένδοξο Μαρράς/Η πολιτεία που έσωσε τον εαυτό της), «Üçüncü Selim'in Gözdesi» (Η ευνοούμενη του Σελίμ Γ'), «Vatan ve Namık Kemal» (Η πατρίδα και ο συγγραφέας Ναμίκ Κεμάλ), «İstanbul Kan Ağlarken» (Όταν η Κωνσταντινούπολη έχυσε δάκρυα από αίμα), «İngiliz Kemal Lawrence 'se karşı» (Ο Εγγλέζος Κεμάλ εναντίον του Λόρενς), «Kanun namına» (Στο όνομα του Νόμου), «Söz müdafianındır» (Ο λόγος στην άμυνα), «Yavuz Sultan Selim Ağlıyor» (Το κλάμα του σουλτάνου Γιαβούζ Σελίμ), «Yıldırım Beyazıt ve Timurlenk» (Ο σουλτάνος Γιλντιρίμ Μπεγιαζίτ και ο Ταμερλάνος), «Çalsın Sazlar, Oynasın Kızlar» (Να ηχήσουν τα όργανα, να χορέψουν τα κορίτσια), «Beyaz Cehennem - Cingöz Recai» (Λευκή κόλαση – Ο θρυλικός κλέφτης), «Kardeş Kurşunu» (Αδελφοκτόνες σφαίρες), «Öldüren Şehir» (Η πόλη που σκοτώνει), «Beklenen İtiraf» (Η αναμενόμενη εξομολόγηση), «Bataktaki Kız» (Κορίτσι στον βούρκο), «Kurşun Yağmuru» (Βροχή από σφαίρες).